

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536
(ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร

A STUDY OF RATCHAMONGKOLN INSTITUTE OF TECHNOLOGY'S BUSINESS
PROGRAM VOCATIONAL EDUCATION CERTIFICATE LEVEL IN PRIVATE
VOCATIONAL EDUCATION SCHOOL IN BANGKOK

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2542

ก. ๗๒๗ ก

เลขที่..... ๕๕๑.....
เลขทะเบียน..... 33325.....
วัน, เดือน, ปี..... ๒๕๔๒ ๒๕๔๒

ISBN 974-622-494-8

1๐๐,๕๐๖๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม หากมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 1999

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใช้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นายเกรียงไกร มูลสุวรรณ
รหัสประจำตัว	39064124
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารอาชีวศึกษา
พ.ศ.	2542
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ดร.อารมณ จินดาพันธ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 ด้าน คือ จุดหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม และการประเมินผล 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือผู้บริหารและครู-อาจารย์โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 โรงเรียน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร 131 คน ครู-อาจารย์ 224 คน รวมทั้งสิ้น 355 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus.) ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการประเมินผล ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง)
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทั้ง 6 ด้าน จำแนกเป็นตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบ
การณ์ ทั้งในภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	A Study of Ratchamongkoln Institute of Technology's Business Program Vocational Education Certificate Level in Private Vocational Education School in Bangkok	
Student	Mr. Kriengkrai Moonsuwan	
Student ID.	39064124	
Degree	Master of Industrial Education	
Programme	Electrical Engineering	
Year	1999	
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr.Naovaratana	Vilaichone
Thesis Co-Advisor	Dr.Arom Chindapun	

ABSTRACT

The Object of this research were :

To study the administrators and teachers opinion on the implementotion of The Vocational Education Certificate Curriculum of Ratchamongkoln Institute of Technology B.E. 2536 (amended) Which consists of 6 aspects, objectives, contents, teaching and learning Process learning Material curriculum activities and evaluation. and To compare the administrators and teachers, Opinions on the Vocational Education Certificate Curriculum of Ratchamongkoln Institute of Technology to B.E. 2536 (amended) in accordance to the position, working experience and educational levels.

The Samples were 131 administrators 244 teachers totaling 375 persons. The SPSS/PC+ (Statistical package for Social Science/Personal Computer Plus) was employed with Percentage Mean, Standard and Deviation on T-test

The research finding were :

1. Opinions of administrators and teachers on the six aspects of Vocational Education Curriculum of Ratchamongkoln Institute of Technology B.E. 2536 (amended) were moderate appropriation. five aspects, there was only one aspect was the most appropriation.

2. Comparison the opinions of the administrators and teachers of the six aspects of Vocational Education Certificate Curriculum of Ratchamongkoln Institute of Technology (amended) Classifying by position, educational level and working experiences were not different for each aspect and as a whole.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ให้แนวคิด ตรวจสอบความถูกต้องต่าง ๆ และให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ดร.อารมณ จินดาพันธ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ณรงค์ พิมสาร อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม ที่ได้ช่วยเหลือแก้ไขและให้คำแนะนำในบางจุด ที่ผู้วิจัยติดปัญหาบางอย่าง ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจในปัญหานั้น

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ อาจารย์ ดร.มาลัย จีรวัฒนเกษตร์ และอาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย และคณาจารย์ทุกๆ ท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ที่กรุณาแนะแนวทางและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณผู้จัดการผู้บริหารและครู-อาจารย์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดเก็บข้อมูลและให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อเป็นความกตัญญูให้กับพระคุณบิดา มารดา และคณาจารย์ผู้มีพระคุณอย่างยิ่งของผู้ศึกษาวิจัย

เกรียงไกร มุตสุวรรณ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	X
สารบัญภาพ.....	XIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	3
1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
1.5.2 ตัวแปรที่จะศึกษา.....	5
1.5.3 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพภูมิศาสตร์.....	6
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
1.6.1 หลักสูตร.....	6
1.6.2 การศึกษาหลักสูตร.....	6
1.6.3 ผู้บริหาร.....	7
1.6.4 ครู-อาจารย์.....	7
1.6.5 ประสิทธิภาพ.....	7
1.6.6 ระดับการศึกษา.....	7
1.6.7 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา.....	7
1.6.8 ความคิดเห็น.....	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 ทฤษฎีหลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 หลักสูตร.....	8
2.1.1 ความหมายของหลักสูตร.....	8
2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร.....	9
2.1.3 องค์ประกอบหลักสูตร.....	10
2.1.4 การนำหลักสูตรไปใช้.....	11
2.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร.....	13
2.2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์.....	14
2.2.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบา.....	16
2.2.3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรทั่วไปที่ใช้ในประเทศไทย.....	17
2.2.4 ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร.....	18
2.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.....	21
2.3.1 ความมุ่งหมาย.....	21
2.3.2 วัตถุประสงค์.....	22
2.3.3 โครงสร้างของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวส.) บริหารธุรกิจ.....	22
2.3.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ แยกออกเป็น 4 สาขาวิชา.....	23
2.3.5 วุฒิการศึกษา.....	23
2.3.6 การจัดการศึกษา.....	23
2.3.7 หลักการจัดแผนการเรียนในแต่ละภาคการเรียน.....	23
2.3.8 การบริหารหลักสูตรด้านวิชาการ.....	24
2.3.9 การจัดชั่วโมงเรียน.....	24
2.3.10 การนับหน่วยกิต.....	24
2.3.11 การจัดเอกสารหลักสูตร.....	25
2.3.12 เกณฑ์การศึกษา.....	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.13 เกณฑ์หลักสูตร.....	26
2.4 องค์ประกอบของหลักสูตร.....	27
2.4.1 จุดหมาย.....	27
2.4.2 เนื้อหาวิชา.....	31
2.4.3 การจัดการเรียนการสอน.....	35
2.4.4 สื่อการเรียนการสอน.....	37
2.4.5 กิจกรรม.....	42
2.4.6 การประเมินผล.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
3.1.1 ประชากร.....	48
3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
3.2.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) เพื่อถามข้อมูลเกี่ยวกับ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็น ผู้บริหารและประสบการณ์การสอนของครู-อาจารย์.....	49
3.2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู- อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล.....	49
3.2.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง).....	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.3 การสร้างเครื่องมือ.....	50
3.3.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	50
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ⁺ Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus.....	52
3.5.2 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
3.6.1 สถิติขั้นพื้นฐาน.....	52
3.6.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน.....	52
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
4.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา.....	55
4.3 ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง.....	68
4.4 ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.5 ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตาม ประสบการณ์	84
4.6 ตอนที่ 6 เป็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.....	91
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	93
5.1 วัตถุประสงค์.....	93
5.2 วิธีดำเนินการวิจัย.....	93
5.3 สรุปผลการวิจัย.....	94
5.4 อภิปรายผลการวิจัย.....	99
5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลของการวิจัยไปใช้.....	111
5.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	113
บรรณานุกรม.....	114
ภาคผนวก ก.....	118
ภาคผนวก ข.....	130
ประวัติผู้เขียน.....	141

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	โครงสร้างหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ แต่ละสาขา.....27
3.1	แสดงจำนวนและคำร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน.....51
4.1	แสดงจำนวนและคำร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง.....54
4.2	แสดงจำนวนและคำร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามระดับ.....54
4.3	แสดงจำนวนและคำร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์.....55
4.4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย.....56
4.5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา.....58
4.6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับ หลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน.....60
4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ หลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน.....62
4.8	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ หลักสูตรด้านกิจกรรม.....64
4.9	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ หลักสูตรด้านการประเมินผล.....66
4.10	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับ หลักสูตรทั้ง 6 ด้าน.....68
4.11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย จำแนกตามตำแหน่ง.....69
4.12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา.....70
4.13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัด การเรียนการสอน.....71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน.....	72
4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม.....	74
4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล.....	75
4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรรวมทั้ง 6 ด้าน.....	76
4.18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	77
4.19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา จำแนกตามระดับการศึกษา.....	78
4.20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
4.21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	80
4.22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	81
4.23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผลจำแนกตามระดับการศึกษา.....	82
4.24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรรวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	83
4.25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมายจำแนกตามประเภท.....	84
4.26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา จำแนกตามประเภท.....	85
4.27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประเภท.....	86

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.28	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์.....87
4.29	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร ด้านกิจกรรมจำแนกตามประสบการณ์.....88
4.30	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร ด้านการประเมินผลจำแนกตามประสบการณ์.....89
4.31	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรรวมทั้ง 6 ด้านจำแนกตามประสบการณ์.....90

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ ไทเลอร์.....	15
2.2 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรตามความคิดของทาบา (Hilda Taba).....	17
2.3 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรทั่วไปของไทย.....	18
2.4 การแสดงขั้นตอนการกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดของ ไทเลอร์.....	31
2.5 ระบบการเรียนการสอนของเคมป์ (Kemp. 1971).....	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประสบการณ์ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ การจัดการอาชีวศึกษาดังแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ถึงระดับปริญญาตรีจะมีความผูกพันอยู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลาที่ประเทศไทยได้มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมธุรกิจการค้า และธุรกิจบริการคือช่วงระยะเวลาที่ประเทศไทยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534) และฉบับที่ 7 (2535 - 2539) มีการขาดแคลนกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถด้านธุรกิจบริการและช่างอุตสาหกรรมสำหรับภาค อุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก การจัดการอาชีวศึกษาจึงได้มีการขยายตัวทั้งจำนวนสถานศึกษา และเพิ่มจำนวนนักเรียนนักศึกษาในสาขาที่ขาดแคลนมากขึ้น เช่น สาขาช่างอุตสาหกรรม ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาปิโตรเคมี สาขาธุรกิจการค้าและการบริการ เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากในช่วงการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530 - 2534) ได้มีการตั้งเป้าหมายใน การรับนักศึกษาในระดับ ปวช. ใน 5 สาขา คือ ช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม และศิลปกรรม จำนวน 562,140 คน และมี ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 456,267 คน ซึ่งในจำนวนผู้สำเร็จนี้เป็นนักศึกษาที่จบจากโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา จำนวน 216,446 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 66 - 67 (ก)) และเมื่อพิจารณาเฉพาะจำนวนนักศึกษาประเภทพาณิชยกรรมแล้วในแผนฯ 6 ได้ตั้งเป้าหมายการรับไว้ จำนวน 225,220 คน และดำเนินการได้จำนวน 216,789 คน ซึ่งต่ำกว่าแผนเพียง 11,431 คน หรือดำเนินการได้คิดเป็น ร้อยละ 94.94 และผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาช่างอุตสาหกรรมเป็นที่ต้องการของตลาด แรงงานมากที่สุด อันดับรองลงมาได้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาพาณิชยกรรม (กรมอาชีวศึกษา. 2533 : 11-12) สำหรับประเภทวิชาพาณิชยกรรมในระดับ ปวช. ที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ สาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พาณิชยกรรมและการประชาสัมพันธ์ ส่วนในระดับปวส. นั้น ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ การบัญชี การเลขานุการ และธุรกิจการต่างประเทศ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 4 - 12)

ดังได้กล่าวแล้วในตอนต้นว่าช่วงระยะเวลาที่ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) นั้น ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจทั้งทางด้าน อุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า และการบริการเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงมีภาคเอกชนได้ให้ความสนใจลงทุนเพื่อจัดการ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยจัดตั้งโรงเรียนหรือวิทยาลัยเพื่อเปิดสอน ทั้งระดับ ปวช. และ ปวส. และในขณะเดียวกันในปี พ.ศ. 2531 กระทรวงศึกษาธิการได้เปิดโอกาสให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีอิสระในการเลือกใช้หลักสูตรอย่างกว้างขวางกว่าเดิมกล่าวคือ ให้โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเลือกใช้หลักสูตรระดับ ปวช. ของกรมอาชีวศึกษาหรือของสถาบันเทคโนโลยี-ราชมงคลแล้ว รายงานให้กระทรวงศึกษาธิการทราบ (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2536 : 6 (ก)) และเป็นที่น่าสังเกตว่าโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เปิดสอนวิชาประเภท พาณิชยกรรมนั้นส่วนมากจะเลือกใช้หลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ซึ่งจากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในปี การศึกษา 2539 พบว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาประมาณร้อยละ 80 ได้ใช้หลักสูตรระดับประกาศนียบัตร (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แต่ยังไม่ทราบเหตุผลที่แน่ชัดว่าเพราะเหตุใดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจึงใช้หลักสูตรดังกล่าว อย่างไรก็ตามในการที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา อาจจะได้มีการพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้เรียน ความเป็นไปในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้ได้บรรลุผลตามจุดหมาย เนื้อหาวิชามีความทันสมัย และตรงตามความต้องการของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมและการวัดผลและการประเมินผลสามารถดำเนินการได้ง่าย สะดวก และประหยัด ดังที่ Tyler และ Taba (อ้างอิงมาจาก วิชัย วงษ์ใหญ่. 2527 : 10 - 15) ได้กล่าวว่า หลักสูตรใด ๆ ก็ตามควรจะมีเนื้อหาวิชาตรงตามความต้องการของผู้เรียน สังคม และสภาพเศรษฐกิจและสังคม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า เพราะเหตุใดโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจึงใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยจะศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจากองค์ประกอบของหลักสูตร 6 ด้าน คือ (1) จุดหมาย (2) เนื้อหา (3) การจัดการเรียนการสอน (4) สื่อการเรียนการสอน (5) กิจกรรม และ (6) การประเมินผลการเรียน ซึ่งผลการศึกษารั้งนี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ประโยชน์ สำหรับการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสังคม อันจะนำไปสู่การพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 ด้าน คือ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน กิจกรรม และการประเมินผล

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1.3.1 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แตกต่างกัน

1.3.2 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลแตกต่างกัน

1.3.3 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลแตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้หลักและแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 5) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร ได้แก่ จุดหมาย เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม และการประเมินผลซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.4.1 จุดหมาย เป็นจุดหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.4.2 เนื้อหา เป็นรายวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.4.3 การจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

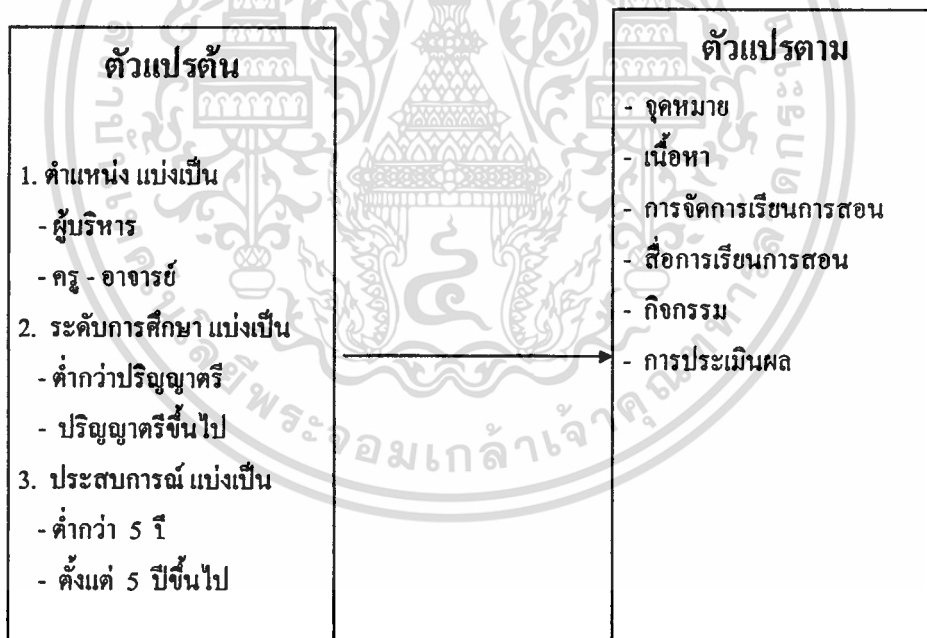
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.4 สื่อการเรียนการสอน เป็นแบบเรียน ตำรา เอกสาร วิดีทัศน์ เทปคาสเซต อุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้กับการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.4.5 กิจกรรม คือ สิ่งที่ครู-อาจารย์ ได้จัดขึ้นเสริมเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ความสามารถ และทักษะเพิ่มเติม ตามที่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลกำหนดไว้

1.4.6 การประเมินผล เป็นกิจกรรมการทดสอบการทดสอบความรู้ ความสามารถของนักเรียนหรือนักศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ เป็นตัวแปรต้นและความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลใน 6 ด้าน เป็นตัวแปรตามดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1.1 กรอบความคิดในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ จำนวน 6 ด้าน คือ จุดหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม และการประเมินผลในปีการศึกษา 2541

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลใน เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 โรงเรียน รวม 174 คน
- 2) กลุ่มครู-อาจารย์ ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่สอนตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวน 58 โรงเรียน รวม 2,308 คน

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) สุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ทั้งหมด 58 โรงเรียน เามา 85 % ได้ 50 โรงเรียน
- 2) กลุ่มผู้บริหารสุ่มแบบเจาะจงผู้บริหารจากโรงเรียนทั้งหมด 50 โรงเรียน เามาโรงเรียนละ 3 คน รวมเป็น 150 คน
- 3) กลุ่มครู - อาจารย์ สุ่มอย่างง่ายเามาโรงเรียนละ 5 คน ได้จำนวน 250 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

1.5.2 ตัวแปรที่จะศึกษา

1.5.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

- 1) ตำแหน่ง แบ่งเป็น
  - 1.1 ผู้บริหาร
  - 1.2 ครู - อาจารย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.2.2 เนื้อหา หมายถึง รายวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.6.2.3 การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.6.2.4 สื่อการเรียนการสอน หมายถึงแบบเรียน ตำรา เอกสาร วีดิทัศน์ เทปคลาสดิสก์ และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้กับการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.6.2.5 กิจกรรม หมายถึงสิ่งที่ครู-อาจารย์ ได้จัดขึ้นเสริมเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ ความสามารถ และทักษะเพิ่มเติม ตามที่หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลกำหนดไว้

1.6.2.6 การประเมินผล หมายถึงกิจกรรมการทดสอบความรู้ความสามารถของนักเรียนหรือนักศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

1.6.3 ผู้บริหาร หมายถึงผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบทางวิชาการในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6.4 ครู - อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่สอนวิชาต่าง ๆ และได้รับการบรรจุถูกต้องตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มาตรา 3 วรรค 1

1.6.5 ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร และครู-อาจารย์ หมายถึง ระยะเวลาที่ทำการสอน จำแนกเป็น

1.6.5.1 ต่ำกว่า 5 ปี

1.6.5.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

1.6.6 ระดับการศึกษา หมายถึง การศึกษาสูงสุดทั้งของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกเป็น

1.6.6.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.6.6.2 ปริญญาตรีขึ้นไป

1.6.7 โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หมายถึงสถานศึกษาเอกชนที่จัดการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสาร 1.6.8 ความคิดเห็น หมายถึง ข้อเสนอหรือการพิจารณาตัดสินในเรื่องนั้น ๆ ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร
2. รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
3. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
4. องค์ประกอบของหลักสูตร
  - 4.1 จุดหมาย
  - 4.2 เนื้อหา
  - 4.3 การจัดการเรียนการสอน
  - 4.4 สื่อการเรียนการสอน
  - 4.5 กิจกรรม
  - 4.6 การประเมินผล

2.1 หลักสูตร

เนื้อหาเกี่ยวกับหลักสูตรจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1.1 ความหมายของหลักสูตร
- 2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร
- 2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
- 2.1.4 การนำหลักสูตรไปใช้

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของหลักสูตรในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

สมิทธ ฤณานุกร (2523 : 2-3) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรโดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับชาติและระดับโรงเรียน ความหมายของหลักสูตรระดับชาติ หลักสูตร หมายถึง โครงการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาที่กำหนดไว้ ในขณะที่ความหมายของหลักสูตรในระดับโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้ และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้กับนักเรียนเป็นภายในหรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์แล้ว

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งความหมายของหลักสูตรในระดับโรงเรียนตามที่ สุมิตร คุณานุกร ได้ให้ไว้ดังกล่าวข้างต้น มีความสอดคล้องกับความหมายของหลักสูตรตามที่ท่านศาสตราจารย์ ดร.ธำรง บัวศรี (อ้างอิงมาจากใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงจุดมุ่งหมาย จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนด

ในทำนองเดียวกันกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างอิงมาจากใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 6) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึง ข้อกำหนดด้วยจุดหมาย แนวทางวิธีการและเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะคติ และพฤติกรรม ตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ความหมายของหลักสูตรยังมีความหมายกว้างขวางกว่านี้ดังที่ กมล สดประเสริฐ (อ้างอิงมาจาก สุมิตร คุณานุกร. 2523 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรมิได้หมายความแต่เพียงหนังสือหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่ยังหมายความถึงกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับเด็ก ซึ่งรวมถึงการสอนของครูต่อนักเรียนด้วย ดังนั้นจึงอาจจะสรุปความหมายของหลักสูตร ได้ว่า หลักสูตร คือ ข้อกำหนดที่ประกอบด้วยจุดหมาย เนื้อหาสาระ เวลาเรียน สื่อการเรียน การสอน วิธีการเรียน การสอน กิจกรรมและการประเมินผลที่ใช้สำหรับการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าในการจัดการเรียนการสอนวิชาใด ๆ จะต้องมีหลักสูตรเป็นเครื่องมือ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวสำหรับการสร้างอาคารหรือบ้าน ซึ่งในพิมพ์เขยวนั้นจะระบุว่าภารกิจที่จะก่อสร้างอาคารหรือบ้านนั้นจะต้องทำอะไรบ้าง มีขนาด รูปทรง จำนวนห้อง เสาประตู หน้าต่าง และรายละเอียดอื่น ๆ เป็นอย่างไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้เปรียบได้กับหลักสูตรที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนที่ได้ระบุจุดหมาย เนื้อหาวิชา กิจกรรม เวลาเรียน สื่อที่จะใช้ ตลอดจนวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนได้ยึดถือเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอน ดังที่ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรนั้นเปรียบได้กับบรรดาวิธีที่ จะนำความมุ่งหมายไปสู่ผลสำเร็จ ในทำนองเดียวกัน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรต่อการสอนว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่เดินเรือที่แสดงเส้นทางที่จะ ไปให้ถึงจุดหมายปลายทางที่ต้องการครูผู้สอนเปรียบเสมือนกับต้นเรือ ที่จะนำพาผู้เรียน ซึ่งเปรียบเสมือนผู้โดยสารไปให้ถึงที่หมายและกับต้นเรือคืออ้ายแผนที่เดินเรือ เพื่อช่วยในการขับเรือและนำทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นไม่ว่าจัดการเรียนการสอนวิชาใด ๆ ก็ตาม หลักสูตรจึงมีความจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนเพื่อผู้เรียนได้บรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้

2.1.3 องค์ประกอบหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาใด ๆ ย่อมมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังที่ ทาบา (Taba. 1962 อ้างอิงมาจาก วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 15) กล่าวว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบ 4 ประการ คือ :-

1. วัตถุประสงค์ (ซึ่งอาจจะเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตร หรือวัตถุประสงค์เฉพาะรายวิชา)
2. เนื้อหาวิชาและจำนวนคาบการเรียนการสอนของแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอนหรือกิจกรรม
4. การประเมินผลตามวัตถุประสงค์

ในทำนองเดียวกัน สุมิตร คุณานุกร (2518 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร มี 4 ประการ คือ

1. ความมุ่งหมาย (Objectives)
2. เนื้อหา (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผล (Evaluation)

ส่วน ชำรง บัวศรี (2532 : 8) ได้กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบดังนี้

1. จุดมุ่งหมายหลักสูตร (Curriculum Aims)
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives)
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์ (Content and Experiences)
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) หมายถึงวิธีการจัดการเรียนการสอน
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน (Instructional Media and Materials)
6. การประเมินผล (Evaluation)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการสงวนเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการจำแนกองค์ประกอบของหลักสูตรของ ทาบา (Taba) สุมิตร คุณานุกร และ ช่าง บัวศรี น่าจะมีความคล้ายคลึงกัน ตามที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 5) ได้สรุปไว้ว่าองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์ (2) เนื้อหาวิชา (3) วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และ (4) วิธีการประเมินผล

2.1.4 การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการพัฒนา หลักสูตรและในการนำหลักสูตรไปใช้จะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลัก ๆ อยู่ 3 ประการ ดังนี้ (สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 130-132)

2.1.4.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เนื่องจากหลักสูตรระดับชาติจะ กำหนดความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชาที่จะสอน กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน และการประเมินผล ไว้อย่างกว้าง ๆ มีลักษณะยืดหยุ่นได้ เพื่อสะดวกแก่การนำไปปรับใช้ให้เข้ากับสภาพของท้องถิ่น หรือของสถานศึกษา ผู้นำหลักสูตรไปใช้จะต้องตีความหมายของหลักสูตรและกำหนดรายละเอียด ของหลักสูตรให้เข้ากับสภาพของท้องถิ่น การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนนี้จะออกมาในรูปของ เอกสารหลักสูตรที่เราเรียกทั่ว ๆ ไปว่าประมวลการสอน โครงการสอน แผนการสอน คู่มือการสอน หรือบันทึกการสอน เป็นต้น

2.1.4.2 การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ของสถานศึกษา การที่จะนำหลักสูตร ไปใช้ให้สัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น การจัดห้องเรียน จำนวนห้องเรียนต่อนักเรียน จำนวนนักเรียนต่อครู การจัดห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ สถานที่ ฝึกงานและวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน

2.1.4.3 การสอน การเรียนการสอนจะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ ครูเป็นสำคัญ ครูได้ให้ความสนใจใฝ่ต่อการสอน เตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือใช้วิธีการที่เหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ สร้างเสริมขวัญ และกำลังใจให้แก่ครู

การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผล วิชัย (วงษ์ใหญ่. 2523 ; อ้างอิงมาจาก ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 149 - 151) ได้กล่าวว่าในการนำหลักสูตรไปใช้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะ ต้องมีการวางแผนการใช้หลักสูตรดังนี้

1. การเตรียมการเพื่อให้หลักสูตร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการวิเคราะห์หลักสูตรว่า จุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรและ การสอนนั้นมีจุดมุ่งหมายที่แท้จริงเป็นอย่างไร มีความสอดคล้องกับความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ต้องการและความสนใจของผู้เรียนและชุมชน เพียงไร สถานศึกษามีความพร้อม
ด้านงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และครู มากน้อยเพียงใด
2. การจัดอบรมครูผู้สอน ก่อนที่จะนำหลักสูตรใด ๆ ไปใช้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง
มีการประชุมสัมมนาและอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ
ของหลักสูตรอย่างชัดเจน
  3. การจัดครูเข้าสอน การจัดครูเข้าสอนจะต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ
ทักษะ และความเชี่ยวชาญในรายวิชานั้น ๆ และครูจะต้องได้รับการฝึกอบรมครู
มาเป็นอย่างดีแล้ว
  4. การจัดตารางสอน การจัดตารางสอนควรคำนึงถึงความยากง่ายของแต่ละรายวิชา
อาคารสถานที่ ห้อง โรงฝึกงาน และห้องทดลอง ว่ามีเพียงพอหรือไม่
  5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน การจัดทำกำหนด
การสอนประมวลการสอน แผนการสอน พัฒนาคู่มือครู และการจัดหาสื่อ
การเรียน
  6. การประชาสัมพันธ์ การใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรการศึกษาใด ๆ ไปใช้
ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างความเข้าใจกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง
คณะกรรมการการศึกษาของสถานศึกษา สมาคม ผู้ปกครอง และประชาชนทั่วไป
  7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และการเลือกสรรโครงการกิจกรรม
เสริมหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการเรียน
เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ใช่ได้แต่เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น
สภาพแวดล้อมของภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ ผู้เรียน
เกิดการเรียนรู้ได้
  8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุง เพื่อให้ทราบ
ความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรค และหาทางปรับปรุงแก้ไข การประเมินผล
การใช้หลักสูตร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ

นอกจากแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ดังที่ได้เสนอดังกล่าวแล้วนั้น สัจ จุทรานันท์
ยังได้กล่าวถึงงานหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการในการนำหลักสูตรไปใช้มีดังนี้
(สัจ จุทรานันท์ อ้างอิงมาจาก ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 152 - 154)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร และการบริการหลักสูตรภายในสถานศึกษา
2. งานดำเนินการเรียนการสอนหลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร รูปในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารสถานศึกษา จะมีการดำเนินการกิจกรรมหลัก ๆ เช่น การทำความเข้าใจกับหลักสูตร การสร้างความเข้าใจและความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การเตรียมความพร้อมด้านครูผู้สอน งบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ทั้งในส่วนที่เป็นห้องเรียนและโรงฝึกงาน การฝึกงานหรือการได้ทดลองปฏิบัติจริงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ การเตรียมอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน การขอความร่วมมือจากสถานประกอบการสำหรับการฝึกงานของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเตรียมการให้มีความพร้อมเพียงก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

2.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

ในการจัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเลือกใช้หลักสูตรที่ผู้เรียนสำเร็จ แล้วสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระ ได้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าผู้ที่จบการศึกษาแล้วมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สาเหตุที่โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเน้นการใช้หลักสูตรที่ให้ ผลผลิตที่มีคุณสมบัติดังกล่าวอาจจะเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาได้แล้วสามารถประกอบอาชีพได้หรือ หากงานทำได้ง่ายก็จะมีนักเรียนนักเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งหมายถึงกิจกรรมของสถานศึกษานั้นเจริญก้าวหน้า แต่ถ้าหากสถานศึกษาใดนักเรียนนักศึกษาเรียนสำเร็จแล้วไม่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้น้อย สถานศึกษานั้น ๆ ก็จะไม่มีการรับนักเรียน นักศึกษาไปสมัครเรียนอีก ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษานั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการกิจการต่อไปได้ ดังนั้น การเลือกใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาจึงนับว่าเป็นสิ่งเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำเป็น อย่างไรก็ตามหลักสูตรการศึกษาใด ๆ จะมีความเหมาะสมทันสมัยทันเหตุการณ์กับความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และวิทยาการเพียงใดนั้น หลักสูตรศึกษานั้น ๆ จะต้องได้รับการปรับปรุง และพัฒนาอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร 2 - 3 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

2.2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ (Raph.W.Tyler)

2.2.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ (Hilda Taba)

2.2.3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรทั่วไปที่ใช้ในประเทศไทย

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ (Raph. W. Tyler)

ไทเลอร์ (Tyler) ได้เสนอแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ซึ่งเป็นหลักการและเหตุผลว่าในการพัฒนาหลักสูตรนั้น ควรได้ตอบคำถามพื้นฐาน 4 ประการ คือ (Ralp. W. Tyler. 1949 อ้างอิงมาจาก ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 16-17)

2.2.1.1 จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนบรรลุมีอะไรบ้าง

2.2.1.2 การที่จะให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่กำหนดนั้นจะต้องมี

ประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง

2.2.1.3 ประสบการณ์ทางการศึกษาที่กำหนดขึ้นสามารถจัดให้มีประสิทธิภาพ

ได้อย่างไร

2.2.1.4 จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษา

นั้น ๆ แล้ว

จากคำถามทั้ง 4 ข้อ สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้น จะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดประสบการณ์ หรือเนื้อหาสาระที่จะให้ผู้เรียนได้เรียน กำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอนแล้วมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร และไทเลอร์ มีความเห็นว่า ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนนั้นจะต้องตอบคำถามเรียงกันลงมาตามลำดับ คำถามข้อที่ 1 เป็นคำถามที่สำคัญที่สุด ส่วนคำถามข้อที่ 2, 3 และ 4 จะเป็นคำถามที่ตอบอย่างต่อเนื่องจากข้อที่ 1 และขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนตามความคิดของไทเลอร์ (Tyler) สามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

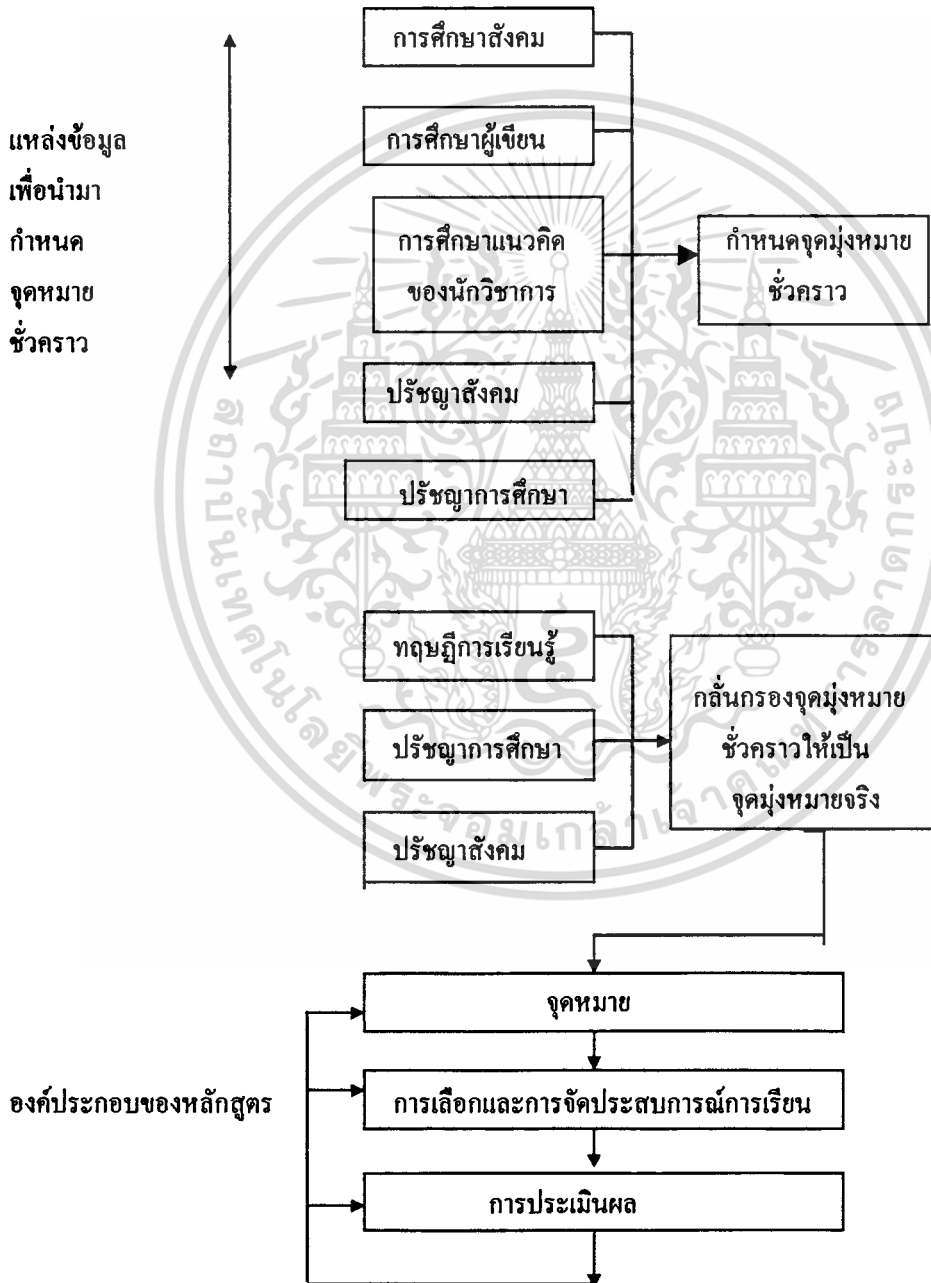
1) กำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว ในการกำหนดจุดประสงค์ชั่วคราว โดยการศึกษาข้อมูลทางด้านความต้องการของสังคม ของผู้เรียน แนวคิดของนักการศึกษา ปรัชญา สังคม และปรัชญาการศึกษา

2) กำหนดจุดมุ่งหมาย หลังจากที่ได้กำหนดจุดประสงค์ชั่วคราว และมีการถกเถียงโดยใช้ข้อมูลทางปรัชญาการศึกษา ทฤษฎีการเรียนรู้ และปรัชญาสังคม แล้วกำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3) การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 4) การประเมินผล

ซึ่งขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler) สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบา (Hilda Taba)

ทาบา เป็นนักการศึกษาอีกคนหนึ่งที่ได้มีแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรที่คล้ายคลึงกับแนวความคิดของไทเลอร์ (Tyler) ซึ่งรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba) นี้ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ (Hilda Taba, 1962 ; อ้างอิงมาจาก ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 19-20)

2.2.2.1 วินิจฉัยความต้องการ (Diagnosis of Needs) เป็นขั้นตอนในการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการ ความจำเป็นของผู้เรียนและสังคม

2.2.2.2 กำหนดจุดประสงค์ (Formulation of Objectives) กำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนหลังจากที่ได้วินิจฉัยความต้องการแล้ว

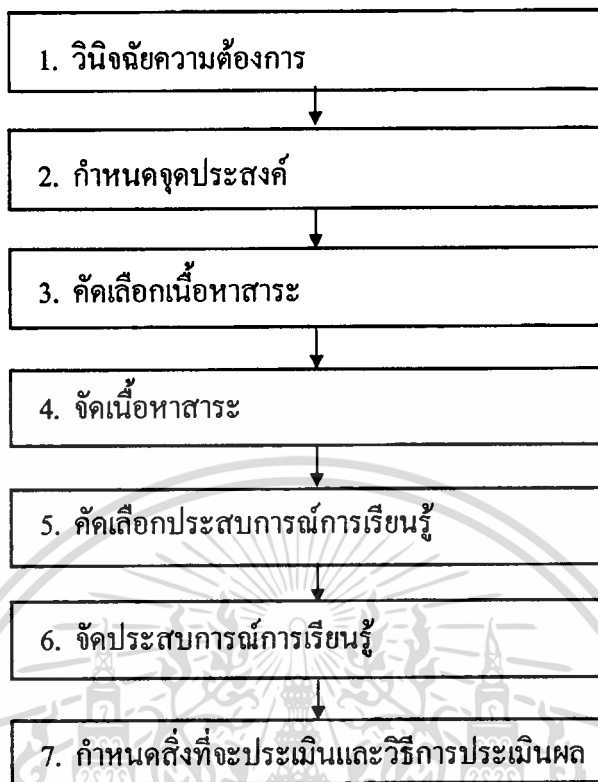
2.2.2.3 คัดเลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content) จุดประสงค์ที่กำหนดแล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่เลือกนี้จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์กับความสามารถของผู้เรียน และเป็นเนื้อหาสาระที่เชื่อถือได้และมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วย

2.2.2.4 จัดเนื้อหาสาระ (Organization of Content) การจัดเนื้อหาสาระต้องจัดจากง่ายไปหายากและมีความต่อเนื่อง เหมาะสมกับวุฒิภาวะความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

2.2.2.5 คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) จะต้องมีการคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์ของหลักสูตร

2.2.2.6 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of Learning Experiences) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัด โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง

2.2.2.7 การกำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน (Determination of what to Evaluate and of the ways and means of doing it) ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบว่า ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่และเป็นการกำหนดว่าจะใช้วิธีการประเมินอย่างไร และจะใช้เครื่องมืออะไรประเมิน ซึ่งขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของทาบาสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรตามความคิดของทาบา (Hilda Taba)

2.2.3 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรทั่วไปที่ใช้ในประเทศไทย

นอกจากรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรตามแนวความคิดของ ไทเลอร์ และทาบา แล้ว วิชัย วงษ์ใหญ่ ยังได้นำเสนอขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรที่ใช้กับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ระดับต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2537 : 25 - 26)

2.2.3.1 ขั้นเตรียมการ

ขั้นเตรียมการนี้เป็นการประมวลความรู้ ข้อมูลด้านต่าง ๆ เช่น สภาพ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและวิทยาการ จิตวิทยา ปรัชญา การศึกษาลักษณะของความต้องการของผู้เรียนหรือของกลุ่มเป้าหมาย

2.2.3.1 ขั้นเตรียมการ

การพัฒนาหลักสูตรในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการในเรื่อง

- 1) เป็นการเขียนหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และสาระวิชา
- 2) พัฒนาแผนการสอน สื่อการเรียน และวัสดุหลักสูตร
- 3) ทดลองการใช้เพื่อหาประสิทธิภาพ
- 4) วางแผนการใช้หลักสูตร โดยการนำหลักสูตรเสนอหน่วยงาน

ที่รับผิดชอบเพื่อขอความเห็นชอบและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรวางแผน

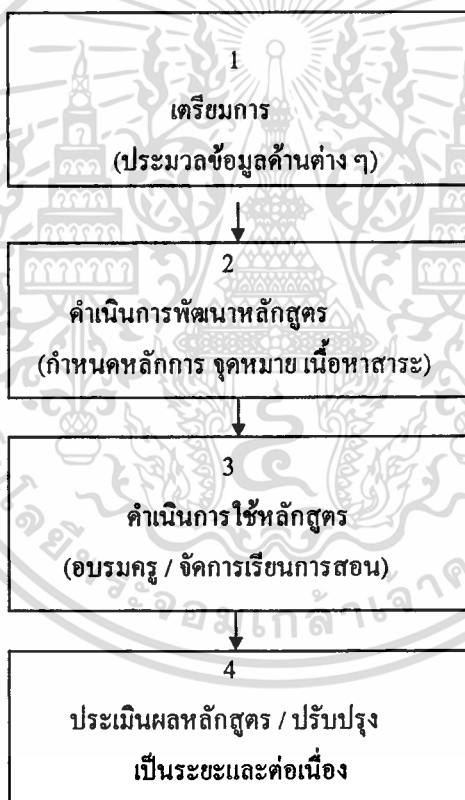
เอกสารฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำหลักสูตรไปใช้จริง หากท่านนั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3.3 ขั้นตอนการใช้หลักสูตร

ในการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หัวหน้าสถานศึกษา เพื่อวางแผนในการอบรมครู จัดเตรียมวัสดุหลักสูตรวางแผนการเรียนและการนิเทศการใช้หลักสูตร

2.2.3.4 ขั้นตอนตรวจสอบกระบวนการใช้หลักสูตรและการสอน

หลังจากที่นำหลักสูตรไปใช้แล้ว จะต้องมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี วิทยาการ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรทั่วไปของไทย

2.2.4 ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร

จากรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรที่ได้นำเสนอข้างต้นนั้น อาจสรุปได้ว่าสิ่งสำคัญประการแรกสำหรับผู้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาใดจะต้องดำเนินการคือ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คังที บุญมี เฌรยอค (2536 : 17-37) ได้กล่าวไว้ว่า ข้อมูลพื้นฐานจำเป็นสำหรับการพัฒนาหลักสูตรได้

2.2.4.1 ข้อมูลด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการพัฒนาและการเรียนรู้ของบุคคล

ความรู้ด้านจิตวิทยาจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรสามารถกำหนดเนื้อหาสาระ ประสิทธิภาพการเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนของแต่ละบุคคลในแต่ละวัย

2.2.4.2 ข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษา

ปรัชญาการศึกษาของสังคมแต่ละสังคมนั้นมีความแตกต่างกัน เช่น บางสังคม ต้องการให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรอบรู้สรรพวิทยาการต่าง ๆ หรือสติปัญญาเฉลียวฉลาด แต่บางสังคมอาจต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จะหาเลี้ยงชีพได้และปรับตัวเข้ากับ สภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีก็เป็นการเพียงพอแล้ว ดังนั้นความเชื่อ หรือแนวคิดที่เราเรียกว่าปรัชญาการศึกษามีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทาง จุดหมาย เนื้อหา กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการบริหารหลักสูตรเป็นอย่างมาก ผู้พัฒนา หลักสูตรจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษาให้ท่วงแท่งก่อนจะทำการพัฒนาหลักสูตร

2.2.4.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง

การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จะต้องมีข้อมูลด้านเศรษฐกิจที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานกึ่งฝีมือทั้ง 5 ด้าน คือ พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม อุตสาหกรรม ศิลปกรรม เกษตรกรรม และคหกรรม ซึ่งในแต่ละสาขาต้องการแรงงานที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิตทั้งสิ้น ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพไม่ว่าเป็นการศึกษาในระดับใดจะต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบ อาชีพอิสระได้ด้วย

2.2.4.4 ข้อมูลด้านสังคม จริยธรรม และวัฒนธรรม

ข้อมูลด้านความต้องการของสังคมนับว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญ ประการหนึ่งสำหรับการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อรับใช้สังคมและเป็นการจัดการศึกษาเพื่อนำสังคม กล่าวคือ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ ความสามารถ และทักษะไปประกอบอาชีพ ในขณะที่เดียวกันผู้สำเร็จการศึกษาแล้วก็สามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ซึ่งถือว่าเป็นการนำสังคมไปสู่ความเจริญ ดังนั้นข้อมูลด้านความต้องการของ สังคมจะเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรม วิธีการจัดการเรียนการสอนได้เช่นเดียวกันกับข้อมูลด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา และข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4.5 ข้อมูลด้านความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ข้อมูลด้านความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งอีกด้านหนึ่งที่ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องคำนึงถึง ทั้งนี้เพราะข้อมูลด้านความต้องการและความสนใจจะเป็นตัวกำหนดเนื้อหา และวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมอันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของบุคคลได้อย่างเต็มที่

2.2.4.6 ข้อมูลทางด้านการพัฒนาทางเทคโนโลยี

ในการพัฒนาหลักสูตรจำเป็นจะต้องคำนึงถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ซึ่งจะมีผลต่อการกำหนดสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน และวิธีการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

กล่าวโดยสรุป ในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาใด ๆ ข้อมูลพื้นฐานจำเป็นที่ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องนำมาใช้ได้แก่ (1) ข้อมูลด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ (2) ข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษา (3) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง (4) ข้อมูลด้านสังคม จริยธรรม และวัฒนธรรม (5) ข้อมูลด้านความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และ (6) ข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและวิทยาการ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 22) ยังได้ให้ความคิดเห็นคล้ายคลึงกับ บุญมี เณรยอด ว่าในการพัฒนาหลักสูตรนั้น ข้อมูลจำเป็นพื้นฐานที่นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องใช้คือ (1) ข้อมูลด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ (2) ธรรมชาติของความรู้ (3) ข้อมูลด้านประวัติศาสตร์และมนุษยศาสตร์ (4) ข้อมูลด้านปรัชญาการศึกษาและสังคม และ (5) ข้อมูลด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ในขณะที่ ชำรง บัวศรี (2531 : 130 - 134) ได้กล่าวว่าในการพัฒนาหลักสูตรระดับชาตินั้น ควรได้นำข้อมูลด้านต่อไปนี้มาประกอบการพิจารณา คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรเดิม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผลการใช้หลักสูตรเดิมว่ามีข้อบกพร่องหรือข้อดีอย่างไร มีส่วนใดบ้างที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไข
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การที่ต้องใช้ข้อมูลด้านดังกล่าวก็เพราะเหตุว่าการจัดการศึกษานั้นจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง
3. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนทั้งในด้านการพัฒนาการสุขภาพ สภาพครอบครัวและชุมชน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและชุมชน

4. ข้อมูลที่เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน นักพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนว่ามีวิธีการอย่างไร มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนการกำหนดมาตรฐานและการประเมินผลหลักสูตรอย่างไร

5. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ และอาคารสถานที่ ข้อมูลในเรื่องดังกล่าวมีความจำเป็นต่อการนำหลักสูตรไปใช้เป็นอย่างยิ่ง เพราะหากไม่มีทรัพยากรพอเพียงการนำหลักสูตรไปใช้ก็อาจจะไม่ประสบผลสำเร็จหรือไม่สามารถดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรกำหนดได้

นอกจากการพัฒนาหลักสูตรระดับชาติจะใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับด้านต่าง ๆ 5 ด้านดังกล่าวแล้วนั้น การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นควรใช้ข้อมูลพื้นฐานดังนี้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 39)

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่น
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของโรงเรียน
4. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาของหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน และการนำหลักสูตรไปใช้

สรุปในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาใดๆก็ตามจะต้องให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีและวิทยาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาอาชีพจะต้องให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และวิทยาการ ทั้งนี้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพในระดับประกาศนียบัตรหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงจะต้องเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงานหรือสามารถประกอบอาชีพอิสระ ได้ตามสภาพของเศรษฐกิจ การศึกษาอาชีพในระดับดังกล่าวเป็นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังแรงงานให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิตและการให้บริการเป็นสำคัญ

2.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

2.3.1 ความมุ่งหมาย

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ มีวัตถุประสงค์ ที่จะให้วิชาเขตต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้มีรูปแบบและระบบการจัดการศึกษาไปในทิศทางเดียวกันและมีนโยบายเดียวกัน โดยคำนึงถึงความต้องการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของตลาดแรงงานในปัจจุบัน นอกจากนั้นหลักสูตรนี้ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาการเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ อันประกอบด้วยพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษะพิสัย (Psycho-motive Domain)

2.3.2 วัตถุประสงค์

2.3.2.1 เพื่อให้มีความรู้และทักษะอันเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพต่อไป

2.3.2.2 เพื่อให้มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบคลุมและสังคม

2.3.2.3 เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีความเข้าใจ เลื่อมใส ศรัทธา ในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ชำรงไว้และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2.3.2.4 เพื่อให้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักตัดสินใจอย่างถูกต้อง มีเหตุผล เคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและของผู้อื่น รู้จักใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยสันติวิธีและเหตุผล รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดี

2.3.2.5 เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวัฒนธรรมและทรัพยากรของประเทศ

2.3.2.6 เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตลอดจนให้รู้จักช่วยรักษาและส่งเสริมการสาธารณสุขของชุมชน

2.3.2.7 เพื่อให้มีพื้นฐานสำหรับการศึกษาระดับสูงต่อไป

2.3.3 โครงสร้างของหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ มีดังนี้

2.3.3.1	วิชาพื้นฐานทั่วไป	ต้องศึกษาทั้งหมด	38 หน่วยกิต
2.3.3.2	วิชาชีพพื้นฐาน	ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า	46 หน่วยกิต
	1) วิชาชีพพื้นฐานบังคับบัญชา		30 หน่วยกิต
	2) วิชาชีพพื้นฐานเลือกศึกษาไม่น้อยกว่า		16 หน่วยกิต
2.3.3.3	วิชาชีพเฉพาะสาขา	ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า	18 หน่วยกิต
2.3.3.4	วิชาชีพเลือก	ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า	15 หน่วยกิต
2.3.3.5	วิชาเลือกเสรี	ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
	รวมต้องศึกษาไม่น้อยกว่า		120 หน่วยกิต ไม่เกิน 140 หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ แยกออกเป็น 4 สาขาวิชา ดังนี้

2.3.4.1 สาขาวิชาการบัญชี

2.3.4.2 สาขาวิชาการเลขานุการ

2.3.4.3 สาขาวิชาการขาย

2.3.4.4 สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ

สถาบันฯ อาจจัดเพิ่มเติมสาขาวิชาขึ้นอีก ทั้งนี้โดยพิจารณาตามความเหมาะสม

ของสถานะสังคมเศรษฐกิจ และความเหมาะสมของตลาดแรงงาน

2.3.5 วุฒิการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในสาขาวิชาใด ให้เรียกชื่อผู้ที่สำเร็จการศึกษาดังนี้

ประกาศนียบัตรวิชาชีพบริหารธุรกิจสาขาวิชาการบัญชี ชื่อย่อ ปวช. (การบัญชี)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพบริหารธุรกิจสาขาวิชาการเลขานุการ ชื่อย่อ ปวช.

(การเลขานุการ)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพบริหารธุรกิจสาขาวิชาการขาย ชื่อย่อ ปวช. (การขาย)

ประกาศนียบัตรวิชาชีพบริหารธุรกิจสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ ชื่อย่อ ปวช.

(ภาษาต่างประเทศ)

2.3.6 การจัดการศึกษา

ปีการศึกษาหนึ่งแบ่งเป็น 2 ภาคเรียน และอาจจัดให้มีการศึกษาภาคฤดูร้อนได้

ในภาคเรียนหนึ่งมีเวลาเรียน 18 สัปดาห์ รวมทั้งการสอบกลางภาคและปลายภาคเรียน 2 สัปดาห์ ส่วนภาคฤดูร้อนให้จัดได้ 6-9 สัปดาห์ โดยเพิ่มจำนวนคาบเรียนในแต่ละสัปดาห์ของแต่ละรายวิชาให้มีจำนวนคาบเรียนครบตามหลักสูตร

2.3.7 หลักการจัดแผนการเรียนในแต่ละภาคการเรียน

2.3.7.1 จัดแบ่งวิชาแต่ละภาคการศึกษา โดยกระจายภาระของผู้สอนและผู้เรียนให้เหมาะสม

2.3.7.2 จัดตามลำดับรายวิชาก่อนหลัง

2.3.7.3 ในภาคเรียนหนึ่ง ควรจัดให้มีการลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์

ของจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในระเบียบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ว่าด้วยการวัดผลการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร พ.ศ. 2538 ข้อ 7.2 , 7.3 และ 7.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.11 การจัดเอกสารหลักสูตร

เอกสารหลักสูตร ได้จัดไว้ดังนี้

- 2.3.11.1 หนังสือหลักสูตรรวมสาขาวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2.3.11.2 หนังสือหลักสูตรรายวิชาของแต่ละสาขาวิชา

2.3.12 เกณฑ์การศึกษา

2.3.12.1 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาต่อ

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า
- 2) เป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือก
- 3) เป็นผู้มีความสามารถพิเศษอื่น ๆ ที่กำหนดไว้ในระเบียบการสอบคัดเลือกของวิทยาเขต

วิทยาเขตอาจรับโอนนักศึกษาในระดับ ปวช. ที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาเข้าศึกษาต่อได้และทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ว่าด้วยการวัดผลการศึกษาาระดับประกาศนียบัตร พ.ศ. 2528 ข้อ 14

2.3.12.2 การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

ผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในวิทยาเขตนั้น ๆ พร้อมทั้งชำระเงินค่าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามระเบียบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ว่าด้วยการเก็บเงินค่าลงทะเบียนรายวิชาและค่าธรรมเนียมการศึกษาระดับประกาศนียบัตร พ.ศ. 2534 และเมื่อนักศึกษา ถูกถอนทะเบียนจากการเป็นนักศึกษาอันเนื่องมาจากผลการเรียนหรือประพฤตินักศึกษาต่อระเบียบใด ๆ ของแต่ละวิทยาเขต นักศึกษาจะกลับมาเป็นนักศึกษาได้ใหม่ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ผู้อำนวยการวิทยาเขตและให้ขึ้นทะเบียนใหม่

2.3.12.3 การลงทะเบียน

นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ตามแผนการเรียนของหลักสูตรที่วิทยาเขตหรือสถานศึกษาได้จัดไว้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและเสียค่าลงทะเบียนเรียนตามระเบียบของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลหรือของสถานศึกษา

2.3.12.4 ระหว่างการศึกษา

นักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่สถาบันฯ และวิทยาเขตหรือสถานศึกษากำหนด ผู้ขาดคุณสมบัติหรือปฏิบัติผิดระเบียบจะได้รับการลงโทษตามกรณีที่ได้ระบุไว้ในระเบียบข้อบังคับนั้น ๆ

2.3.12.5 การประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลและการตัดสินผู้สำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลว่าด้วยการวัดผลการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร พ.ศ. 2528 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

- 1) ประเมินผลรายวิชา แบบอิงเกณฑ์
- 2) การประเมินผลรายวิชา ให้ประเมิน 2 ขั้นตอน ดังนี้
  - ประเมินผลการเรียน ผ่าน หรือ ไม่ผ่าน
  - ประเมินผลรายวิชาที่ผ่าน โดยออกค่าระดับผลการศึกษาเป็น

1, 2, 3, และ 4 รายวิชาที่ไม่ผ่านจะได้รับค่าระดับผลการศึกษาเป็น 0

3) ค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยประจำภาคให้รวมผลคูณระหว่างค่าระดับผลการศึกษาต่อหน่วยกิตของแต่ละรายวิชากับหน่วยกิตของรายวิชานั้น แล้วหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น

4) เกณฑ์การตัดสินผลสำเร็จการศึกษา มีดังนี้

- ได้ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามเกณฑ์หลักสูตรแต่ละวิชา และ
- ได้ค่าระดับผลการศึกษาเฉลี่ยสะสม ต้องไม่ต่ำกว่า 2.00 และ
- ปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันฯ และวิทยาเขต

หรือสถานศึกษา

2.3.13 เกณฑ์หลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ ประกอบด้วย 4 สาขาวิชา นักศึกษาอาจเลือกศึกษาแต่ละสาขาวิชาได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่จัด ในแต่ละวิทยาเขตหรือสถานศึกษา นอกจากนี้วิทยาเขตหรือสถานศึกษายังสามารถปรับหลักสูตรให้สนองตามต้องการของท้องถิ่นหรือสอดคล้องกับสภาพ และลักษณะตามต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันได้ แต่ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของหลักสูตรดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ

1. โครงสร้างหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ ประกอบด้วย
  - 1.1 หน่วยกิตรวม ไม่ต่ำกว่า 120 หน่วยกิต ไม่เกิน 140 หน่วยกิต
  - 1.2 วิชาพื้นฐานทั่วไป ต้องศึกษาทั้งหมด 38 หน่วยกิต
  - 1.3 วิชาพื้นฐาน ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 47 หน่วยกิต
    - 1.3.1 วิชาชีพพื้นฐานบังคับศึกษา 31 หน่วยกิต
    - 1.3.2 วิชาชีพพื้นฐานเลือกศึกษาไม่น้อยกว่า 16 หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.4 วิชาชีพเฉพาะสาขา ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต
 1.5 วิชาชีพเลือก ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
 1.6 วิชาเลือกเสรี ต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ แต่ละสาขา
 จะมีดังนี้

วิชา	การบัญชี หน่วยกิต	การเลขานุการ หน่วยกิต	การขาย หน่วยกิต	ภาษาต่างประเทศ หน่วยกิต
วิชาพื้นฐานทั่วไป	38	38	38	38
วิชาพื้นฐาน (บังคับ) (เลือก)	49	49	49	49
วิชาชีพเฉพาะสาขา	18	18	18	20
วิชาชีพเลือก	16	16	16	18
วิชาเลือกเสรี	6	6	6	6
รวม	127	127	127	131

2.4 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

2.4.1 จุดหมาย

2.4.2 เนื้อหา

2.4.3 การจัดการเรียนการสอน

2.4.4 สื่อการเรียนการสอน

2.4.5 กิจกรรม

2.4.6 การประเมินผล

2.4.1 จุดหมาย

2.4.1.1 ความสำคัญของจุดหมายหลักสูตร

ตามขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรหลังจากที่นักพัฒนาหลักสูตรได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจำเป็น ด้านความต้องการของผู้เรียน สภาพความเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและวิทยาการต่าง ๆ แล้ว ขึ้นต่อไปนักพัฒนาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรจะต้องทำการกำหนด จุดหมายของการจัดการศึกษา การกำหนดจุดหมายของการจัดการศึกษา การกำหนดจุดหมายมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจุดหมายจะเป็นทิศทางและความหวังว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ความรู้ ความสามารถและทักษะ อย่างไร จุดหมายยังเป็นแนวทางการกำหนด เนื้อหาสาระ กิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 58) ในทำนองเดียวกัน จิตรลดา แสงปัญญา (2530 : 44 - 46) ได้กล่าวว่าการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้เพราะจุดหมายเป็นองค์ประกอบมีบทบาทเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ ทุกองค์ประกอบของหลักสูตร เช่น การกำหนดเนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมการใช้สื่อ การประเมินผลการเรียนการสอน การตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ด้านการบริหาร หลักสูตรและด้านการประเมินผลหลักสูตร

นอกจากนี้เลขา คุมเสวต (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2531 ประเภทพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยการ ผลการวิจัยพบว่า

1.ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ทั้งหมด 10 ด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก 3 ด้าน คือ การจัดทำแผนการสอน เทคนิคการสอน และบรรยากาศของการเรียนการสอน และมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง 7 ด้าน คือ การจัดตารางสอน การจัดอาจารย์เข้าสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ด้านห้องสมุด ลักษณะของห้องเรียนและการจัดชั้นเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์ทั้งหมดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้งหมด 10 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 9 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน ด้านเทคนิคการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผล และประเมินผล ด้านห้องสมุด ด้านลักษณะของห้องเรียน ด้านการจัดชั้นเรียน และไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียง 1 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศของการเรียนการสอน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษากับสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั้งหมด 10 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านการจัดทำแผนการสอน ด้านการจัดตารางสอน ด้านเทคนิคการสอน ด้านห้องสมุด และไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 6 ด้าน คือ ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน ด้านบรรยากาศของการเรียนการสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านลักษณะของห้องเรียน ด้านการจัดชั้นเรียน

2.4.1.2 ระดับของจุดหมายทางการศึกษา

ในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรนั้น ยังมีความสับสนเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว (สังค อุทรานันท์. 2527 อ้างมาจาก จิตรลดา แสงปัญญา. 2536 : 40 - 41) ได้จำแนกระดับของจุดหมายการศึกษาก่อเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) จุดมุ่งหมายทั่วไป (General Objective) เป็นจุดมุ่งหมายระดับชาติ มีคำศัพท์ที่นิยมใช้ เช่น จุดหมายหรือจุดมุ่งหมาย (Aim) เป้าประสงค์ (Goal)
- 2) จุดมุ่งหมายเฉพาะ (Specific) เป็นจุดมุ่งหมายระดับสถาบัน การศึกษา คำศัพท์ที่นิยมใช้ เช่น ความมุ่งหมาย (Purpose) เป้าหมาย (Target) ใช้กับเป้าหมายของโครงการ
- 3) จุดมุ่งหมายระดับปฏิบัติการ (Operational) เป็นจุดมุ่งหมายระดับหลักสูตรและระดับการเรียนการสอน คำศัพท์ที่นิยมใช้กับจุดมุ่งหมายระดับหลักสูตร จุดมุ่งหมายทั่วไป (General Objective) จุดมุ่งหมายเฉพาะ (Specific Objective) ส่วนคำศัพท์ที่นิยมใช้กับจุดมุ่งหมายระดับการเรียนการสอน เช่น จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน (Instructional Objective) ซึ่งจุดมุ่งหมายระดับนี้เขียนในลักษณะจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

ออร์นสไตน์และคณะ (Ornstein และคณะ. 1993 อ้างอิงมาจากใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 57 - 59) ได้แบ่งระดับจุดประสงค์การศึกษาก่อเป็น 3 ระดับ คือ:

1. **Education Aims** เป็นจุดประสงค์สูงสุดที่ยึดเป็นหลักในการจัดการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรเป็นความมุ่งหมายระดับชาติ มีความหมายกว้าง หวังเห็นผลในระยะยาว ความมุ่งหมายระดับนี้สะท้อนถึงปรัชญาและค่านิยมทางการศึกษาของประเทศที่ยึดถืออยู่
2. **Educational Goals** เป็นความมุ่งหมายของการศึกษาระดับรองลงมาจากระดับชาติ เป็นความมุ่งหมายที่ใช้ในระดับสถาบันการศึกษา
3. **Educational Objectives** เป็นความมุ่งหมายระดับการจัดการเรียนการสอน

ในการแบ่งประเภทของจุดหมายที่ใช้กับการพัฒนาหลักสูตร จิตรลดา แสงปัญญา (2536 : 39) ได้แบ่งจุดหมายของหลักสูตรออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. **จุดหมายทั่วไป (General Objective)** เป็นจุดหมายที่กล่าวไว้อย่างกว้าง ๆ เป็นภาพรวมเพื่อแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของหลักสูตร ว่ามีความต้องการที่จะพัฒนาผู้เรียนไปใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศทางใดบ้าง จุดหมายทั่วไปจะบ่งบอกถึงปรัชญาการจัดการศึกษา ค่านิยมต่าง ๆ ในสังคม จุดหมายทั่วไป จึงนิยมเขียนในระดับหลักสูตร

2. จุดหมายเฉพาะ (Specific Objective) เป็นจุดหมายที่ระบุเฉพาะเรื่อง และเน้นการนำไปใช้จริงในการจัดการเรียนการสอน

ระดับจุดหมายของการศึกษาที่ได้นำเสนอมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายการศึกษาสามารถแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ (1) ระดับชาติหรือระดับหลักสูตร (2) ระดับสถาบันและ (3) ระดับการจัดการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นจุดมุ่งหมายในระดับชาติและในการกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาไม่ว่าระดับใดจะต้องครอบคลุม 3 ด้าน คือ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 63 - 65)

1. ด้านความรู้หรือสติปัญญา หรือที่เรียกว่า “พุทธิพิสัย” (Cognitive Domain) เป็นจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางสมองหรือสติปัญญา
2. ด้านเจตคติ หรือความรู้สึกรู้สึกนึกคิดหรือที่เรียกว่า “จิตพิสัย” (Affective Domain) เป็นจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านจิตใจ ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและเจตคติ
3. ด้านทักษะ หรือที่เรียกว่า “ทักษะพิสัย” (Psychomotor Domain) เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านทักษะ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

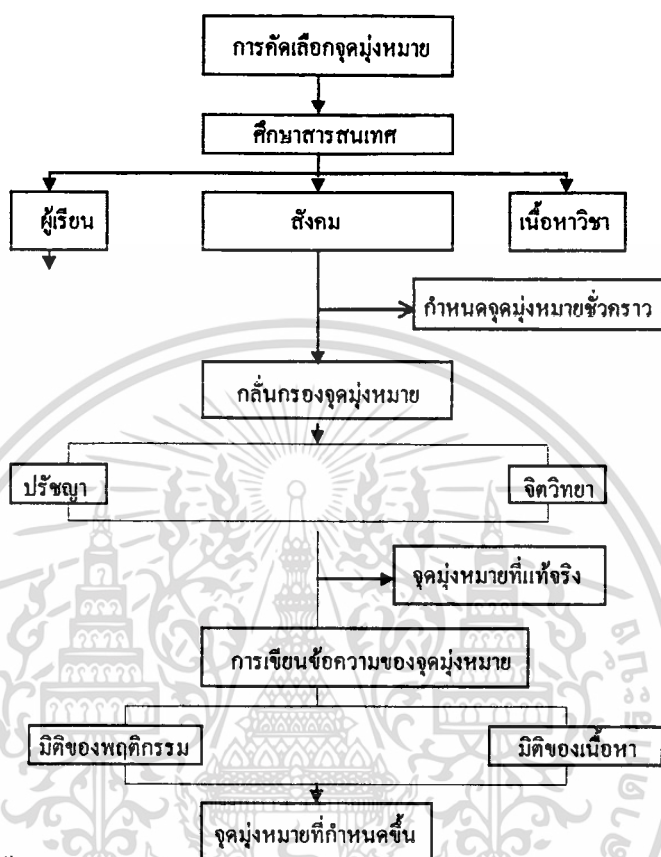
2.4.1.3 การกำหนดจุดหมายของหลักสูตร

ดังได้กล่าวในตอนต้นว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะ จุดมุ่งหมายมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อ กิจกรรม ตลอดจนวิธีการวัดผลและประเมินผลในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตรจึงควรให้ความสอดคล้องด้านปรัชญาหรือ อุดมการณ์และค่านิยมของสังคม ความต้องการและการแก้ไขปัญหาของสังคม ความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมจุดหมายของหลักสูตรระดับท้องถิ่น สามารถนำไปปฏิบัติ (ธำรง บัวศรี. 2531 : 139 - 143) และในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร (Tyler) ได้กำหนดไว้ดังนี้ : (Ralph. W. Tyler อ้างอิงมาจาก จิตรลดา แสงปัญญา. 2536 : 53 - 56)

ขั้นที่ 1 เป็นขั้นตอนของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีและวิทยาการ ความต้องการของผู้เรียน แล้วกำหนดจุดมุ่งหมายชั่วคราว

ขั้นที่ 2 เป็นการกลั่นกรองจุดมุ่งหมายชั่วคราวด้วยปรัชญาการศึกษา ปรัชญาทางสังคม และจิตวิทยาการเรียนรู้ แล้วกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายที่แท้จริง

ขั้นที่ 3 เป็นขั้นการเขียนข้อความของจุดมุ่งหมาย ข้อความที่ใช้ในจุดมุ่งหมายประกอบด้วย สาระ 2 มิติ คือ มิติที่เป็นพฤติกรรมและมิติของเนื้อหา ซึ่งขั้นตอนนี้ทั้ง 3 สามารถแสดงในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 การแสดงขั้นตอนการกำหนดจุดมุ่งหมายตามแนวคิดของไทเลอร์
ที่มา : จิตรลดา แสงปัญญา. 2536 : 56

2.4.2 เนื้อหาวิชา

2.4.2.1 ความหมายของเนื้อหาวิชา

เนื้อหาวิชา (Content) หมายถึง เนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของการเรียนรู้ (สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 76) และธำรง บัวศรี (ธำรง บัวศรี. 2531 อ้างอิงมาจาก ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 : 77) มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาและประสบการณ์การเรียนรู้ไม่ใช่สิ่งเดียวกันแต่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ผู้เรียนจะเรียนเนื้อหาวิชาได้ก็ต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้ ขณะเดียวกันการจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะต้องนำไปสู่เนื้อหาวิชาที่ต้องการ ดังนั้นเนื้อหาวิชาก็คือ “ข้อมูล ความรู้ หรือสิ่งที่เป็นสาระ ซึ่งได้ถูกเลือกสรรจากวิชาต่าง ๆ แล้ว นำมาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากความหมายดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นสำคัญประการหนึ่งเกี่ยวกับการเลือกเนื้อหาและการสอน กล่าวคือเนื้อหา และการสอนในวิชาใดนั้นควรรวมทั้งความรู้และวิธีการหาความรู้ในวิชานั้น ๆ ด้วย เช่น เนื้อหาในวิชาวิทยาศาสตร์ ควรประกอบด้วยตัวเนื้อหาสาระที่เป็นทั้งความรู้ ทางวิทยาศาสตร์และวิธีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้แบบนักวิทยาศาสตร์ (สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 77)

การเลือกเนื้อหา และประสบการณ์การเรียนรู้เป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรหลังจากที่ได้มีการกำหนดจุดหมายแล้ว ซึ่งการเลือกเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการตอบคำถามข้อที่ 2 ของไทเลอร์ ที่ว่าเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้ ผู้เรียนจะต้องได้เรียนและมีประสบการณ์การเรียนรู้ในเรื่องใดบ้าง (Ralph. W. Tyler) และทาบ (Taba) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อบรรลุไว้ในหลักสูตรการศึกษาควรได้วิเคราะห์ 4 ด้าน คือ (Hilda Taba. 1962. อ้างอิงมาจาก สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 78 - 80)

1. เนื้อหาที่เป็นข้อมูลที่แสดงถึงข้อเท็จจริงและกระบวนการ (Specific Facts and Processes) เนื้อหาวิชาที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น วิธีการคิดเลขคณิต สูตรเคมี ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะนำไปสู่ความคิดในระดับต่อไป
  2. เนื้อหาที่เป็นความคิดและหลักการพื้นฐาน (Basic Ideas) เป็นเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสองสิ่ง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างร่างกายและจิตใจ ภูมิศาสตร์กับประวัติศาสตร์ เคมีกับชีว เนื้อหาวิชาลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนนำหลักการไปใช้และเกิดความคิดในภาพรวมของสิ่งของ ต่าง ๆ ได้
  3. เนื้อหาวิชาที่เป็นความคิดรวบยอด (Concept) เป็นเนื้อหาวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในลักษณะร่วม โครงสร้างและส่วนประกอบย่อย ๆ ทั้งหมดของสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เช่น เนื้อหาที่เกี่ยวกับการบวก ลบ คูณ หาร ในคณิตศาสตร์หรือสามารถแยกความแตกต่างของสิ่งหนึ่งออกจากสิ่งหนึ่งได้ เช่น เรือกับแมว ความรักกับความหลง ความรักชาติกับการทำลายชาติ เป็นต้น
  4. เนื้อหาวิชาที่เป็นระบบความคิด (Thought System) เนื้อหาวิชาใน 3 ระดับแรกเป็นเนื้อหาที่เป็นรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดและวิธีการแสดงความรู้ในศาสตร์นั้น ๆ ต่อไป
- จากประเภทของเนื้อหาวิชาดังกล่าวในการพัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จึงควรได้มีการเลือกใช้เนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับลักษณะของวิชา ซึ่ง สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 81 -96) ได้มีความเห็นเกี่ยวกับการเลือกเนื้อหาวิชาที่จะบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาได้ว่า
1. ควรจะเป็นที่เชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ในแต่ละสาขาวิชา
  2. มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความสมดุลระหว่างศรัทธาและความลึกซึ้ง
4. สามารถสนองความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้หลายประการ
5. สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน
6. สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

ในขณะเดียวกันใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539 : 81 - 83) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การเลือกเนื้อหาวิชาว่าเนื้อหาวิชาควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ (Significance)
2. มีความถูกต้องทันสมัย (Validity)
3. มีความน่าสนใจ (Interest)
4. เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ (Learnability)
5. สอดคล้องกับจุดประสงค์ (Appropriateness to Objectives)
6. เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน (Usefulness)
7. เป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ (Feasibility)

นอกจากจะมีเกณฑ์ในการเลือกเนื้อหาวิชาแล้ว สิ่งจำเป็นอีกประการหนึ่งคือวิธีการเลือกเนื้อหาวิชา ซึ่งสุมิตร คุณานุกร (สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 90 - 96) เสนอวิธีการเลือกเนื้อหาวิชาไว้ดังนี้ :-

1. วิธีใช้ความคิดเห็นตัดสิน เป็นการใช้ความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเนื้อหาวิชานั้น ๆ
2. วิธีการทดลอง เป็นการเลือกเนื้อหาวิชาที่ได้นำไปทดลองใช้มาแล้วเห็นว่ามีความสอดคล้องกับความสนใจและประสบการณ์ของผู้เรียน
3. วิธีใช้การวิเคราะห์ เป็นวิธีการเลือกเนื้อหาวิชาโดยการวิเคราะห์ว่าในการที่จะเรียนวิชานั้นๆ ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง และกิจกรรมเหล่านั้นจะให้ความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน
4. วิธีการใช้ความคิดเห็นส่วนรวม เป็นวิธีการรวบรวมเนื้อหาวิชาจากข้อคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ

วิธีการเลือกเนื้อหาวิชาสำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทพาณิชยกรรม น่าจะใช้วิธีการที่ 3 และ 4 เป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะในการจัดการเรียนการสอนในระดับและประเภทศึกษาดังกล่าว เป็นการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตและบริการดังนั้นการเลือกเนื้อหาวิชาจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ว่างานที่ใช้ความรู้ด้านประเภทพาณิชยกรรม จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะอะไรบ้าง และ

การที่จะมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ได้ ผู้เรียนจะต้องเรียนและทำกิจกรรมอะไรบ้าง ส่วนวิธีการเลือก
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื้อหาโดยการใช้ความคิดเห็นจาก ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพนั้น ๆ นับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเพราะ ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพจะรู้ว่าการประกอบอาชีพด้านพาณิชยกรรมนั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะอะไร

สงวนพงศ์ ชวนชม (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการปฏิบัติงานวิชาการระดับปานกลาง ในด้านวัตถุประสงค์การสอนและห้องสมุด และด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ส่วนที่เหลืออีก 3 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นแตกต่างกัน โดยผู้บริหารเห็นว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ขณะที่ครูผู้สอนเห็นว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนมีปัญหาในการบริหาร งานวิชาการทุกด้านในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใน 5 ด้าน พบว่า

1. ด้านความคิดเห็นด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ส่วนด้านที่เหลือคือด้านวัตถุประสงค์การสอนและห้องสมุด และด้านการนิเทศและการพัฒนาบุคลากร ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วัตถุประสงค์การสอนและห้องสมุด การนิเทศและการพัฒนาบุคลากรทางการสอนและการวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน ปรากฏว่ามีความเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย

3. ด้านปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานวิชาการนั้น พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนประสบปัญหาด้านวิชาการ ดังนี้ โรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อย ขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน หนังสืออ่านประกอบและหนังสือค้นคว้ามีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครู ครูไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมทางวิชาการ ขาดผู้แนะนำช่วยเหลืองานด้านวิชาการ ขาดการวางแผนงาน

นิเทศอย่างเป็นระบบ ศึกษาวิเคราะห์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เข้ามาช่วยเหลือครูและโรงเรียนน้อยมาก และไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุงเป็นคลังข้อสอบ

2.4.3 การจัดการเรียนการสอน

ในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนได้อย่างสมบูรณ์ ดังที่นักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ได้เสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สุนทร สุนันท์ชัย (2514 อ้างอิงมาจาก กิตติยา ดาระสวัสดิ์. 2529 : 44) ได้กล่าวว่า การสอนโดยปฏิบัติทั่วไป ที่นิยมใช้อยู่ในการเรียนการสอนอาจจำแนกได้เป็น 3 แบบใหญ่ ๆ คือ

2.4.3.1 วิธีสอนแบบเน้นบทบาทครู หรือถือครูเป็นศูนย์กลาง โดยการที่ครูเป็นผู้ถ่ายทอดเป็นผู้วางแผนการสอน ควบคุมเนื้อหา และดำเนินทุกอย่าง โดยที่เด็กไม่มีส่วนร่วม

2.4.3.2 วิธีสอนแบบเน้นบทบาทนักเรียน หรือแบบถือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ วางแผนบทเรียน และสรุปออกมาเป็นกฎเกณฑ์หรือตัวความรู้

2.4.3.3 วิธีสอนแบบครูกับนักเรียนร่วมกัน ครูกับนักเรียนร่วมกันจัดแผนการเรียน ค้นคว้าหาความรู้ ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม กระบวนการเรียนการสอนจึงใช้แบบกลุ่มสัมพันธ์เป็นการทำงานเป็นพวกเป็นหมู่

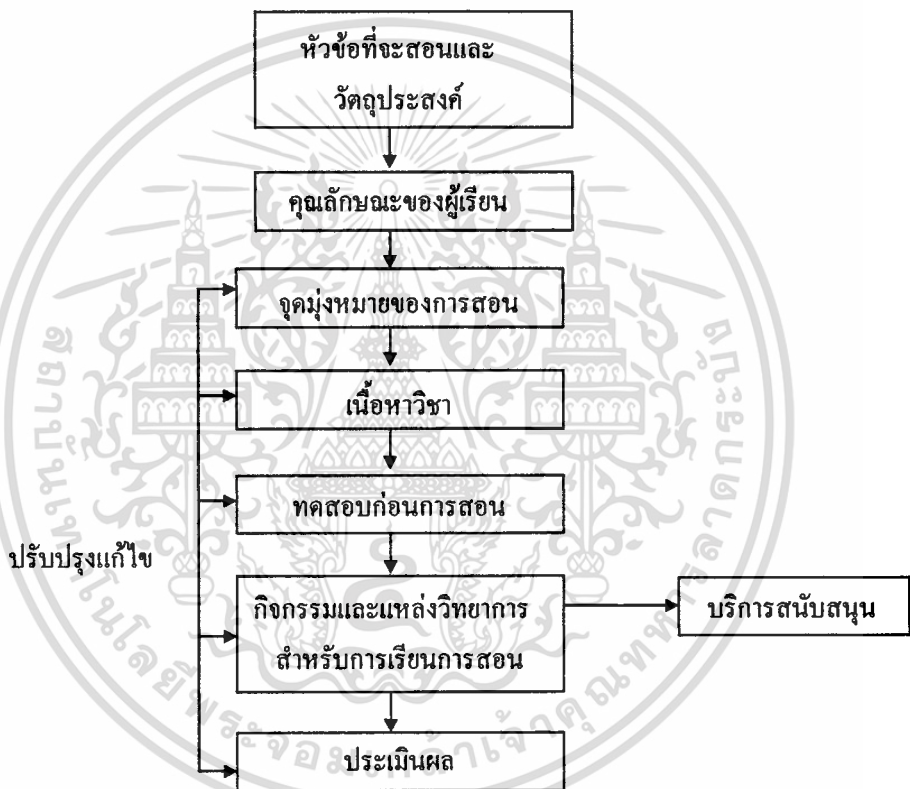
สังัด อุทรานันท์ (2526 : 5) ได้กล่าวว่าระบบการเรียนการสอนไว้ว่าเป็นการจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้มีความสัมพันธ์กันเพื่อสะดวกต่อการนำไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียน การสอนที่ได้กำหนดไว้

ส่วนชูชาติ เจริญลาด (2524 : 35) ได้กล่าวว่ากระบวนการเรียนการสอนจะเป็นไปได้อย่างมีระบบได้นั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งขึ้นอยู่กับ “กิจกรรมการเรียนการสอน” ถ้าครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีแล้ว ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความรู้ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตรงตามจุดประสงค์ของบทเรียนนั้น ๆ

(อ้างอิงมาจาก สังัด อุทรานันท์. 2526 : 13) ได้กำหนดระบบการเรียนการสอนไว้โดยประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. กำหนดหัวข้อที่จะสอนและเขียนวัตถุประสงค์ทั่วไป
2. ศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียน
3. ระบุงจุดมุ่งหมายของการสอนในเชิงพฤติกรรม
4. กำหนดเนื้อหาวิชาที่สนับสนุนวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อ
5. ทดสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถก่อนที่จะทำการสอน

6. เลือกกิจกรรมและแหล่งวิชาการสำหรับการเรียนการสอน เพื่อจะนำเนื้อหาวิชาไปสู่จุดหมายปลายทางที่วางไว้
  7. ประสานงานในเรื่องต่าง ๆ เช่น การเงิน บุคลากร อาคาร สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ และดำเนินการไปตามแผนการที่กำหนดไว้
  8. ประเมินผลการเรียนของผู้เรียนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด และ
  9. พิจารณาว่าควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงแผนการเรียนการสอนให้ดีขึ้นอย่างไร
- ดังแผนภูมิแสดงระบบการเรียนการสอนของเคมพ์ได้แสดงไว้ดังนี้

ภาพที่ 2.5 ระบบการเรียนการสอนของเคมพ์ (Kemp. 1971)

และมานิตา อุชชิน (2522 อ้างอิงมาจาก สงวนพงศ์ ชวนชม. 2534 : 24-25) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูวิชาชีพไว้ดังนี้

1. ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมการสอนได้
2. ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้หรือเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม หรือจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ของการทำงานนั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ครูต้องสอนแต่สิ่งจำเป็นตามลำดับของการจัดสภาพการณ์ในการสอนที่จำเป็นแก่ผู้เรียน โดยมีการวางแผนการสอน หรือ โครงการสอน ไว้อย่างดี

4. ครูต้องรู้จักใช้กลวิธีที่เร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน โดยสร้างภาพการสอนที่ใช้วิธีจัดสภาพภายนอก หรือสภาพภายในให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดความรู้หรือทักษะวิชาชีพนั้น

สมศักดิ์ สุหรัยคิมหันต์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหาร งานวิชาการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 มีการปฏิบัติโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคที่ผู้บริหารมีประสบการณ์มาก กับวิทยาลัยเทคนิคที่ผู้บริหารมีประสบการณ์น้อย พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สองด้าน คือ ด้านหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร ด้านการประเมินผล และวัดผลการเรียนการสอน โดยวิทยาลัยเทคนิคที่ผู้บริหารมีประสบการณ์มากมีคะแนนเฉลี่ย สูงกว่าวิทยาลัยเทคนิคที่ผู้บริหารมีประสบการณ์น้อย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.1 สองด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการนิเทศ และการพัฒนาบุคลากรทางการสอน โดยที่วิทยาลัยเทคนิคที่ผู้บริหารมีประสบการณ์มากมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าวิทยาลัยเทคนิคที่ผู้บริหารมีประสบการณ์น้อยเช่นกัน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นหลักสูตรที่ประกอบได้ด้วยภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีนั้นต้องมีการวางแผนการสอนโดยยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก ส่วนการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัตินั้นต้องใช้ในการสอนแบบใช้ของจริง หรือสาธิตประกอบการบรรยาย ทั้งนี้ต้องปรับปรุงบทเรียนให้คล้ายกับการปฏิบัติงานจริง จึงจะทำให้ นักเรียนมีความรู้ความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพได้

2.4.4 สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางหรือเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ง่ายและรวดเร็วตามความต้องการ และได้มีผู้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอนไว้ต่าง ๆ กันดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปรี๊ยะ กุมท (2519 : 1) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของครูถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ครูวางไว้ได้เป็นอย่างดี

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 112) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนหมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะ ไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิจิตร ภัคศิริรัตน์ (2526 : 96) ได้ให้ความหมายสื่อการสอนหมายถึง ตัวหรือพาหะที่ช่วยให้ ผู้สอนส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะ ไปยังผู้เรียนให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและหมายรวมถึงวัสดุอุปกรณ์และวิธีการ

วาสนา ขาวหา (2533 : 8) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนหมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางหรือพาหะ หรือพาหะนำความรู้ไปสู่อผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี

เอกชัย กีสุขพันธ์ (2527) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนหมายถึง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยพัฒนาการเรียนของนักศึกษาหรือการสอนของครูให้ดีขึ้น โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. สื่อที่เป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นส่วนช่วยให้เกิดการเรียนการสอน
2. สื่อที่ไม่เป็นสิ่งพิมพ์ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ โสตทัศนศึกษา เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มสกริป เครื่องฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

จากความหมายของสื่อการสอนหลาย ๆ ท่านที่ได้ให้ความหมายไว้พอสรุปได้ ดังนี้ สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ตัวกลางที่ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยความสนใจของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ครูได้กำหนดไว้

2.4.1 ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนได้มีการจำแนกประเภทของสื่อไว้หลายลักษณะซึ่งก็ขึ้นอยู่กับผู้เขียนว่าจะยึดเอาแนวความคิดของนักการศึกษาใด ซึ่งนักการศึกษาแต่ละยุคและแต่ละสมัยแบ่งไว้ไม่เหมือนกัน แล้วแต่แนวความคิดและหลักการของแต่ละคนแตกต่างกันไปดังนี้

สำเนา วราภรณ์ (2523 : 112) ได้จำแนกสื่อการสอนเป็น 3 ประเภท คือ

1. วัสดุและเครื่องมือที่ไม่ต้องฉาย หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องฉายในการนำเสนอ แต่สามารถนำเสนอได้ด้วยตัวของมันเอง ได้แก่ รูปภาพ แผนที่ หุ่นจำลอง ฯลฯ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การสาธิต นิทรรศการ ทัศนศึกษา เป็นต้น

2. วัสดุและเครื่องมือที่ต้องฉาย หมายถึง วัสดุหรือเครื่องมือที่ต้องอาศัยเครื่องฉายจึงจะสามารถนำเสนอได้ ดังเช่น फिल्मภาพยนตร์และเครื่องฉายภาพยนตร์ ภาพโปรังใสและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เป็นต้น

3. โสตวัสดุและอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวกับเสียง สามารถรับรู้ได้โดยการฟัง เช่น เครื่องบันทึกเสียงและเทป เครื่องเล่นแผ่นเสียงและแผ่นเสียง เครื่องขยายเสียง เครื่องรับวิทยุ เป็นต้น

ส่วนชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 119) ได้แบ่งสื่อการสอนเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. วัสดุ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่มีการผูกพันสิ่งเปลี่ยน เช่น ซอด้ก फिल्म ภาพถ่าย ภาพยนตร์ สไลด์ ฯลฯ

2. อุปกรณ์ หมายถึง สิ่งช่วยสอนที่เป็นเครื่องมือ เช่น กระดานดำ กล้องถ่ายรูป เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ

3. กระบวนการและวิธีการ ได้แก่ การจัดระบบ การสาธิต การทดลอง และกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ครูจัดทำขึ้นและมุ่งให้นักเรียนปฏิบัติ

ในขณะที่วชิกรรณกรวิชากร (2534 : 66) ได้จำแนกสื่อออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สื่อการสอนสำหรับครู ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์การสอนสำหรับครู

2. สื่อการเรียนสำหรับผู้เรียน ได้แก่ วัสดุฝึกปฏิบัติสำหรับผู้เรียน

ส่วนธำรง บัวศรี (2532 : 218) ได้จัดประเภทของสื่อการเรียนการสอนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทวัสดุ ได้แก่ แผ่นภาพ แผ่นภูมิ แถบบันทึกเสียง ฯลฯ

2. ประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ

3. ประเภทระบบ กระบวนการ และวิธีการ ได้แก่ ระบบการสอนแบบโปรแกรม การสอนเป็นคณะ ฯลฯ

2.4.2 หลักทั่วไปเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนมีหลายประเภท การที่ครูจะกำหนดสื่อได้อย่างเหมาะสม จำเป็นต้องอาศัยหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกสื่อการสอน ธำรง บัวศรี (2532 : 219-220) ได้เสนอแนะหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ต้องตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ต้องเหมาะสมกับวัย และพื้นฐานประสบการณ์ของผู้เรียน
3. ต้องเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียน
4. ต้องเหมาะสมทั้งในด้านค่าใช้จ่ายและการปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ต้องหาได้ง่ายในท้องถิ่น

สมบูรณ์ สงวนญาติ (2534 : 49) ได้กล่าวถึงการเลือกสื่อการเรียนการสอนว่ามีความสำคัญมาก เพราะสื่อการเรียนการสอนมีหลายประเภทหลายชนิด การนำมาใช้ต้องเลือกให้เหมาะสม จึงจะเกิดประโยชน์เต็มที่ เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องพิจารณาตัดสินใจและในการจัดระบบการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องเข้าใจเนื้อหา ทราบวัตถุประสงค์ในการสอน มีความเข้าใจสภาพของผู้เรียน แล้วจึงกำหนดวิธีสอนที่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางในการกำหนดสื่อและกิจกรรมการเรียน และได้เสนอแนะหลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
2. ตรงกับเนื้อหา
3. น่าสนใจ
4. เหมาะกับวัยผู้เรียน
5. สะดวกต่อการใช้และการเก็บรักษา

ถ่วน Erichson และ Curl (1972. อ้างถึงใน วรรณภา นิวาสะวัต. 2536 : 18-19) ได้กล่าวถึงหลักการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยทั่วไปว่า การใช้สื่อเพื่อเกื้อหนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรมีเกณฑ์ในการเลือกสื่อการเรียนดังนี้

1. เนื้อหาของสื่อมีประโยชน์และความสำคัญต่อผู้เรียนหรือไม่
2. สื่อน่าสนใจเพียงใด
3. สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการสอนหรือไม่
4. สามารถนำเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนได้ดีเพียงใด
5. สื่อมีความน่าเชื่อถือและทันสมัยหรือไม่
6. ข้อเท็จจริงและมโนคติที่ปรากฏในสื่อ นั้นถูกต้องหรือไม่
7. ลักษณะของเนื้อหาและวิธีการนำเสนอของสื่อเหมาะสมหรือไม่
8. สื่อมีความคลาดเคลื่อนหรือสิ่งที่จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดหรือไม่ เช่น สี ขนาดของสื่อ
9. คุณภาพด้านเทคนิคของสื่อเป็นที่น่าสนใจหรือไม่
10. ความประณีตในการผลิตสื่อของผู้ผลิตสื่อหรือไม่
11. สื่อได้รับการทดสอบหรือทดลองใช้มาก่อนหรือไม่

เมื่อผู้สอนมีเกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอนแล้ว ผู้สอนควรจะมีความรู้ในวิธีการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ Brown และคณะ (1983. อ้างถึงในวรรณภา นิวาสะวัต. 2536 : 35) ได้กล่าวถึงวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพว่า การวางแผนขั้นพื้นฐานในการใช้สื่อการสอนจะขึ้นอยู่กับ การเตรียม การนำเสนอ และการติดตามผล โดยแยกออกเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมตัวผู้สอนหมายถึง การทดลองใช้สื่อต่าง ๆ ก่อนที่จะนำไปใช้จริงในการเรียนการสอนในห้องเรียน

ขั้นที่ 2 การเตรียมสภาพแวดล้อม ได้แก่ การเตรียมวัสดุ และเครื่องมือต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพการใช้งานได้ทันที คิดตั้งวัสดุเครื่องมือเหล่านั้นให้เหมาะสม

ขั้นที่ 3 การเตรียมชั้นเรียน เป็นการเตรียมผู้เรียนด้วยการชี้แนะหรือนำผู้เรียนว่าจะเรียนรู้อะไรได้บ้างจากสื่อ และจะต้องทำอะไรกันบ้างเมื่อจะใช้สื่อ

ขั้นที่ 4 การใช้สื่อ เป็นขั้นตอนการนำเสนอสื่อในการเรียนการสอน ซึ่งผู้สอนจะต้องคอยควบคุมอย่างใกล้ชิดและเหมาะสม

ขั้นที่ 5 การติดตามผลเป็นขั้นสุดท้ายของการใช้สื่อการสอนในห้องเรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่ได้จากสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอน โดยอาจจะจัดเป็นกิจกรรมติดตามผล เช่น การอภิปราย การสรุปร่วมกัน การค้นคว้ารายงานเพิ่มเติม เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการเรียน การสอนเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องพิถีพิถันให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละเนื้อหาวิชา

ประมวล ทบบัณฑิต (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทช่างอุตสาหกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การส่งเสริมให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ส่วนมากใช้วิธีการประชุมเฉพาะหัวหน้าคณะวิชาและหัวหน้าแผนกวิชา
2. การจัดครูเข้าสอนในรายวิชาต่าง ๆ ส่วนมากคำนึงถึงความสามารถเฉพาะตัวและวุฒิทางการศึกษา ตามลำดับ
3. การจัดตารางสอน จัดในรูปคณะกรรมการ
4. การจัดสรรเงินงบประมาณให้กับคณะวิชาและแผนกวิชาต่าง ๆ พิจารณาตามแผนงานและโครงการของคณะวิชาและแผนกวิชา
5. โรงฝึกงานส่วนมากเป็นโรงฝึกงานเอกเทศ มีการแบ่งพื้นที่การฝึกงานออกเป็นส่วน ๆ พื้นที่การฝึกงานส่วนมากไม่ได้จัดทำเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แสดงอย่างเด่นชัดว่าเป็นเขตอันตรายหรือปลอดภัย
6. การแก้ไขการขาดแคลนครูช่างเฉพาะสาขาวิชา ส่วนมากใช้วิธีให้ครูในแผนกวิชาอื่น ๆ สอนแทน
7. สัดส่วนของสื่อการสอนกับจำนวนนักศึกษาไม่สมดุลกัน อุปกรณ์และครุภัณฑ์ที่ใช้ส่วนมากมีความทันสมัย และอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษา เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ครูและนักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับปานกลาง

9. สถานศึกษาส่วนมากไม่มีคลังข้อสอบ และ ไม่มีการจัดทำข้อสอบมาตรฐานในระดับปานกลาง

2.4.5 กิจกรรม

การเลือกกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้

นอกจากการเลือกเนื้อหาวิชาแล้ว การพัฒนาหลักสูตรจะต้องเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ควบคู่กันไปด้วย และในการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ สุมิตร คุณานุกร ได้กล่าวถึงเกณฑ์การเลือกใช้ดังนี้ (สุมิตร คุณานุกร. 2518 : 97 - 98)

1. ประสบการณ์ที่เลือกมาต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน
2. ประสบการณ์หรือกิจกรรมที่เลือกมาควรก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่ผู้เรียนที่จะปฏิบัติเป็นที่สนใจและนิยมในหมู่ผู้เรียน ตลอดจนสามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน
3. กิจกรรมที่จัดให้แก่ผู้เรียนควรอยู่ในขอบเขตความสามารถทางร่างกายของผู้เรียนที่จะปฏิบัติได้
4. กิจกรรมที่เลือกมาให้ผู้เรียนควรส่งเสริมจุดมุ่งหมายในการสอนหลาย ๆ ด้าน
5. กิจกรรมหรือประสบการณ์ที่เลือกมาให้ผู้เรียนควรสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 269) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นครูผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนจะต้องพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์และสามารถทำให้บรรลุ จุดหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงานและค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด

วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2526 อ้างอิงมาจากสงวนพงศ์ ชวนชม. 2534 : 24) ได้กล่าวถึงเป้าหมายในการสอนอาชีวศึกษา เพื่อมุ่งเน้นหนักที่จะให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไว้ 2 ประการ คือ

1. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและเป็นที่พึงพอใจ
2. มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงทักษะการทำงานของตนเองให้ดีขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

ในทัศนะของสุธีระ ทานตวนิช (2527 อ้างอิงมาจากทองพูน กิ่งนาค. 2533 : 35) เห็นว่าการเรียนการสอนจะสมบูรณ์ตามหลักสูตรได้มากยิ่งขึ้น ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน สร้างประสบการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนออกไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข รู้จักแก้ปัญหาของสังคมที่ตน มีส่วนร่วมอยู่ได้อย่างเหมาะสม และจากผลงานวิจัยของสมจิตต์ กะระณา

ได้เสนอแนะไว้ว่าควรให้ครูอาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดกิจกรรม การจัดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเสริมการเรียนการสอน ร่วมกันจัดให้การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียน การสอน จัดกิจกรรมหลาย ๆ กิจกรรม ส่งเสริมให้ผู้ฝึกความรับผิดชอบ ควรมีระเบียบวินัยความรัก ในวิชาชีพ มุ่งให้เกิดความคิดในทางสร้างสรรค์ คำนี้ถึงเวลาเรียน มีจุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรม ที่ได้ผลมีความชัดเจน และมุ่งให้เกิดความกระตือรือร้น

นอกจาก การเลือกเนื้อหาวิชาและเลือกประสบการณ์การเรียนรู้แล้วยังมีความจำเป็นที่จะ ต้องมีการส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนด้วย De Tormyay และ Thampson (1982) อ้างอิง มาจาก วรรณภา นิวาสะวัต. 2536 : 14) กล่าวไว้ว่า วิธีการต่าง ๆ ที่ผู้สอนเลือกใช้ในการส่งเสริม พฤติกรรมการเรียนรู้มีอยู่หลายวิธี ซึ่งผู้สอนอาจจะเลือกเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีก็ได้ นอกจากนี้ผู้สอนอาจจะต้องใช้หลักจิตวิทยาเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่ง ผู้สอนจะต้องมีความรู้เรื่องจิตวิทยาต่าง ๆ อาทิ จิตวิทยาการศึกษา ทฤษฎีต่าง ๆ จิตวิทยาสังคม ตลอดจนจิตวิทยาประยุกต์ เป็นต้น

ทองพูน กิ่งนาค (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหาร และอาจารย์ ผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐาน และอาจารย์ ผู้สอนวิชาชีพ มีปัญหาการบริหารหลักสูตร ปวช. 2530 สาขาวิชาไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเตรียมการบริหารหลักสูตรมีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเกี่ยวกับการ จัดตารางสอนและห้องเรียน มากกว่าอย่างอื่น
2. ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาระดับปานกลาง โดยมีปัญหาการ ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และการฝึกงาน อยู่ในระดับมาก
3. ด้านสนับสนุนหลักสูตรมีปัญหาในระดับมาก โดยมีปัญหาค่าตอบแทนจากรุ่นแรกในการดำเนิน งานที่เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณและวัสดุฝึก การบริการสื่อการเรียนการสอน และการนิเทศการศึกษา

ส่วนแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร ปวช. 2530 สาขาวิชาไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์นั้น พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐาน และอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมบุคลากร ควรมีการวางแผนร่วมกันในแผนก เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
2. การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร ต้องมีการสอบถามความสามารถและความสมัครใจ ควรตรวจสอบความสามารถของครูที่ไม่มีประสบการณ์ทางการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การจัดการการสอนและห้องเรียน ควรจัดการสอนที่ไม่ซ้อนระหว่างผลัด เพราะเกิดปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือ ชุดฝึกทดลอง และพื้นที่โรงงานตามมา

4. การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ควรเข้าเยี่ยมชมสถานประกอบการ หรือโรงงานที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

5. การดำเนินตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร ควรให้มีการยืดหยุ่นในการเปิดหรือปิดภาคเรียน ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษา

6. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรได้รับการส่งเสริมให้ไปทัศนศึกษาที่แหล่งวิชาหรือ แหล่งความรู้อื่น

7. การฝึกงาน สำหรับการฝึกงานภายในสถานศึกษาควรเพิ่มจำนวนวัสดุฝึก เครื่องมือ ครุภัณฑ์ และชุดฝึกทดลองให้มากขึ้น ส่วนการฝึกงานในสถานประกอบการ ควรเชิญเจ้าของสถานประกอบการมาร่วมประชุม สัมมนากับครูในแผนก เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ

8. การประเมินผลการเรียนการสอน ควรร่วมกันออกข้อสอบหรือทำข้อสอบมาตรฐานขึ้น ใช้ภายในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง

9. การจัดสรรงบประมาณและวัสดุฝึก ควรเพิ่มงบประมาณทางด้านวิชาการ และด้านวัสดุ ฝึกของนักศึกษาให้มากขึ้น

10. การบริการสื่อการเรียนการสอน ควรเพิ่มจำนวนอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาให้มากขึ้น

11. การจัดเอกสารหลักสูตร ควรจัดห้องค้นคว้าหรือมุมวิชาการ สำหรับครูขึ้นภายใน แผนก และมีตำราอย่างเพียงพอ

12. การนิเทศการศึกษา ควรจัดให้มีการเยี่ยมชมการเรียนการสอนของครูสถานศึกษาอื่น ที่มีการสอนระดับเดียวกัน เพื่อหาแนวทางใหม่ ๆ มาถ่ายทอดแก่นักเรียน

จากแนวทางการคัดเลือกกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ดังกล่าวย่อมจะมีความสำคัญ อย่างยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทั้งนี้ เพราะการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในระดับนี้มุ่งที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและทักษะใน การผลิตและบริการ ดังนั้นการเลือกกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติได้จริงย่อมจะมีความ สำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อ คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา

2.4.6 การประเมินผล

การประเมินผลถือว่าการควบคุมที่ให้การเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายที่ระบุไว้ เพราะการประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่สำคัญและจำเป็นที่สุดเพื่อดูว่า การจัดการเรียนการสอนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร จะสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อ ผู้บริหารจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินงานในครั้งต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุญชม ศรีสะอาด (2520 : 3) กล่าวว่า การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การนำเอา ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลหรือการทดสอบมาวินิจฉัยตีราคาคุณค่า และชี้ขาดเป็นผลสรุปว่ามี คุณภาพสูงหรือต่ำมากน้อยแค่ไหน

สมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2520 : 176) กล่าวว่า การประเมินผลหมายถึง กระบวนการ ตัดสิน ค่าของสิ่งของหรือการกระทำใด ๆ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ (2521 : 4) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นกระบวนการที่กระทำต่อจาก การวัดผลแล้ววินิจฉัย ตัดสิน ลงสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์

หวน พันธุ์พันธ์ (2525 อ้างอิงมาจากทองพูน กิ่งนาค. 2533 : 4) กล่าวว่า การประเมินผลการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่ง เพราะหลังจากการเรียนการสอนแล้วจะต้อง ประเมินผลว่า นักศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด โดยการนำเอาคะแนนมาประมวล

เป็นคำชี้ขาดว่านักศึกษา “ได้” หรือ “ตก” ได้ผลตามวัตถุประสงค์ในระดับใด ดี - ปานกลาง - อ่อน

ส่วนกิตติยา คาระสวัสดิ์ (2529 : 49) การวัดผลประเมินผลเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่ง ของการศึกษา เมื่อจัดการศึกษาหรือมีการเรียนการสอนต้องมีการวัดผล เพื่อทำหน้าที่ติดตามผลการ ปฏิบัติว่าได้ผลตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตร การสอน การวัดผลและประเมินผล เป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษา ที่จะเกี่ยวโดยกันโดยตลอด

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2524 : 16 - 18) กล่าวว่ากระบวนการวัดและการประเมินผล ทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เลือกสถานการณ์ ปัญหา และกิจกรรมที่ใช้สอบ
3. ร่างและเขียนข้อสอบ
4. จัดดำเนินการสอบวัด
5. กำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนน
6. ตรวจสอบข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ
7. อภิปรายข้อสอบและผลการสอน
8. ปรับปรุงข้อสอบ

การประเมินผล ถือว่าเป็นการควบคุมให้การเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมายที่ระบุไว้ ซึ่งได้แก่ การประเมินผลการเรียนและการประเมินผลการเรียน ดังที่ จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : อ้างอิง มาจากวรรณภา นิวาสะวัต. 2536 : 15) กล่าวว่า

1. การประเมินผลการศึกษา ได้แก่ การประเมินผลก่อนสอน การประเมินผลระหว่างสอน และการประเมินผลหลังสอน การประเมินผลก่อนเรียนเป็นกระบวนการตัดสินว่า ผู้เรียนมีการ

เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย อย่างใดบ้าง โดยเปรียบเทียบกับ จุดมุ่งหมายการสอนที่ตั้งไว้ ส่วนสมหวัง พิริยานุวัฒน์ (2520 : 25 - 28) กล่าวว่า การประเมินผล การเรียนมีจุดมุ่งหมายดังนี้

ก. เพื่อบ่งชี้ว่าผู้เรียนมีทักษะความรู้ที่สำคัญเพียงพอหรือไม่

ข. เพื่อวินิจฉัยจุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียน

ค. เพื่อบ่งชี้ถึงระดับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของผู้เรียน

การประเมินผลการเรียนนั้น อาจแบ่งได้เป็น 3 วิธีดังนี้

ก. การประเมินผลก่อนเรียน เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและทัศนคติ ก่อนที่จะเข้าเรียนอย่างไรบ้าง ช่วยให้ผู้สอนได้รู้จักพื้นฐานของผู้เรียน และช่วยให้ผู้สอนใช้เปรียบเทียบกับพฤติกรรมหลังเรียน

ข. การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับเป็นไปในแนวทางที่พึงประสงค์ การประเมินผลชนิดนี้เป็นการประเมินอย่างไม่เป็นทางการ และใช้เวลาสั้น ๆ โดยผู้สอนอาจจะใช้การสังเกตหรือใช้แบบประเมินผลและแบบทดสอบ

ค. การประเมินผลหลังสอน เป็นการตรวจสอบผลผลิตว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพียงใด ผลการประเมินจะเป็นข้อมูลนำไปปรับปรุงแก้ไขส่วนต่าง ๆ ทางการสอน และการให้เกรดตามที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

2. การประเมินผลการสอน เป็นภารกิจสำคัญอันหนึ่งของผู้สอนเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์กับผู้สอนโดยตรง แหล่งข้อมูลในการประเมินการสอน ได้แก่ ผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้สอนเอง หรือผู้บังคับบัญชา

การประเมินผลนับว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญทางการศึกษาหลักสูตรที่สำคัญอย่างยิ่ง การประเมินผลจะบ่งชี้ว่าการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์เพียงใด บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมทั้งการปฏิบัติการสอนของครูเป็นอย่างไร สำหรับการวัดผลประเมินผลการเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่เปิดสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ได้ยึดแนวดำเนินการตามระเบียบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลว่าด้วย การประเมินผลการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2528 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. ประเมินผลรายวิชา แบบอิงเกณฑ์

2. การประเมินผลรายวิชา ให้ประเมิน 2 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ประเมินผลการเรียน ผ่าน หรือ ไม่ผ่าน

2.2 ประเมินผลรายวิชา โดยออกค่าระดับผลการศึกษาเป็น 1, 2, 3, และ 4 รายวิชาที่

ไม่ผ่านจะได้รับค่าระดับผลการศึกษาเป็น 0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ค่าระดับผลการศึกษานี้จะพิจารณาให้รวมผลคูณระหว่างค่าระดับผลการศึกษาคือ หน่วยกิตของแต่ละรายวิชากับหน่วยกิตของ รายวิชานั้น แล้วหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตทั้งหมดที่ ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น

4. เกณฑ์การตัดสินผลผู้สำเร็จการศึกษา มีดังนี้

1. ได้ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามเกณฑ์หลักสูตรแต่ละวิชา และ

2. ได้ค่าระดับผลการศึกษานี้เฉลี่ยสะสม ต้อง ไม่น้อยกว่า 2.00 และ

3. ปฏิบัติตนตามระเบียบข้อบังคับของสถาบันฯ และวิทยาเขตหรือสถานศึกษา

นอกจากนี้ ชวนชม คำหอมกุล (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การบริหารวิชาการระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ โรงเรียนชนอาชีพศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

การบริหารงานด้านหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร การวัดผลและการประเมิน ผลการเรียนรู้การสอน โรงเรียนปฏิบัติมากและมีปัญหาน้อย ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและการนิเทศและพัฒนาบุคลากรทางการสอน โรงเรียนปฏิบัติมีน้อยและมีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อทั้งสี่ด้านพบว่า สภาพการปฏิบัติด้านวิชาการ โรงเรียนได้มีการ ปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบ ว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2522 มากกว่าการปฏิบัติในเรื่องอื่น ๆ และมีศึกษานิเทศก์หรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้ามาช่วยเหลือครู และ โรงเรียนในด้านวิชาการน้อยกว่าปฏิบัติ ในเรื่องอื่น ๆ

สำหรับปัญหาการบริหารงานวิชาการนั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อทั้ง 4 ด้านพบว่าการจัดทำ เอกสารตำราเรียนหรือแหล่งวิชาที่จะให้ครู ได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรมีปัญหามากกว่าข้อ อื่น ๆ และมีปัญหาเรื่องการจัดประชุมเมื่อกำหนดแนวทางในการวัดผลและประเมินผลน้อยกว่า ปัญหาอื่น ๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 2.1 การสร้างเครื่องมือ
  - 2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1.1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 โรงเรียน รวม 174 คน

3.1.1.1 กลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ ผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่ และผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้

3.1.1.2 กลุ่มครู-อาจารย์ ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่สอนตามหลักสูตรระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวน 58 โรงเรียน รวม 2,308 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1.2.1 สุ่มอย่างง่ายจากโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ทั้งหมด 58 โรงเรียน
เอามา 85 % ได้ 50 โรงเรียน

3.1.2.2 กลุ่มผู้บริหารสุ่มแบบเจาะจงผู้บริหารจากโรงเรียนทั้งหมด 50

โรงเรียน เอามาโรงเรียนละ 3 คน รวมเป็น 150 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2.3 กลุ่มครู - อาจารย์ สุ่มอย่างง่ายเอามาโรงเรียนละ 5 คน ได้จำนวน 250 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูป สำหรับหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krcjcie R.V. and D.W. Morgan จะได้กลุ่มตัวอย่างมากกว่า

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถาม รวม 3 ตอน คือ

3.2.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) เพื่อถามข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารและประสบการณ์การสอนของครู-อาจารย์

3.2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) จำนวน 6 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านจุดหมาย

3.2.2 ด้านเนื้อหา

3.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

3.2.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

3.2.5 ด้านกิจกรรม

3.2.6 ด้านการประเมินผล

จำนวนทั้งหมด 60 ข้อ ลักษณะเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) ระดับ คือ

5 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง หลักสูตรมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.2.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536

(ฉบับปรับปรุง) ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 การสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือสำหรับวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และการจัดการอาชีวศึกษา

3.3.2 ศึกษางานวิจัยของพิมลพร รอดเรืองศรี (2539 : 81-88) เรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) พ.ศ. 2531 ประเภทพาณิชยกรรม สาขาพาณิชยการ

3.3.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

3.3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3.3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน คือ

3.3.5.1 ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3.3.5.2 นางอรพินท์ แมททิว นักวิชาการสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

3.3.5.3 คร.มัช สุขเอี่ยม ผู้อำนวยการกองแผนงาน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

3.3.5.4 ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์ อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.3.5.5 นางสิรินารถ ภักดี หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนพณิชยการจรัลสนิทวงศ์

3.3.6 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะแล้ว ปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้

3.3.1 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครู-อาจารย์ของโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ โรงเรียนกรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย จำนวน 8 คน โรงเรียนเกษมโปลีเทคนิค จำนวน 8 คน โรงเรียนเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ จำนวน 8 คน โรงเรียนเทคนิคศรีวัฒนา จำนวน 8 คน โรงเรียนพณิชยการสันติราษฎร์ จำนวน 8 คน รวมจำนวน 40 คนในแต่ละ โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 15 คน ครู-อาจารย์ 25 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2.2 นำแบบสอบถามไปหาค่าของความเชื่อมั่นด้วยวิธีของ Cronbach ที่เรียกว่า “สัมประสิทธิ์อัลฟา” (α - Coefficient) ได้ค่าของความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 และเป็นรายด้าน ดังนี้ จุดมุ่งหมาย ค่าความเชื่อมั่น .93 เนื้อหา ค่าความเชื่อมั่น .90 การจัดการเรียนการสอน ค่าความเชื่อมั่น .89 สื่อการเรียนการสอน ค่าความเชื่อมั่น .91 กิจกรรม ค่าความเชื่อมั่น .95 และการประเมินผล ค่าความเชื่อมั่น .92

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำเป็นขั้นตอนต่อไปนี้

3.4.1 บันทึกเสนอขออนุญาตให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ถึงสำนักงานการศึกษาเอกชน

3.4.2 ทำหนังสือเสนอต่อสำนักงานการศึกษาเอกชน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้จัดการ ครูใหญ่ และผู้รับผิดชอบทางวิชาการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4.3 ผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวของผู้วิจัยเอง ระหว่างวันที่ 19 - 30 พฤศจิกายน 2541 หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนัดมารับแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ภายในเวลา 1 สัปดาห์

3.4.4 ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 400 ฉบับ ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ 355 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.75 ดังตาราง ต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	150	131	32.75
ครู-อาจารย์	250	224	56.00
รวม	400	355	88.75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus.) โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.5.1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะวิเคราะห์โดยค่าร้อยละ

3.5.1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็นรายชื่อ เฉพาะด้าน รวมทุกด้าน แล้วนำเสนอในรูปของตาราง พร้อมกับคำบรรยายประกอบ การเปรียบเทียบเพื่อทดสอบสมมติฐานนั้น จะใช้การทดสอบค่า t-test

3.5.1.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จะวิเคราะห์ด้วยความถี่ และค่าร้อยละ

3.5.2 เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หลักสูตรมีความเหมาะสมมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หลักสูตรมีความเหมาะสมปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หลักสูตรมีความเหมาะสมน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หลักสูตรมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

3.6.1 สถิติขั้นพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.6.2.1 ใช้การทดสอบค่า (t - test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยละ

2 กลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 ด้าน คือ จุดหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม และการประเมินผล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางแบ่งเป็น 6 ตอน คือ

4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา

4.3 ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

4.4 ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

4.5 ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามประสบการณ์

4.6 ตอนที่ 6 เป็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดตั้งแต่ตารางที่ 4.1- 4.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	131	36.90
ครู-อาจารย์	224	63.10
รวม	355	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้บริหารจำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90 และครู-อาจารย์จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามระดับ

การศึกษาระดับ การศึกษา	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	3.10	38	17.00	42	11.84
ปริญญาตรีขึ้นไป	127	96.90	186	83.00	313	88.16
รวม	131	100.00	224	100.00	355	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.2 พบว่าบริหารที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 และผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 96.90

ครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 และครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 186 คิดเป็นร้อยละ 83.00

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 42 คนคิดเป็นร้อยละ 11.84 และผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 313 คน คิดเป็นร้อยละ 88.16

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหารและครู-อาจารย์ จำแนกตามประสบการณ์

ประสบการณ์	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	18	13.70	67	29.90	85	23.90
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	113	86.30	157	70.10	270	76.10
รวม	131	100.00	224	100.00	355	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 86.30

ครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 และผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 76.10

4.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีรายละเอียดตั้งแต่ตารางที่ 4.4 - 4.10 ดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย

จุดหมาย	(N = 355)		ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. อ่านแล้วเข้าใจง่าย.....	3.63	.74	มาก	2
2. สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	3.49	.77	ปานกลาง	4
3. สะท้อนความสอดคล้องกับความต้องการของ สังคมและผู้เรียน.....	3.45	.79	ปานกลาง	5
4. จุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ.....	3.27	.82	ปานกลาง	10
5. สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้.....	3.38	.80	ปานกลาง	8
6. จุดหมายได้ช่วยชี้แนวทางปฏิบัติ.....	3.39	.74	ปานกลาง	7
7. มุ่งให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง.....	3.51	.76	มาก	3
8. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพ ในสถานประกอบการได้.....	3.65	.78	มาก	1
9. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบ อาชีพอิสระได้.....	3.44	.82	ปานกลาง	6
10. มุ่งให้สำเร็จการศึกษา คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น.....	3.38	.87	ปานกลาง	9
รวม	3.46	.60	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.4 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้

1. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ ค่าเฉลี่ย 3.65

2. อ่านแล้วเข้าใจง่าย ค่าเฉลี่ย 3.63

3. มุ่งให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง ค่าเฉลี่ย 3.51

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 อันดับเรียงค่าตามลำดับดังนี้

1. จุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ย 3.27

2. มุ่งให้สำเร็จการศึกษา คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ค่าเฉลี่ย 3.38

3. สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้ 3.38

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา

เนื้อหา	(N = 355)		ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้อง กับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	3.63	.70	มาก	2
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชามีความเหมาะสม กับจำนวนหน่วยกิต.....	3.87	.76	มาก	1
3. เวลาเรียนของแต่ละวิชา.....	3.29	.80	ปานกลาง	7
4. ความทันสมัยของแต่ละวิชา.....	3.14	.80	ปานกลาง	9
5. การจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา.....	3.28	.78	ปานกลาง	8
6. เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสม.....	2.46	.74	น้อย	10
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน.....	3.38	.82	ปานกลาง	6
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบ อาชีพได้.....	3.43	.82	ปานกลาง	4
9. เนื้อหารายวิชาเรียนเรียงจากง่ายไปหายาก เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน.....	3.42	.76	ปานกลาง	5
10. เนื้อหาวิชาเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาในระดับ ชั้นสูงต่อไป.....	3.55	.74	มาก	3
รวม	3.40	.58	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.5 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหาในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ มีระดับปานกลางอยู่ 6 ข้อ และมีระดับน้อยอยู่ 1 ข้อ เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก ได้แก่

1. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต ค่าเฉลี่ย 3.87
  2. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.63
  3. เนื้อหาวิชาเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาในระดับชั้นสูงต่อไป ค่าเฉลี่ย 3.55
- สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้
1. เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 2.46
  2. ความทันสมัยของแต่ละวิชา ค่าเฉลี่ย 3.14
  3. การจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา ค่าเฉลี่ย 3.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	(N = 355)		ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชา ที่สอน.....	3.61	.84	มาก	1
2. จำนวนคาบที่กำหนดไว้ในแต่ละวิชามีความ เหมาะสม.....	3.38	.79	ปานกลาง	3
3. สื่อประกอบการเรียนการสอน.....	3.12	.85	ปานกลาง	10
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.21	.77	ปานกลาง	7
5. ครู-อาจารย์สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้อง กับสถานการณ์ได้.....	3.48	.75	ปานกลาง	2
6. สามารถร่วมกับสถานประกอบการในการจัด การเรียนการสอน.....	3.20	.86	ปานกลาง	8
7. โอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียน ของนักศึกษา.....	3.18	.88	ปานกลาง	9
8. การจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน.....	3.23	.95	ปานกลาง	6
9. การเรียนการสอนไม่เน้นแต่เพียงวิชาการ แต่เน้นด้านจริยธรรมและคุณธรรมด้วย.....	3.41	.91	ปานกลาง	5
10. การเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.41	.86	ปานกลาง	4
รวม	3.32	.63	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.6 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้

1. ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน ค่าเฉลี่ย 3.61
2. ครู-อาจารย์สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ ค่าเฉลี่ย 3.48
3. จำนวนคาบที่กำหนดไว้ในแต่ละวิชาเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.38

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้

1. สื่อประกอบการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.12
2. โอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนของนักศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.18
3. สามารถร่วมกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน	(N = 355)		ระดับความเหมาะสม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถจัดหาคำหรือเอกสารการสอนได้ง่าย.....	3.43	.77	ปานกลาง	2
2. ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เองในกรณีที่มีสิ่งพิมพ์ไม่สามารถหาซื้อได้.....	3.35	.78	ปานกลาง	3
3. การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง ประกอบการเรียนการสอน.....	3.12	.92	ปานกลาง	9
4. ผู้เรียนสามารถหาสื่อ วัสดุ และสื่อประกอบ การเรียนการสอนในราคาไม่สูงเกินไป.....	3.17	.84	ปานกลาง	8
5. การจัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์.....	3.05	.90	ปานกลาง	10
6. เนื้อหาของหนังสือหรือคำรามีความทันสมัย.....	3.24	.79	ปานกลาง	7
7. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นอกจากหนังสือหรือคำรามประจำ.....	3.45	.83	ปานกลาง	1
8. การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียน.....	3.24	.88	ปานกลาง	6
9. การจัดห้องปฏิบัติการของโรงเรียน.....	3.25	.91	ปานกลาง	5
10. มีสื่อสำหรับอ่านนอกเวลาจำหน่ายในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก.....	3.25	.88	ปานกลาง	4
รวม	3.26	.66	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.7 พบว่าความคิดเห็นเป็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้าน
สื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร
ด้านสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูง
3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้

1. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นอกจากหนังสือหรือตำราประจำ
  2. ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย
  3. ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เองในกรณีที่สื่อสิ่งพิมพ์ไม่สามารถหาซื้อได้
- สำหรับค่าเฉลี่ยค่า 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้
1. การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย 3.10
  2. ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือได้สะดวก ค่าเฉลี่ย 3.16
  3. กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับระยะเวลา ค่าเฉลี่ย 3.21

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม

กิจกรรม	(N = 355)		ระดับความเหมาะสม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ชัดเจน.....	3.36	.76	ปานกลาง	2
2. กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา.....	3.34	.74	ปานกลาง	3
3. ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ.....	3.42	.81	ปานกลาง	1
4. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง.....	3.31	.80	ปานกลาง	6
5. กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับระยะเวลา.....	3.21	.80	ปานกลาง	8
6. การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม.....	3.10	.83	ปานกลาง	10
7. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจริยธรรมคุณธรรมและระเบียบวินัย.....	3.33	.88	ปานกลาง	4
8. ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือได้สะดวก.....	3.16	.79	ปานกลาง	9
9. กิจกรรมที่จัดเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน.....	3.26	.83	ปานกลาง	7
10. ผลการจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน.....	3.32	.84	ปานกลาง	5
รวม	3.28	.63	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้

1. ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ ค่าเฉลี่ย 3.42
  2. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ชัดเจน ค่าเฉลี่ย 3.36
  3. กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ค่าเฉลี่ย 3.34
- สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้
1. การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย 3.10
  2. ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือได้สะดวก ค่าเฉลี่ย 3.16
  3. กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับระยะเวลา ค่าเฉลี่ย 3.21

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล

การประเมินผล	(N = 355)		ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรได้ กำหนดไว้ชัดเจน.....	3.63	.79	มาก	1
2. วิธีการวัดผลและประเมินผล.....	3.56	.77	มาก	2
3. ครู-อาจารย์สามารถเลือกวิธีการวัดผลประเมินผล....	3.47	.82	ปานกลาง	7
4. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้ชัดเจน.....	3.53	.80	มาก	3
5. วิธีการวัดผลและประเมินผลมีหลากหลายวิธี.....	3.44	.81	ปานกลาง	8
6. การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหา ในหลักสูตร.....	3.49	.75	ปานกลาง	5
7. การวัดผลและประเมินผลไม่ได้เน้นความรู้เพียง อย่างเดียว แต่ได้เน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.53	.82	มาก	4
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการวัดผลและ ประเมินผลหลายครั้ง.....	3.49	.81	ปานกลาง	6
9. หลักสูตรเปิด โอกาสให้มีการประเมินผล ประสบการณ์ของผู้เรียนมาเป็นผลการเรียน.....	3.41	.83	ปานกลาง	9
10. เครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล มีความ ยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....	3.41	.76	ปานกลาง	10
รวม	3.50	.63	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.9 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร ได้กำหนดไว้ชัดเจน ค่าเฉลี่ย 3.63
2. วิธีการวัดผลและประเมินผล ค่าเฉลี่ย 3.56
3. การวัดผลและประเมินผล ไม่ได้เน้นความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ได้เน้นการปฏิบัติได้จริง มีค่าเฉลี่ย 3.53

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำ 3 อันดับเรียงตามลำดับดังนี้

1. เครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน ค่าเฉลี่ย 3.41
2. หลักสูตรเปิดโอกาสให้มีการประเมินผลประสบการณ์ของผู้เรียนมาเป็นผลการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.41
3. วิธีการวัดผลและประเมินผลมีหลากหลายวิธี ค่าเฉลี่ย 3.53

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
เกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน

หลักสูตร 6 ด้าน	(N = 355)		ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านจุดหมาย.....	3.46	.60	ปานกลาง	2
2. ด้านเนื้อหา.....	3.40	.58	ปานกลาง	3
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	3.32	.63	ปานกลาง	4
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	3.26	.66	ปานกลาง	6
5. ด้านกิจกรรม.....	3.28	.64	ปานกลาง	5
6. ด้านการประเมินผล.....	3.50	.63	มาก	1
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.37	.55	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับสูตรทั้ง 6 ด้าน
ในภาพรวมมีความเหมาะสม โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เฉลี่ยเท่ากับ 3.37

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร
ทั้ง 6 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก 1 ด้าน นอกนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูง ไปต่ำเรียงตามลำดับดังนี้

1. ด้านการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 3.50
2. ด้านจุดหมาย ค่าเฉลี่ย 3.46
3. ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ย 3.40
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.32
5. ด้านกิจกรรม ค่าเฉลี่ย 3.28
6. ด้านสื่อการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.26

4.3 ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบัน
เทคโนโลยีราชมงคล

3.1 เปรียบเทียบจำแนกตามตำแหน่ง ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ผู้บริหารและ
ครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.11 - 4.17 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย จำแนกตามตำแหน่ง

จุดหมาย	ผู้บริหาร N = 131		ครู-อาจารย์ N = 224		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. อ่านแล้วเข้าใจง่าย.....	3.75	.73	3.55	.73	2.42*
2. สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	3.62	.76	3.41	.77	2.52*
3. สะท้อนความสอดคล้องกับความต้องการของ สังคมและผู้เรียน.....	3.55	.78	3.38	.80	1.91
4. จุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ.....	3.33	.80	3.23	.83	1.21
5. สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้.....	3.44	.78	3.35	.82	0.93
6. จุดหมายได้ช่วยชี้แนวทางปฏิบัติ.....	3.47	.71	3.35	.76	1.44
7. มุ่งให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง.....	3.56	.78	3.48	.76	0.88
8. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพ ในสถานประกอบการได้.....	3.65	.74	3.64	.80	0.07
9. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพ อิสระได้.....	3.44	.83	3.45	.82	-0.12
10. มุ่งให้สำเร็จการศึกษา คิดเป็น ทำเป็น และ แก้ปัญหาเป็น.....	3.37	.87	3.38	.88	-0.06
รวม	3.52	.58	3.42	.62	1.42

*P < .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.11 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ อ่านแล้วเข้าใจง่าย และสะท้อนแนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา

เนื้อหา	ผู้บริหาร N = 131		ครู-อาจารย์ N = 224		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	3.70	.68	3.58	.72	1.58
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชาีความเหมาะสม กับจำนวนหน่วยกิต.....	3.45	.74	3.35	.78	1.22
3. เวลาเรียนของแต่ละวิชา.....	3.37	.83	3.25	.77	1.33
4. ความทันสมัยของแต่ละวิชา.....	3.24	.78	3.08	.80	1.84
5. การจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา.....	3.38	.78	3.21	.77	1.97*
6. เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสม.....	3.56	.75	3.39	.73	2.12*
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน.....	3.45	.77	3.34	.85	1.18
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ได้.....	3.44	.82	3.42	.82	0.26
9. เนื้อหารายวิชาเรียนเรียงจากง่ายไปหายาก เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน.....	3.44	.79	3.41	.75	0.38
10. เนื้อหาวิชาเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาในระดับชั้นสูง ต่อไป.....	3.55	.77	3.55	.72	-0.05
รวม	3.46	.58	3.36	.57	1.58

*p<.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหาที่มีความเหมาะสม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม และการจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 131		ครู-อาจารย์ N = 224		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน	3.72	.76	3.54	.88	1.93
2. จำนวนคาบที่กำหนดไว้ในแต่ละวิชามีความเหมาะสม.....	3.46	.74	3.33	.82	1.52
3. สื่อประกอบการเรียนการสอน.....	3.22	.77	3.06	.88	0.06
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.34	.70	3.14	.81	2.34*
5. ครู-อาจารย์สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้.....	3.51	.73	3.46	.76	0.57
6. สามารถร่วมกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอน.....	3.21	.86	3.20	.86	0.18
7. โอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนของนักศึกษา.....	3.27	.88	3.14	.88	1.33
8. การจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน.....	3.36	.87	3.15	.99	2.02*
9. การเรียนการสอนไม่เน้นแต่เพียงวิชาการ แต่เน้นด้านจริยธรรมและคุณธรรมด้วย.....	3.45	.84	3.39	.96	0.62
10. การเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.40	.83	3.41	.88	-0.15
รวม	3.39	.60	3.28	.65	1.61

*p > .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.13 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน หรือไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหาร N = 131		ครู-อาจารย์ N = 224		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย..	3.56	.77	3.36	.76	2.33*
2. ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เองในกรณีที่สื่อสิ่งพิมพ์ไม่สามารถหาซื้อได้.....	3.48	.76	3.27	.78	2.45*
3. การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง ประกอบการเรียนการสอน.....	3.21	.86	3.08	.95	1.29
4. ผู้เรียนสามารถหาสื่อ วัสดุ และสื่อประกอบการเรียนการสอนในราคาไม่สูงเกินไป.....	3.12	.83	3.14	.84	0.77
5. การจัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์.....	3.11	.90	3.02	.90	0.90
6. เนื้อหาของหนังสือหรือตำรา มีความทันสมัย.....	3.32	.71	3.19	.84	1.48
7. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นอกจากหนังสือหรือตำราประจำ.....	3.55	.83	3.40	.83	1.68
8. การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียน	3.40	.82	3.15	.90	2.69**
9. การจัดห้องปฏิบัติการของโรงเรียน.....	3.40	.84	3.17	.96	2.24*
10. มีสื่อสำหรับอ่านนอกเวลาจำหน่ายในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก.....	3.39	.86	3.16	.88	2.38*
รวม	3.36	.64	3.19	.66	2.34*

*p < .05

**p < .01

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.14 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5 ข้อ คือ

1. ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย
2. ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เองในกรณีที่สื่อสิ่งพิมพ์ไม่สามารถหาซื้อได้
3. การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียน
4. การจัดห้องปฏิบัติการของโรงเรียน
5. มีสื่อสำหรับอ่านนอกเวลาจำหน่ายในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม

กิจกรรม	ผู้บริหาร N = 131		ครู-อาจารย์ N = 224		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ชัดเจน.....	3.43	.66	3.32	.81	1.33
2. กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	3.41	.68	3.29	.77	1.45
3. ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ	3.47	.79	3.39	.82	0.95
4. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรจะช่วยให้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง.....	3.31	.79	3.31	.81	0.01
5. กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับระยะเวลา.....	3.23	.75	3.20	.82	0.37
6. การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม.....	3.16	.82	3.06	.83	1.13
7. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจริยธรรม คุณธรรม และระเบียบวินัย.....	3.32	.82	3.34	.91	-0.19
8. ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ได้สะดวก.....	3.23	.80	3.11	.76	1.37
9. กิจกรรมที่จัดเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน.....	3.32	.82	3.23	.84	1.02
10. ผลการจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน.....	3.41	.78	3.26	.86	1.62
รวม	3.33	.62	3.25	.63	1.12

จากตารางที่ 4.15 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร
ด้านการประเมินผล

การประเมินผล	ผู้บริหาร N = 131		ครู-อาจารย์ N = 224		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร ได้กำหนดไว้ชัดเจน.....	3.73	.78	3.56	.77	1.99*
2. วิธีการวัดผลและประเมินผล.....	3.61	.79	3.54	.76	0.89
3. ครู-อาจารย์สามารถเลือกวิธีการวัดผลประเมินผล	3.49	.85	3.46	.81	0.27
4. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้ชัดเจน.....	3.50	.82	3.54	.80	-0.41
5. วิธีการวัดผลและประเมินผลมีหลากหลายวิธี.....	3.48	.79	3.42	.83	0.74
6. การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาใน หลักสูตร.....	3.50	.68	3.48	.79	0.22
7. การวัดผลและประเมินผลไม่ได้เน้นความรู้เพียง อย่างเดียว แต่ได้เน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.56	.84	3.52	.81	0.44
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการวัดผลและ ประเมินผล หลายครั้ง.....	3.50	.81	3.48	.81	0.24
9. หลักสูตรเปิดโอกาสให้มีการประเมินผล ประสบการณ์ของผู้เรียนมาเป็นผลการเรียน.....	3.43	.80	3.40	.85	0.28
10. เครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล มีความ ยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....	3.38	.77	3.43	.76	-0.61
รวม	3.52	.64	3.48	.63	0.51

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.16 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรด้าน
การประเมินผล มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ
ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1 ข้อ คือ ระเบียบการวัดผลและประเมินผล
หลักสูตรได้กำหนดไว้ชัดเจน นอกนั้นไม่แตกต่างกันทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร
รวมทั้ง 6 ด้าน

หลักสูตร 6 ด้าน	ผู้บริหาร N = 131		ครู-อาจารย์ N = 224		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. จุดหมาย.....	3.52	.58	3.42	.62	1.42
2. เนื้อหา.....	3.46	.58	3.36	.57	1.58
3. การจัดการเรียนการสอน.....	3.36	.60	3.28	.65	1.61
4. สื่อการเรียนการสอน.....	3.36	.64	3.19	.66	2.34*
5. กิจกรรม.....	3.33	.62	3.25	.63	1.12
6. การประเมินผล.....	3.52	.64	3.48	.63	0.51
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.43	.54	3.33	.55	1.64

*p < .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร
ทั้ง 6 ด้าน มีความเหมาะสม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียวคือ สื่อการเรียนการสอน นอกนั้น
ไม่แตกต่างกัน

4.4 ตอนที่ 4 เปรียบเทียบจำแนกตามระดับการศึกษา ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2
ผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษา
ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ
พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.18 -
4.24 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย
จำแนกตามระดับการศึกษา

จุดหมาย	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 42		ปริญญาตรีขึ้นไป N = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. อ่านแล้วเข้าใจง่าย.....	3.74	.67	3.61	.74	1.06
2. สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	3.52	.71	3.48	.78	0.35
3. สะท้อนความสอดคล้องกับความต้องการของ สังคมและผู้เรียน.....	3.48	.74	3.44	.80	0.27
4. จุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ.....	3.33	.72	3.26	.83	0.58
5. สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้.....	3.29	.81	3.40	.80	-0.84
6. จุดหมายได้ช่วยชี้แนวทางปฏิบัติ.....	3.40	.73	3.39	.74	0.12
7. มุ่งให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง.....	3.45	.71	3.52	.79	-0.51
8. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพใน สถานประกอบการได้.....	3.52	.74	3.66	.79	-1.07
9. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพ อิสระได้.....	3.55	.74	3.43	.83	0.88
10. มุ่งให้สำเร็จการศึกษา คิดเป็น ทำเป็น และ แก้ปัญหาเป็น.....	3.48	.80	3.36	.88	0.78
รวม	3.48	.53	3.45	.61	0.22

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.18 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมายมีความเหมาะสม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา
จำแนกตามระดับการศึกษา

เนื้อหา	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 42		ปริญญาตรีขึ้นไป N = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	3.71	.67	3.61	.71	0.87
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชามีความเหมาะสม กับจำนวนหน่วยกิต.....	3.57	.70	3.36	.77	1.68
3. เวลาเรียนของแต่ละวิชา.....	3.29	.74	3.29	.80	-0.06
4. ความทันสมัยของแต่ละวิชา.....	3.21	.81	3.12	.80	0.68
5. การจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา.....	3.26	.77	3.29	.78	-0.13
6. เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสม.....	3.36	.76	3.47	.74	-0.92
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน.....	3.48	.80	3.37	.82	0.78
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ได้.....	3.57	.77	3.41	.82	1.21
9. เนื้อหารายวิชาเรียนเรียงจากง่ายไปหายาก เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน.....	3.43	.83	3.42	.76	0.05
10. เนื้อหาวิชาเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาในระดับชั้นสูง ต่อไป.....	3.45	.67	3.57	.74	-0.94
รวม	3.43	.58	3.39	.58	0.45

จากตารางที่ 4.19 พบว่าผู้บริหารและกลุ่มครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา

การจัดการเรียนการสอน	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 42		ปริญญาตรีขึ้นไป N = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน	3.36	.88	3.64	.83	-.06*
2. จำนวนคาบที่กำหนดไว้ในแต่ละวิชามีความเหมาะสม.....	3.40	.77	3.37	.80	0.26
3. สื่อประกอบการเรียนการสอน.....	3.12	.86	3.12	.85	0.01
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.21	.78	3.21	.77	0.03
5. ครู-อาจารย์สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้.....	3.40	.77	3.49	.75	-0.71
6. สามารถร่วมกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอน.....	3.02	.84	3.23	.86	-1.45
7. โอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนของนักศึกษา.....	3.17	.96	3.19	.87	-0.15
8. การจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน.....	3.02	.84	3.25	.97	-1.46
9. การเรียนการสอนไม่เน้นแต่เพียงวิชาการ แต่เน้นด้านจริยธรรมและคุณธรรมด้วย.....	3.21	.81	3.44	.93	-1.49
10. การเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.31	.84	3.42	.86	-0.77
รวม	3.22	.64	3.34	.63	-1.07

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.20 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1 ข้อ คือ ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามระดับการศึกษา

สื่อการเรียนการสอน	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 42		ปริญญาตรีขึ้นไป N = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย.	3.36	.69	3.44	.78	-0.69
2. ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เองในกรณีที่ สื่อสิ่งพิมพ์ไม่สามารถหาซื้อได้.....	3.24	.91	3.36	.76	0.99
3. การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง ประกอบการเรียนการสอน.....	2.83	.99	3.16	.90	-0.20*
4. ผู้เรียนสามารถหาสื่อ วัสดุ และสื่อประกอบ การเรียนการสอนในราคาไม่สูงเกินไป.....	2.90	.88	3.20	.83	2.19*
5. การจัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์.....	2.95	.94	3.06	.89	-0.76
6. เนื้อหาของหนังสือหรือตำรามีความทันสมัย.....	3.29	.71	3.23	.81	0.40
7. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ นอกจากหนังสือหรือตำราประจำ.....	3.36	.82	3.47	.83	-0.80
8. การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียน	3.14	.90	3.26	.88	-0.78
9. การจัดห้องปฏิบัติการของโรงเรียน.....	3.21	.98	3.25	.90	-0.26
10. มีสื่อสำหรับอ่านนอกเวลาจำหน่ายในท้องตลาด เป็นจำนวนมาก.....	3.02	.90	3.27	.87	-1.74
รวม	3.13	.71	3.27	.65	-1.31

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แลกบันทึกลงเครื่องประกอบการเรียนการสอน และผู้เรียนสามารถหาสื่อ วัสดุ และสื่อประกอบการเรียนการสอนในราคาไม่สูงเกินไป นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

กิจกรรม	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 42		ปริญญาตรีขึ้นไป N = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ชัดเจน.....	3.48	.71	3.34	.76	1.08
2. กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	3.38	.73	3.33	.74	0.40
3. ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ	3.57	.77	3.40	.82	1.29
4. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง.....	3.31	.68	3.31	.82	-0.03
5. กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับระยะเวลา.....	3.00	.73	3.24	.80	-1.81
6. การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม.....	3.07	.75	3.10	.84	-0.20
7. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจริยธรรม คุณธรรม และระเบียบวินัย.....	3.48	.67	3.31	.90	1.13
8. ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือได้สะดวก.....	3.19	.74	3.15	.78	0.31
9. กิจกรรมที่จัดเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน.....	3.33	.69	3.25	.85	0.59
10. ผลการจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน.....	3.31	.84	3.32	.84	-0.07
รวม	3.31	.53	3.28	.66	0.34

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผลจำแนกตามระดับการศึกษา

การประเมินผล	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 42		ปริญญาตรีขึ้นไป N = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร ได้กำหนดไว้ชัดเจน.....	3.50	.77	3.64	.78	-1.11
2. วิธีการวัดผลและประเมินผล.....	3.57	.74	3.56	.77	0.07
3. ครู-อาจารย์สามารถเลือกวิธีการวัดผลประเมินผล	3.50	.83	3.47	.82	0.22
4. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้ชัดเจน.....	3.52	.83	3.53	.80	-0.03
5. วิธีการวัดผลและประเมินผลมีหลากหลายวิธี.....	3.30	.72	3.46	.82	-1.10
6. การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาใน หลักสูตร.....	3.50	.71	3.48	.76	0.14
7. การวัดผลและประเมินผลไม่ได้เน้นความรู้เพียง อย่างเดียว แต่ได้เน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.48	.86	3.54	.82	-0.47
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการวัดผลและ ประเมินผล หลายครั้ง.....	3.62	.76	3.47	.82	1.10
9. หลักสูตรเปิดโอกาสให้มีการประเมินผล ประสบการณ์ของผู้เรียนมาเป็นผลการเรียน.....	3.55	.71	3.39	.85	1.13
10. เครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล มีความ ยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....	3.50	.63	3.40	.78	0.78
รวม	3.50	.57	3.49	.64	0.09

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผลมีความเหมาะสม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้ง 6 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

หลักสูตร 6 ด้าน	ระดับการศึกษา				t
	ต่ำกว่าปริญญาตรี N = 42		ปริญญาตรีขึ้นไป N = 313		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. จุดหมาย.....	3.48	.53	3.45	.61	0.22
2. เนื้อหา.....	3.43	.58	3.39	.58	0.45
3. การจัดการเรียนการสอน.....	3.22	.64	3.34	.63	-1.07
4. สื่อการเรียนการสอน.....	3.13	.71	3.27	.65	-1.31
5. กิจกรรม.....	3.31	.53	3.28	.66	0.34
6. การประเมินผล.....	3.50	.57	3.49	.64	0.09
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.35	.51	3.37	.55	-0.26

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

4.5 ตอนที่ 5 เปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แตกต่างกัน ดังตารางที่ 4.25 - 4.31 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย จำแนกตามประสบการณ์

จุดหมาย	ประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า 5 ปี N = 85		5 ปีขึ้นไป N = 270		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. อ่านแล้วเข้าใจง่าย.....	3.67	.75	3.61	.73	0.62
2. สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	3.61	.77	3.45	.77	1.73
3. สะท้อนความสอดคล้องกับความต้องการของ สังคมและผู้เรียน.....	3.52	.77	3.42	.80	0.99
4. จุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ.....	3.35	.81	3.28	.81	1.13
5. สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้.....	3.42	.84	3.37	.79	0.52
6. จุดหมายได้ช่วยชี้แนวทางปฏิบัติ.....	3.47	.81	3.36	.72	1.15
7. มุ่งให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง.....	3.55	.81	3.50	.76	0.57
8. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพใน สถานประกอบการได้.....	3.66	.80	3.64	.78	0.16
9. มุ่งให้สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพ อิสระได้.....	3.56	.81	3.41	.83	1.56
10. มุ่งให้สำเร็จการศึกษา คิดเป็น ทำเป็น และ แก้ปัญหาเป็น.....	3.49	.87	3.42	.87	1.40
รวม	3.53	.59	3.43	.61	1.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร ด้านเนื้อหา จำแนกตามประสบการณ์

เนื้อหา	ประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า 5 ปี N = 85		5 ปีขึ้นไป N = 270		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	3.64	.69	3.62	.71	0.12
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชาเหมาะสม กับจำนวนหน่วยกิต.....	3.47	.70	3.36	.78	1.20
3. เวลาเรียนของแต่ละวิชา.....	3.42	.78	3.25	.80	1.73
4. ความทันสมัยของแต่ละวิชา.....	3.11	.86	3.14	.78	-0.36
5. การจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา.....	3.16	.80	3.31	.77	-1.53
6. เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความ เหมาะสม.....	3.44	.78	3.46	.73	-0.32
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน.....	3.58	.73	3.32	.84	2.50*
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้...	3.60	.73	3.37	.84	2.25*
9. เนื้อหารายวิชาเรียนเรียงจากง่ายไปหายาก เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน.....	3.42	.81	3.42	.75	0.04
10. เนื้อหาวิชาเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาในระดับชั้นสูง ต่อไป.....	3.44	.72	3.59	.74	-1.70
รวม	3.43	.55	3.39	.59	0.57

*p > .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.26 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์การศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์

การจัดการเรียนการสอน	ประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า 5 ปี N = 85		5 ปีขึ้นไป N = 270		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน	3.49	.87	3.64	.83	-1.43
2. จำนวนคาบที่กำหนดไว้ในแต่ละวิชามีความเหมาะสม.....	3.38	.72	3.38	.81	0.01
3. สื่อประกอบการเรียนการสอน.....	3.15	.92	3.11	.82	0.43
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.21	.83	3.21	.75	0.04
5. ครู-อาจารย์สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้.....	3.42	.81	3.50	.73	-0.84
6. สามารถร่วมกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอน.....	3.25	.83	3.19	.87	0.54
7. โอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนของนักศึกษา.....	3.28	.92	3.16	.87	1.15
8. การจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน.....	3.21	.94	3.23	.96	-0.13
9. การเรียนการสอนไม่เน้นแต่เพียงวิชาการ แต่เน้นด้านจริยธรรมและคุณธรรมด้วย.....	3.33	.91	3.44	.92	-0.96
10. การเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.32	.88	3.43	.86	-1.06
รวม	3.30	.65	3.33	.63	-0.29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.27 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการเรียนการสอน จำแนกตามประสบการณ์

สื่อการเรียนการสอน	ประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า 5 ปี N = 85		5 ปีขึ้นไป N = 270		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย...	3.54	.75	3.40	.77	1.46
2. ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เองในกรณีที่มีสื่อสิ่งพิมพ์ไม่สามารถหาซื้อได้.....	3.48	.77	3.30	.78	1.84
3. การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง ประกอบการเรียนการสอน.....	3.26	.95	3.08	.90	1.59
4. ผู้เรียนสามารถหาสื่อ วัสดุ และสื่อประกอบการเรียนการสอนในราคาไม่สูงเกินไป.....	3.24	.80	3.14	.85	1.02
5. การจัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์.....	3.19	.88	3.00	.90	1.66
6. เนื้อหาของหนังสือหรือตำรามีความทันสมัย.....	3.32	.74	3.22	.81	1.03
7. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นอกจากหนังสือหรือตำราประจำ.....	3.46	.88	3.45	.81	0.09
8. การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียน	3.34	.89	3.21	.87	1.22
9. การจัดห้องปฏิบัติการของโรงเรียน.....	3.25	.93	3.25	.90	0.02
10. มีสื่อสำหรับอ่านนอกเวลาจำหน่ายในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก.....	3.18	.88	3.27	.88	-0.83
รวม	3.33	.67	3.23	.65	1.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.28 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม จำแนกตามประสบการณ์

กิจกรรม	ประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า 5 ปี N = 85		5 ปีขึ้นไป N = 269		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ชัดเจน.....	3.49	.77	3.31	.75	1.94
2. กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	3.48	.73	3.29	.74	2.10*
3. ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ	3.45	.82	3.41	.81	0.38
4. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรจะช่วยให้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง.....	3.29	.75	3.32	.82	-0.22
5. กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมกับระยะเวลา.....	3.16	.75	3.22	.81	-0.55
6. การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม.....	3.16	.74	3.07	.85	0.92
7. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจริยธรรม คุณธรรม และระเบียบวินัย.....	3.36	.84	3.32	.89	0.41
8. ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ได้สะดวก.....	3.24	.74	3.12	.79	1.29
9. กิจกรรมที่จัดเป็นที่น่าสนใจของนักเรียน.....	3.31	.80	3.25	.84	0.59
10. ผลการจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน.....	3.18	.82	3.36	.84	-1.78
รวม	3.31	.60	3.27	.66	0.59

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.29 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1 ข้อ คือ กิจกรรมที่กำหนดขึ้น มีความสอดคล้องกับเนื้อหา นอกนั้น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผลจำแนกตามประสบการณ์

การประเมินผล	ประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า 5 ปี N = 85		5 ปีขึ้นไป N = 270		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตร ได้กำหนดไว้ชัดเจน.....	3.56	.76	3.64	.79	-0.49
2. วิธีการวัดผลและประเมินผล.....	3.64	.74	3.54	.78	1.01
3. ครู-อาจารย์สามารถเลือกวิธีการวัดผลประเมินผล	3.59	.82	3.43	.82	1.50
4. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลไว้ชัดเจน.....	3.45	.73	3.55	.83	-1.03
5. วิธีการวัดผลและประเมินผลมีหลากหลายวิธี.....	3.32	.78	3.48	.82	-1.57
6. การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมเนื้อหาใน หลักสูตร.....	3.48	.73	3.48	.76	-0.01
7. การวัดผลและประเมินผล ไม่ได้เน้นความรู้เพียง อย่างเดียว แต่ได้เน้นการปฏิบัติได้จริง.....	3.55	.76	3.52	.84	0.28
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการวัดผลและ ประเมินผล หลายครั้ง.....	3.44	.82	3.51	.81	-0.70
9. หลักสูตรเปิดโอกาสให้มีการประเมินผล ประสบการณ์ของผู้เรียนมาเป็นผลการเรียน.....	3.47	.83	3.39	.83	0.74
10. เครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล มีความ ยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน.....	3.41	.73	3.41	.78	-0.01
รวม	3.49	.59	3.50	.65	-0.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.30 พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรรวมทั้ง 6 ด้านจำแนกตามประสบการณ์

หลักสูตร 6 ด้าน	ประสบการณ์				t
	ต่ำกว่า 5 ปี N = 85		5 ปีขึ้นไป N = 270		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. จุดหมาย.....	3.53	.59	3.43	.61	1.30
2. เนื้อหา.....	3.43	.55	3.39	.59	0.57
3. การจัดการเรียนการสอน.....	3.30	.65	3.33	.63	-0.29
4. สื่อการเรียนการสอน.....	3.33	.67	3.23	.65	1.15
5. กิจกรรม.....	3.31	.60	3.27	.66	0.59
6. การประเมินผล.....	3.49	.59	3.50	.65	-0.03
รวมทั้ง 6 ด้าน	3.40	.54	3.36	.55	.63

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน มีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกด้าน

4.6 ตอนที่ 6 เป็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ใน 6 ด้าน ดังนี้

4.6.1 ด้านจุดหมาย

- 4.6.1.1 จุดหมายควรเขียนให้เป็นจุดหมายเชิงพฤติกรรมและนำไปปฏิบัติได้
- 4.6.1.2 ควรกำหนดจุดหมายหลักและจุดหมายรองไว้
- 4.6.1.3 หมายควรชี้ชัดลงไปว่าส่งเสริมให้เรียนต่อหรือนำไปประกอบอาชีพ
- 4.6.1.4 จุดหมายทางวิชาให้ความมุ่งหมายกว้างเกินไป

4.6.2 ด้านเนื้อหา

- 4.6.2.1 เนื้อหาบางวิชายังไม่ละเอียดชัดเจน
- 4.6.2.2 เนื้อหาบางวิชามีบทซ้ำซ้อนกับเนื้อหาบทอื่น ๆ
- 4.6.2.3 เนื้อหาบางวิชาขาดความต่อเนื่อง
- 4.6.2.4 เนื้อหาบางวิชาควรปรับให้ทันสมัย

4.6.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน

- 4.6.3.1 ควรให้มีการฝึกปฏิบัติให้กับนักศึกษาในด้านวิชาชีพมากขึ้น
- 4.6.3.2 ควรจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- 4.6.3.3 ควรมีการจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอนในด้านทักษะต่าง ๆ ที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ ๆ
- 4.6.3.4 ควรจัดให้มีครู-อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน

4.6.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน

- 4.6.4.1 ควรจัดสื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับเนื้อหา
- 4.6.4.2 ควรมีสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น
- 4.6.4.3 ควรมีสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย
- 4.6.4.4 ควรมีการบำรุงรักษาอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ชำรุดให้ใช้งานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.5 ด้านกิจกรรม

- 4.6.5.1 ควรมีการจัดกิจกรรมที่มีการดูงานนอกสถานที่
- 4.6.5.2 ควรมีการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง
- 4.6.5.3 ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้น
- 4.6.5.4 ควรมีการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นในด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้มากขึ้น

4.6.6 ด้านการประเมินผล

- 4.6.6.1 ควรมีการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- 4.6.6.2 ควรมีการประเมินผลเป็นระยะ
- 4.6.6.3 ควรทำการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์
- 4.6.6.4 แบบประเมินผลควรมีการปรับปรุงและทันสมัยกับเหตุการณ์

ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวโดยสรุปถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการ สรุปผลอภิปราย และข้อเสนอแนะ โดยประกอบด้วยข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.1 วัตถุประสงค์

5.1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 6 ด้าน คือ จุดหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม และการประเมินผล

5.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารและครู-อาจารย์โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ซึ่งมีจำนวน 50 โรงเรียน โดยมีจำนวนผู้บริหารซึ่งประกอบด้วย ผู้จัดการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้า ทั้งหมด 131 คน ส่วนครู-อาจารย์ผู้สอนได้ 224 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 335 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

5.2.2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - list)

5.2.2.2 ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรที่เหมาะสม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating - Scale)

5.2.2.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขึ้น โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ผู้ควบคุมสอบการวิจัยแล้วนำไปขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ และทดลองให้กับครู-อาจารย์ที่ไม่ได้เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จำนวนแห่งละ 8 คน รวม จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α -Coefficient) ปรากฏว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 400 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 355 ฉบับ ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหารได้รับคืน 131 คิดเป็นร้อยละ 87.33 ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์ได้รับคืน 224 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.60

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer Plus.)

5.3 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยได้แยกออกเป็นตอน ๆ ดังต่อไปนี้

5.3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.3.1.1 ผู้บริหาร จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 96.90 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.70 และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 86.30

5.3.1.2 ครู-อาจารย์ จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี 38 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 83.00 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 29.90 และมีประสบการณ์ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10

5.3.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผล มีความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาก นอกนั้นมีความอยู่เหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้านพบว่า

ด้านจุดหมาย ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า มุ่งให้สำเร็จการศึกษา สามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ มีความเหมาะสมระดับอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ อ่านแล้วเข้าใจง่าย และข้อที่มีความเหมาะสม อยู่ในลำดับสุดท้าย ก็คือ จุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ

ด้านเนื้อหา ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชาเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร และข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับสุดท้ายก็คือ เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ครู-อาจารย์ มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ ครู-อาจารย์สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ และข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับสุดท้ายก็คือ สื่อประกอบการเรียน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นอกจากหนังสือหรือตำราประจำ มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย และข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับสุดท้ายก็คือ การจัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์

ด้านกิจกรรม ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาก็คือ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ชัดเจน และข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับสุดท้ายก็คือ การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม

ด้านการประเมินผล ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละข้อพบว่า ระเบียบการวัดผล และประเมินผลหลักสูตรได้กำหนดไว้ชัดเจน มีความเหมาะสมอยู่ในลำดับที่ 1 รองลงมาคือ วิธีการวัดผลและประเมินผล และข้อที่มีความเหมาะสมลำดับสุดท้ายก็คือ เครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.3 ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู-อาจารย์เกี่ยวกับสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล รวมทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า

5.3.3.1 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ อ่านแล้วเข้าใจง่าย และสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา นอกนั้นไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.3.1 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย

5.3.3.2 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ การจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา และเนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม นอกนั้นไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.3.3 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน นอกนั้นไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.3.4 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 5 ข้อ คือ ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เองในกรณีที่ต้องสิ่งพิมพ์ไม่สามารถหาซื้อได้ การจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนของโรงเรียน การจัดห้องปฏิบัติการของโรงเรียน และมีสื่อสำหรับอ่านนอกเวลาจำหน่ายในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก นอกนั้น ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.3.5 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.3.6 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 1 ข้อ คือ ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรได้กำหนดไว้ชัดเจน นอกนั้นไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.4 ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามระดับการศึกษา รวมทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า

4.3.4.1 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

4.3.4.2 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

4.3.4.3 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 1 ข้อ คือ ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน นอกนั้น ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

4.3.4.4 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แลบบันทึกละเอียดประกอบการเรียนการสอนและ ผู้เรียนสามารถหาสื่อ วัสดุ และสื่อประกอบการเรียนการสอนในราคาไม่สูงเกินไป นอกนั้น ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

4.3.4.5 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

4.3.4.6 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือ ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.5 ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามประสบการณ์ รวมทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ทั้ง 6 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

5.3.5.1 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมาย สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2 ข้อ คือ ส่งเสริม

ให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ นอกนั้นไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.5.2 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.5.3 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.5.4 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอน สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.5.5 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรม สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 1 ข้อ คือ กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา นอกนั้น ไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.5.6 ผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการประเมินผล สอดคล้องกันว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 หรือไม่แตกต่างกันทุกข้อ

5.3.6 ตอนที่ 6 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สรุปในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านจุดหมายมากที่สุด คือ จุดหมายควรเขียนให้เป็นเชิงพฤติกรรมและนำไปปฏิบัติ
2. ด้านเนื้อหามากที่สุด คือ เนื้อหาบางวิชายังไม่ละเอียดชัดเจน
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ควรให้มีการฝึกปฏิบัติให้กับนักศึกษาในด้านวิชาชีพมากขึ้น
4. ด้านสื่อการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ควรจัดสื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับเนื้อหา
5. ด้านกิจกรรมมากที่สุด คือ ควรมีการจัดกิจกรรมที่มีการดูงานนอกสถานที่
6. ด้านการประเมินผลมากที่สุด คือ ควรมีการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยมีสาระที่นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.4.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย บว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มครู-อาจารย์มากกว่ากลุ่มผู้บริหาร ซึ่งก็เป็นไปตามที่ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้คือ กลุ่มผู้บริหารจากโรงเรียนทั้งหมด 50 โรงเรียนเอามาโรงเรียนละ 3 คน ได้จำนวน 150 คน ส่วนกลุ่มครู-อาจารย์เอามาโรงเรียนละ 5 คน ได้จำนวน 250 คน

จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนมากมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนในโรงเรียนไว้สำหรับผู้ที่มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีอาจเป็นเพราะทางโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา มีข้อยกเว้นในบางกรณีที่เป็นวิชาขาดแคลน จึงยังคงมีผู้ที่มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีอยู่หรือขณะนี้กำลังทำการศึกษาค่อยอยู่ หรืออาจเป็นผู้ที่ได้รับบรรจุตั้งแต่ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนครั้งแรก เพราะเริ่มแรกอาจจำเป็นต้องรับ ผู้ที่มีการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรี เมื่อทำงานไประยะหนึ่งจะอนุญาตให้ไปศึกษาเพิ่มเติมจนผู้บริหารและครู-อาจารย์ ส่วนมากจบระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปตามนโยบายของหน่วยงานที่สังกัด ที่สนับสนุนให้ครู-อาจารย์มีวุฒิการศึกษาค่ากว่าปริญญาตรีพัฒนาตนเองด้านการศึกษาต่อ เพื่อให้มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีก่อนที่จะสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป ส่วนด้านประสบการณ์พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาแต่ละแห่งได้ตั้งมาเป็นเวลานาน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีประสบการณ์ทั้งการบริหารและการสอนเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะผู้บริหารยังต้องการผู้ที่มีประสบการณ์เฉพาะ ผู้มีประสบการณ์ย่อมที่จะมีความคิดสุขุมรอบคอบ สามารถจะตัดสินใจสั่งการด้วยความรอบคอบ ไม่่วาม อันจะช่วยให้การบริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาให้เจริญรุดหน้าต่อไป

5.4.2 ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในด้านหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรที่จัดไว้แล้วยังมีบางส่วนที่จะต้องปรับปรุงเพิ่มเติมให้สนองกับความต้องการของท้องถิ่น หรือสอดคล้องกับสภาพและลักษณะความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมศักดิ์ สุทธิชัยวัฒน์ (2530 : บทคัดย่อ) พบว่า การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2537 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะการประเมินผล ถือว่าเป็นการควบคุมที่ให้การเรียนการสอนเป็นไปตามเป้าหมาย เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องที่สำคัญและจำเป็นที่สุด เพื่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนมีข้อดีข้อเสียอย่างไร จะสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อผู้บริหารจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของเลขาคมเสวต (2537 : 144) พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นตรงกันมากคือ การวัดผลประเมินผล มีหลักการให้คะแนนที่มีความยุติธรรมกับการวัดผลประเมินผลมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับรายงานการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ระยะที่ 3) ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2533 : บทคัดย่อ) โดยรายงานว่า โดยส่วนรวมแล้วผู้ที่มีตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารในสถานศึกษาเห็นว่า ระเบียบการประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำกับ ติดตาม ดูแลคุณภาพวิชาการ ได้กำหนดเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผลและการใช้ระดับคะแนนในสถานศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรเดียวกัน ใช้เป็นมาตรฐานในการวัดผลที่เหมือนกัน ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านจุดหมาย ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านจุดหมายมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจุดหมาย ของหลักสูตรจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและวิชาการต่าง ๆ ซึ่งหลักสูตรนี้ได้จัดทำมาตั้งแต่ปี 2536 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ โจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 59) ได้กล่าวถึงจุดหมายของหลักสูตรว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจุดหมายจะเป็นทิศทาง และความหวังจะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ ความสามารถและทักษะ และจุดหมายยังเป็นแนวทางการกำหนด เนื้อหาสาระ กิจกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ชำรง บัวศรี (2531 : 139-143) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะ จุดมุ่งหมายมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อ กิจกรรม ตลอดจนวิธีการวัดผลและประเมินผล ในการกำหนดจุดหมายของหลักสูตร จึงควรให้มีความสอดคล้องด้านปรัชญาหรืออุดมการณ์และค่านิยมของสังคม ความต้องการและการแก้ไขปัญหาของสังคม ความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมจุดหมายของหลักสูตรระดับท้องถิ่น และสามารถนำไปปฏิบัติได้ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการศึกษาของ อุดมศักดิ์ สาริบุตร (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2522 ถึง 2533 มีความคิดเห็นต่อหลักสูตร โดยภาพรวมแล้วเห็นด้วยกับหลักสูตรทุกด้าน โดยด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมาอันดับหนึ่ง ซึ่งพอสรุปได้ว่าจุดหมายของหลักสูตรมีความสำคัญ เพราะว่าหลักสูตรทุกหลักสูตรจะต้องประกอบไปด้วยจุดหมาย เพราะจุดหมาย คือความประสงค์หรือความต้องการทางการและสังคม

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าจุดหมาย มุ่งให้สำเร็จการศึกษา สามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และจุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ได้ศึกษาถึงจุดหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยี มาเป็นอย่างดีจึงได้ให้ความคิดเห็นออกมาดังกล่าว

ด้านเนื้อหา ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะเนื้อหาของหลักสูตรนั้น มีความสำคัญที่นักศึกษาจะต้องนำมาพิจารณา ในการเลือกศึกษาให้สอดคล้องกับความถนัด และความสนใจของตนเองซึ่งสอดคล้องกับสุมิตร คุณานุกร (2528 : 81-96) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเลือกเนื้อหาวิชาที่จะบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาไว้ว่า ควรจะเป็นที่เชื่อถือได้และเป็นแก่นสารของความรู้ ในแต่ละสาขาวิชามีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม มีความสมดุลระหว่างศรัทธา และความลึกซึ้ง สามารถสนองความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้หลายประการ สอดคล้องกับบุคลิกภาพในการเรียนรู้ ประสบการณ์และความสนใจของผู้เรียน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 81-83) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การเลือกเนื้อหาวิชาว่าเนื้อหาวิชาควรมีลักษณะดังนี้ มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีความถูกต้องทันสมัย มีความน่าสนใจ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ เป็นสิ่งที่เรียนรู้เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน และเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุดมศักดิ์ สาริบุตร (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม มีความเหมาะสมในด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าเนื้อหา ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชามีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ ได้ศึกษาถึงโครงสร้างของเนื้อหาวิชาที่ได้บรรจุไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของ

สถาบันเทคโนโลยี มาเป็นอย่างดีจึงแสดงความคิดเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรดังกล่าว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับต่าง ๆ ได้

ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นหลักสูตรที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีนั้นต้องมีการวางแผนการสอนโดยยึดจุดมุ่งหมายหลัก ส่วนการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัตินั้นต้องใช้การสอนแบบใช้ของจริง หรือสาธิตประกอบการบรรยาย ทั้งนี้ต้องปรับปรุงบทเรียนให้คล้ายกับการปฏิบัติงานจริงจึงจะทำให้แก่นักเรียนนำความรู้ความสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มานิตา อุชชิน (2522 อ้างอิงมาจาก สงวนพงศ์ ชวนชม. 2534 : 24-25) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูวิชาชีพไว้ว่า ครูต้องมีแนวทางในการสอนวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสมรรถภาพที่จะทำให้สามารถปฏิบัติงานของกิจกรรมการสอนได้ ครูต้องใช้วิธีการสอนที่สามารถให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือเกิดการเรียนรู้หรือเกิดประสบการณ์ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และครูต้องสอนแต่สิ่งที่จำเป็นตามลำดับ ของการจัดสภาพการณ์ในการสอนที่จำเป็นแก่ผู้เรียน รวมทั้งต้องใช้กลวิธีที่เร้าให้ผู้เรียนสนใจเรียน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 157) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือกระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ แนวทางการจัดกิจกรรมหรือการสอนนี้ย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพและลักษณะธรรมชาติและเนื้อหาวิชา กล่าวคือ ไม่มีวิธีการสอนใดที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดสำหรับทุกวิชา การสอนแต่ละวิธีนั้นย่อมมีทั้งลักษณะเด่นและลักษณะจำกัด อยู่ในตัวด้วยกันทั้งสิ้น ฉะนั้น ผู้สอนจะต้องรู้จักนำวิธีการสอน และนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน ทางโรงเรียนได้บรรจุครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสื่อประกอบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้จัดการของโรงเรียนที่เปิดสอน จึงสามารถที่จะคัดเลือกครู-อาจารย์ ที่มีความรู้ความสามารถ มาบรรจุเป็นครูผู้สอนได้ตรงตามสาขาวิชาที่ทางโรงเรียนดำเนินการอยู่ สำหรับสื่อประกอบการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับสภาพการเรียนการสอน อาจเป็นเพราะว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สื่อการเรียนการสอนอาจมีราคาแพง ประกอบสภาพเศรษฐกิจยังไม่ดี ทางโรงเรียนจึงอาจจะมีข้อจำกัดในใช้จ่ายงบประมาณจึงทำให้สื่อการเรียนการสอนมีน้อย ดังกล่าว

ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรด้านสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลาง หรือเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ ผู้เรียน ได้ง่าย และรวดเร็วตามความต้องการซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เลขา คมเสวต (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง 7 ด้าน คือ การจัดตารางสอน การจัดอาจารย์เข้าสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลด้านห้องสมุด ลักษณะของห้องเรียน และการจัดชั้นเรียน สื่อการเรียนการสอนนับว่า มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อระบบการจัดการศึกษาทุกระดับ เพราะสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลาง หรือเครื่องมือที่ช่วยครูผู้สอนในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น และกรมวิชาการ (2525 : 33) ได้กำหนดความหมายหรือความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า หมายถึง วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประเภทถาวร และสิ้นเปลือง ที่จำเป็นต้องใช้ปฏิบัติกิจกรรมในโรงเรียน เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523 : 112) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนหมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะ ไปยัง ผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนว่า ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นอกจากหนังสือหรือตำราประจำ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางอันดับ 1 และการจัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันมีสื่อต่าง ๆ มากมายที่มีจำหน่ายอยู่ตามท้องตลาดหรือตามห้องสมุดสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งไม่เหมือนกับอดีตที่ผ่านมาสื่อการเรียนการสอนจะมีน้อยมาก ดังนั้นผู้บริหารและครู-อาจารย์ จึงมีความเห็นว่าผู้เรียนสามารถที่จะแสวงหาด้วยตนเองได้ดังกล่าวดำเนินการจัดบริการด้าน โสตทัศนูปกรณ์ของโรงเรียน อาจไม่มีความคล่องตัว ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทางโรงเรียนยังขาดแคลนเครื่องมือทางด้านโสตทัศนูปกรณ์ จึงไม่สามารถที่จะบริการได้ทั้งสิ้น

ด้านกิจกรรม พบว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความคิดเห็น เกี่ยวกับหลักสูตรด้านกิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งครูผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนจะต้องพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สุธีระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทานกวมิช (2527 อ้างอิงมาจากทองพูน กิ่งนาค. 2533 : 35) เห็นว่าการเรียนการสอนจะสมบูรณ์ตามหลักสูตรได้มากยิ่งขึ้น ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน สร้างประสบการณ์จำลอง เพื่อให้ผู้เรียนออกไปใช้ชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุข รู้จักแก้ปัญหาของสังคมที่ตนมีส่วนร่วมอยู่ได้อย่างเหมาะสม กิจกรรมการเรียนการสอน นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาต่าง ๆ ดังที่สังด์ อุทรานันท์ (2532 : 269) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นครูผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรม ให้กับผู้เรียนจะต้องพิจารณาคัดเลือกกิจกรรม ที่เห็นว่าจะต้องให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงานและค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด เช่นเดียวกับสันต์ ชรรณบำรุง (2525 : 162) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ และประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิษา สีน้อย (2536 : 42) ที่ทำการศึกษาค่าใช้หลักสูตรวิชาชีพ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติภารกิจในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยยึดดำเนินการตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ และผู้บริหารจะต้องคอยกระตุ้น เสนอแนะส่งเสริมให้ครูผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการสอน และแนวดำเนินการของหลักสูตร

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นด้านกิจกรรมว่าครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางอันดับ 1 และการจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันมีสื่อต่าง ๆ มากมาย ครู-อาจารย์ ผู้สอนก็สามารถที่จะผลิตขึ้นเอง หรือซื้อจากสถานศึกษาที่มีการผลิตสื่อ อุปกรณ์จำหน่าย หรืออาจจะซื้อจากท้องตลาดได้ สำหรับการจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางนั้น อาจเป็นเฉพาะสถานศึกษาที่มีสถานที่จำกัดหรือมีบริเวณ ไม่กว้างมากนัก จึงไม่สามารถที่จะให้บริการด้านสถานที่กับผู้เรียนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในตัวเมืองอาจมีข้อจำกัดในเรื่อง อาคาร สถานที่ดังกล่าว แต่ก็สามารถที่จะแก้ไขได้โดยมีการวางโปรแกรมการจัดการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าก็สามารถที่จะไปทำการเช่าอาคาร สถานที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ได้

5.4.3 ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และครู-อาจารย์ต่างก็เห็นว่าหลักสูตรที่เหมาะสมนั้น มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ถ้าครู-อาจารย์ได้ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนแล้วจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบรรทัดฐานตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพราะหลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามความหมายที่วางไว้ หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเพียงใดขึ้นอยู่กับให้นำหลักสูตรไปใช้ ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532 : 262) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรโดยตรง เช่นเดียวกับ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 6-7) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การที่ผู้บริหารและครู นำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มเหล่านั้น ไปปฏิบัติให้เกิดผล และรวมถึงการบริหารงานทางด้านวิชาการของโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ ชูชาติ เริงฉลาด (2524 : 35) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนจะเป็นไปได้ดีอย่างมีระบบได้นั้นมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งขึ้นอยู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน ถ้าครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีแล้ว ย่อมจะทำให้เด็กเกิดความรู้ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้ตรงจุดประสงค์ของบทเรียนนั้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิษา สีน้อย (2536 : 28) กล่าวว่า การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการสอนได้อย่างสมบูรณ์ ครูผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียนจะต้องพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้หรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัด ทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันในด้านสื่อการเรียนการสอนที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางหรือเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ให้แก่ผู้เรียนได้ง่ายและรวดเร็วตามความต้องการ การบริการสื่อการเรียนการสอน ในปัจจุบันวิชาการเจริญก้าวหน้ามากขึ้น เทคโนโลยีเจริญขึ้น การถ่ายทอดความรู้หรือการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ สาขาต่าง ๆ มีเนื้อหาหลากหลายและเป็นนามธรรม อาจารย์ผู้สอนจะต้องใช้สื่อช่วยในการเรียนการสอนจะทำให้ประหยัดเวลา นักเรียนจะมองเห็นเป็นรูปธรรม เข้าใจได้ง่ายและเร็วขึ้น ดังที่ วิชัย วงศ์ใหญ่ (2523 : 191) กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นวัสดุ อุปกรณ์ และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูและนักเรียนจะต้องทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องจัดทำและจัดหาไว้ให้เรียนร่อย เช่นเดียวกับ วิจิตร ภักดีรัตน์ (2526 : 96) กล่าวว่า สื่อการสอน คือ ตัวกลางหรือพาหนะที่ช่วยให้ผู้สอนส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติ และทักษะ ไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับผู้บริหารและครู-อาจารย์เห็นว่าปัจจุบันสื่อการศึกษา โดยเฉพาะสื่อทางด้านเทคโนโลยี มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลาง หรือเครื่องมือที่จะช่วยให้ครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้สอนใช้ในการถ่ายทอด ความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ง่าย และรวดเร็วตามความต้องการและทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ครูวางไว้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้บริหารมีความคิดเห็นสูงกว่า ครู-อาจารย์เล็กน้อย อาจเป็นเพราะผู้บริหารต้องการให้ครูทุกคนนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการ เรียนการสอนให้มากที่สุด เพื่อจะทำให้สถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้น สื่อการสอนจึงมี ความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอนอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องพิถีพิถันให้เป็นไปอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอนในแต่ละเนื้อหาวิชา ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของแต่ละด้านพบว่า ด้านจุดหมาย ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ทำการศึกษาถึงจุดหมายของหลักสูตร เป็นอย่างดีและมีประสบการณ์ในการสอนมาก่อน ส่วนครู-อาจารย์ อาจไม่ได้ศึกษาถึงความสำคัญ ของจุดหมายในหลักสูตร หรืออาจจะไม่ได้ให้ความสำคัญของจุดหมายของหลักสูตร จึงมีมุมมองที่ ต่างกัน ด้านเนื้อหา ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่าการจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา มีความ เหมาะสมมากกว่า ขณะที่ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา มีความ เหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารอาจจะมีความคิดเห็นถึงความสำคัญต่อการจัด อันดับก่อนหลัง ของเนื้อหาวิชาที่จะสอน ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก และเป็นไปตามลำดับความสำคัญของเนื้อหาวิชา ซึ่งแตกต่างกับครู-อาจารย์ผู้สอน อาจมองว่าการเรียน จะเรียนบทไหนก่อนก็ได้ซึ่งยังไม่ประสบการณ์มาก่อน เหมือนกับผู้บริหาร ด้านการจัดการเรียน การสอน ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนครู- อาจารย์ผู้สอนอาจเกิดความเบื่อหน่ายที่จะต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ทุกครั้ง ประกอบกับอาคารสถานที่ หรือวัสดุอุปกรณ์มีไม่พอเพียงกับผู้เรียนก็เป็นได้จึงทำให้ไม่ค่อยมีความ สำคัญเท่าที่ควร ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตร สามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สามารถจัดหาตำราหรือ เอกสารการสอนได้ง่าย มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้มองเห็นความ สำคัญของการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร และสามารถจัดหาตำรา หรือเอกสาร การสอนได้ง่าย เพราะมีจำหน่ายอยู่ทั่วไป ซึ่งตรงกันข้ามกับครู-อาจารย์ผู้สอน อาจมองอีกมุมหนึ่งว่า ทางโรงเรียน ไม่ได้จัดเตรียมตำรา หรือเอกสารการสอนที่มีความทันสมัยไว้ในห้องสมุด ที่จะอำนวยความสะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสะดวกให้กับครู-อาจารย์ผู้สอน หากจะให้ทำตามความต้องการของผู้บริหาร ก็ควรที่จะให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ และมีการจัดซ่อมบำรุงของที่ชำรุดให้ใช้งานได้ ด้านกิจกรรม ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบ มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะ ครู-อาจารย์อาจมองข้ามความสำคัญของตนเองที่จะทำการได้ หรือเกิดวิตกกังวลว่าหากตนเอง สามารถจัดกิจกรรมได้หลายรูปแบบแล้ว กลัวจะเป็นเป้าสายตาของครู-อาจารย์อีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่ค่อยจะสนใจในการสอน เพราะเกิดความเบื่อหน่ายผู้บริหาร หรืออาจได้รับคำตอบแทนน้อยส่วนด้านการประเมินผล ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรได้กำหนดไว้ชัดเจน มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ระเบียบการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรได้กำหนดไว้ชัดเจน มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนมากกว่าครู-อาจารย์ผู้สอน จึงเห็นว่า ระเบียบการวัดผลประเมินหลักสูตรมีความเหมาะสมกับหลักสูตร — และได้กำหนดไว้ชัดเจนแล้ว ส่วนครู-อาจารย์ ผู้สอนอาจมองอีกมุมหนึ่งว่าวิธีการวัดผลการประเมินผลสามารถกระทำได้หลาย ๆ วิธีการนอกจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5.4.4 ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามระดับการศึกษา ดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น ของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครู-อาจารย์ทั้งที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่เหมาะสมว่ามีความสำคัญและมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้เรียน เมื่อผู้เรียนศึกษาจบแล้วก็สามารถที่จะหางานทำได้ง่าย และผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจในด้านหลักสูตรเป็นอย่างดี เพราะหลักสูตรมีความหมายกว้างขวาง ดังที่ กมล ตุคประเสริฐ (2523 : 3) กล่าวว่า หลักสูตรมิได้หมายความแต่เพียงหนังสือหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่ยังหมายถึงกิจกรรมและประสบการณ์ทั้งหลาย ที่จัดให้กับเด็กซึ่งรวมถึงการสอนของครูต่อนักเรียนด้วย ส่วนธำรง บัวศรี (อ้างอิงมาจาก ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2539 : 6) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงจุดมุ่งหมาย จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตร คุณานุกร (2518 : 81-96) ได้มีความเห็นเกี่ยวกับการเลือกเนื้อหาวิชาที่บรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาควรเป็นหลักสูตรที่เชื่อถือได้ มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม สอดคล้องกับวุฒิภาวะในการเรียนรู้และประสบการณ์ในการเรียนรู้และความสนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของผู้เรียน และยังสอดคล้องกับจิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 81-83) ได้กล่าวถึงการเลือกเนื้อหาวิชาว่าควรมีลักษณะ มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ มีความถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ สอดคล้องกับจุดประสงค์ เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนและเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า ด้านจุดหมาย ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่า อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมองเห็นว่า จุดหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากกว่า ส่วนผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีความคิดเห็นว่า อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมน้อยกว่า อาจจะเป็นเพราะผู้ที่มีการศึกษาระดับที่สูงขึ้นไปย่อมจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างออกไป จึงมีมุมมองที่ต่างกัน ด้านเนื้อหา ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่า เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาแต่ละวิชาต่าง ๆ สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ส่วนผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า เหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีมุมมองที่ต่างออกไป ตามประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา จึงทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงย่อมจะมีมุมมองที่กว้างไกลกว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แลบบันทึกลงเสียงประกอบการเรียนการสอน มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่า การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แลบบันทึกลงเสียงประกอบการเรียนการสอน เห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อาจมองไม่เห็นถึงความสำคัญของสื่อประเภทวีดิทัศน์ และแลบบันทึกลงเสียงที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน จึงไม่ค่อยให้ความสำคัญเท่าที่ควร ด้านกิจกรรม ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่า ครู-อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมรูปแบบ มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เห็นว่ามีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ที่สามารถจัดได้หลายรูปแบบและหลายลักษณะ ซึ่งจะเป็นการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนต่อไป ด้านการประเมินผล ผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่า เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวัดผลและประเมินผลหลายครั้ง ในขณะที่ผู้มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปเห็นว่ามีเหมาะสมน้อย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ในการวัดผลประเมินผล ควรที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการวัดผลและประเมินผลหลายครั้ง ทั้งนี้ก็เพื่ออาจจะเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถจะทดสอบความรู้ ความสามารถของผู้เรียนหลาย ๆ วิธีการ อันจะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน

5.4.5 ตอนที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามประสบการณ์ ดังนี้

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่เหมาะสม ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต่างก็เห็นว่าหลักสูตร ที่เหมาะสมมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนในสมัยปัจจุบันเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่วางไว้ในสถานศึกษาและผู้บริหาร ครู-อาจารย์ได้ใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน กำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา กิจกรรม เวลาเรียน สื่อที่ใช้ ตลอดจนวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี (2531 : 139-143) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะจุดมุ่งหมายมีความสัมพันธ์ต่อการกำหนดเนื้อหาวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อกิจกรรม ตลอดจนวิธีการวัดผลและประเมินผล และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เลขา คมเสวต (2537 : 16) กล่าวว่า หลักสูตร คือ โครงการความรู้ กิจกรรม และประสบการณ์ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่จัดเพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งของผู้มีส่วนรับผิดชอบในทุกระดับ แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ สุหรัยคิมหันต์ (2530 : บทคัดย่อ) ที่ได้ นำ การศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 พบว่า ผู้บริหารมีประสบการณ์มากกว่าผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อย มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่า ด้านจุดหมาย ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นว่า อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมมากกว่า ในขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่าจุดหมายเมื่ออ่านแล้วเข้าใจแล้วก็เหมาะสมกับผู้เรียนแล้ว ด้านเนื้อหา ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีความเหมาะสมมากกว่า ในขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีเห็นว่าเนื้อหาเมื่อมีความเหมาะสมกับตลาดแรงงานแล้วก็คิดว่าใช้ได้แล้ว ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป อาจมีมุมมองที่แตกต่างออกไปว่า นอกจากจะมีความเหมาะสมกับตลาดแรงงานแล้วยังจะต้องเป็นพื้นฐานในการที่จะนำไปให้ผู้ที่ยังเรียนสำเร็จแล้วสามารถที่จะเรียนต่อไป ในระดับสูงขึ้นไปได้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นว่า ครู-อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์มากย่อมจะรู้ดีกว่า หากสถานศึกษามีครู - อาจารย์ที่ไม่มีวุฒิตรงกับวิชาที่สอนแล้ว จะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ไม่เต็มที่ ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี อาจเห็นว่าวุฒิของครู-อาจารย์ผู้สอนมิได้เป็นตัวจักรสำคัญในการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สามารถจัดหาตำราหรือเอกสารการสอนได้ง่าย มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป เห็นว่า ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น จะต้องมีการเตรียมความพร้อมทุก ด้านเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมตามหลักสูตร และไม่ต้องมีการเตรียมความพร้อม สอนตามตำราที่มีอยู่ก็ใช้ได้แล้ว ด้านกิจกรรม ผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมที่กำหนดขึ้น ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไปไม่ได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ด้านการประเมินผล ผู้ที่มีต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นว่า วิธีการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมมากกว่า ขณะที่ผู้ที่มีประสบการณ์ 5 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า วิธีการวัดผลและประเมินผล มีความเหมาะสมน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มองว่าเหมาะสมแล้วตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี มีความเห็นว่ายังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ควรที่จะได้มีการกำหนดวิธีการวัดผลไว้มากกว่าที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลของการวิจัยไปใช้

5.5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านจุดหมาย ด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านกิจกรรม ส่วนด้านการประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โดยภาพรวมแล้วเห็นว่า หลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ยังคงเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐาน และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาต่อไปได้ซึ่งรายละเอียดของแต่ละด้านผู้วิจัยได้เสนอแนะดังต่อไปนี้

5.5.1.1 ด้านจุดหมาย จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรจัดประชุมสัมมนา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพ เศรษฐกิจ สังคม และความต้องการของผู้เรียน ที่กล่าวข้างต้น โดยอาจให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการร่วมประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับหลักสูตร ให้มีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี หรืออาจเรียนเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรมาให้การอบรม หรือแนะแนวอีกครั้งก่อนที่จะปฏิบัติการสอน

5.5.1.2 ด้านเนื้อหา จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางผู้จัดการ หรือครูใหญ่ และหัวหน้าหมวดวิชาการของโรงเรียน ควรจะให้ความรู้ต่อครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาแต่ละวิชาตามความเหมาะสม จึงเสนอให้ครู-อาจารย์ผู้สอนควรสรุปเนื้อหาจากบทเรียนที่สอนให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาทั้งหมด และปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนจัดให้ครู-อาจารย์ ผู้สอนเข้าร่วมการอบรมปฏิบัติการ ในด้านการของโรงเรียนอย่างน้อยภาคเรียน 1 - 2 ครั้งเพื่อที่จะได้มีความรู้ความเข้าใจในด้านเนื้อหาอีกครั้งหนึ่ง

5.5.1.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ทางโรงเรียนควรที่จะได้ทำการสำรวจหรือสอบถามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ผู้สอนว่าสาเหตุ ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรว่ามีสาเหตุมาจากอะไรเป็นส่วนที่ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่นอาจจะจัดให้มีสื่อประกอบการเรียนการสอน เป็นต้น เพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์

ดังกล่าว จึงสมควรที่ทางโรงเรียน ควรจะได้มีการนำเงินค่าธรรมเนียมการเรียนมาใช้จ่าย ในการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน เครื่องมือให้ครบ เพื่อที่จะช่วยให้การสอนของครู-อาจารย์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.5.1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นทางโรงเรียน ควรที่จะได้มีการสำรวจเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ว่ามีความเหมาะสมต่อผู้เรียน และมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียนหรือไม่ เพื่อจะได้หาทางแก้ไข โดยการสอบถามจากครู-อาจารย์ผู้สอนและจากนักเรียนเพื่อที่จะได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง และตรงกับความต้องการของทั้งผู้สอนและผู้เรียน เพื่อที่จะจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จต่อไป เช่น การจัดบริการด้านโสตทัศนอุปกรณ์ เป็น ดังนั้นจึงเสนอให้นำเงินค่าธรรมเนียมการเรียนมาใช้ในการจัดซื้ออุปกรณ์ เครื่องมือให้ครบตามสาขาวิชาช่างที่เปิดสอนอยู่ในโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษา เพื่อจะได้ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนต่อไป

5.5.1.5 ด้านกิจกรรม จากผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียนมีข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม จึงเสนอให้มีการจัดสถานที่ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมของนักเรียน เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง หรือนำไปออกทัศนศึกษานอกสถานที่ ตลอดจนไปศึกษาดูงานจากสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ในหลาย ๆ วิธี

5.5.1.6 ด้านการประเมินผล จากผลการวิจัย พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะหลักสูตรเปิดโอกาสให้มีการประเมินผลประสพการณ์ ของผู้เรียนมาเป็นผลการเรียน จึงเสนอให้สถานศึกษา ได้พิจารณาถึงประสพการณ์ของผู้เรียนว่า ได้มีประสพการณ์ ทางวิชาชีพมาก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของตนเอง และมีประสพการณ์ตรงกับวิชาที่เรียน แล้วนำมาเทียบ โอนเป็นผลการเรียนต่อไป

นอกจากนี้ผู้บริหารในสถานศึกษาหรือครูใหญ่ ควรจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน ให้แก่ครูผู้สอนทุกคนว่าการเรียนการสอนควรมีการสอนแบบให้นักเรียนเกิดทักษะในอาชีพมากขึ้น และเมื่อนักเรียนเรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ หรืออาจจะส่งครูผู้สอนผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนการออกไปอบรมตามสถานที่ที่เปิดอบรมหลักสูตร เพื่อให้ครูผู้สอนมีทักษะและความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมากขึ้น และสามารถนำกลับมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

5.5.2 ข้อเสนอแนะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับการจัดการบอรรวมเกี่ยวกับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ให้แก่สถานศึกษาที่สังกัดทุก ๆ ปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ครูผู้สอนได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักสูตรมากยิ่งขึ้น และสามารถนำกลับไปปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

5.6 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.6.1 ควรทำการวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ (พ.ศ. 2536) ฉบับปรับปรุง ทั้ง 6 ด้าน ดังกล่าวแล้ว

5.6.2 ควรทำการศึกษาวิจัยหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกประเภทวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

บรรณานุกรม

- กิตติยา ตรีสวัสดิ์. 2529. การใช้หลักสูตรวิชาชีพเพิ่มเติมในโรงเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่
เป้าหมายเพื่อการพัฒนาชนบทภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2535. การจัดฝึกภาคปฏิบัติให้นักศึกษามีความ
สามารถในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. 2536. รายงานการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534)
การอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. 2536. รายงานการติดตามนโยบายและการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. 2536. ประสิทธิภาพของระบบการผลิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- _____. 2540 ข้อมูลการศึกษาแห่งชาติ ปีการศึกษา 2537-2539. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. 2540. สถิติการศึกษาเอกชนประจำปีการศึกษา 2540.
กรุงเทพฯ : ฝ่ายสถิติและประมวลผล กองนโยบายและแผน. เอกสารอัดสำเนา.
- จิตรลาด (สุวัตติกุล) แสงปัญญา. 2536. “บทบาทและความสำคัญของจุดมุ่งหมายหลักสูตร”
ประมวลบทความหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา ยูนิพันธ์. 2527. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาล
ศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์อัสติน เพรส.
- ชวนชม คำหอมกุล. 2527. “การบริหารงานวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของโรง
เรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. 2523. เทคโนโลยีและสื่อการศึกษา 3 เล่ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูชาติ เชิงฉลาด. 2524. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : ซีรพงษ์การพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ชูศรี พันธวาศิษย์. 2540. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- ทรงศักดิ์ ศรีกาพลสินธุ์. 2521. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทองพูน กิ่งนาค. 2533. การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช
2530 สาขาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน
ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.
- ธำรง บัวศรี. 2532. ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว,
นิษา สีน้อย. 2536. การใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2520. การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ. 2524. การวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน. ภาควิชาศึกษาศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญมี เณรยอด. 2536. “ข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตร”, ประมวลหลักสูตรสาระ
ร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประมวล ทบบัณฑิต. 2529. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เป็รื่อง กุมท. 2519. การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน, เอกสารอัดสำเนา.
- พิมลพร รอดเรืองศรี. 2539. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ภิญโญ สาธร. 2523. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ส.การพิมพ์.
- มานิดา อูซชิน. 2525. “ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ” การประชุม
เชิงปฏิบัติการ(18 ธันวาคม พ.ศ. 2525).
- เลขา คมเสวต. 2537. การใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ :
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรรณภา นิวาสะวัต. 2536. การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ตามความคิดเห็นของศิษย์เก่า คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วาสนา ชาวหา. 2533. สื่อการเรียนการสอน พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

วิจิตร ภักดีรัตน์. 2526. วิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์กับการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ชมรม เด็ก.

_____. 2523. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, วิรัช กุมุทธาศ. รายงานวิจัยรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

ในการพัฒนา อาชีวอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : เอกสารวิจัยส่วนบุคคลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 21 ประจำปีการศึกษา 2527-2528.

วิเวก ปางพุดพิงศ์. 2523. “การอาชีวศึกษา” รายงานประจำปี 2523 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.

สงวนพงศ์ ชวนชม. 2534. สภาพและปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน อาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สมจิตต์ กระระณา. 2530. “การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในประเทศไทย ตามทัศนะของผู้บริหารวิทยาลัย” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

สมบุญธน์ สงวนญาติ. 2524. เทคโนโลยีทางการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : การศาสนา.

สมศักดิ์ สุราษฎร์กันต์. 2530. การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูงพุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 12 วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2520. “หลักการวัดและประเมิน” คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สังัด อุทรานันท์. 2526. การจัดการเรียนการสอนอย่างไรเป็นระบบ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วงเดือน.

. 2532. พื้นฐานและหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : ภาควิชา บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

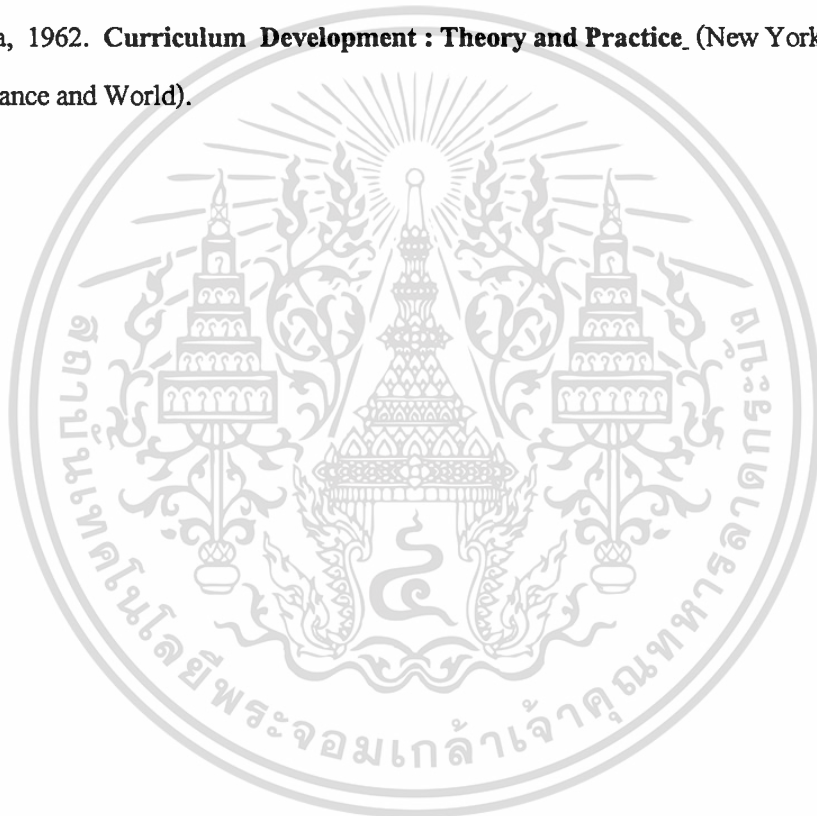
สันต์ ธรรมบำรุง. 2525. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร (ศึกษา 335). กรุงเทพฯ : เกรียงศักดิ์ การพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่พิมพ์ขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุมิตร คุณานุกร. 2518. **หลักสูตรและการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, อุดมศักดิ์ สาริบุตร. 2537. **ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อหลักสูตร และการนำความรู้ไปใช้ตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาศิลปอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2527. **หลักบริหารการศึกษาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : อนงค์ศิลป์การพิมพ์.

Good, Cater V. 1973. **Dictionary of Education**. New York : Megraw-Hill Book, Company, Hilda Taba, 1962. **Curriculum Development : Theory and Practice** (New York : Harcourt, Brance and World).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ๑/ 2541

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นายเกรียงไกร มุลสุวรรณ

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายเกรียงไกร มุลสุวรรณ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.อารมณ	จินดาพันธ์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	ประธานกรรมการ
ดร.มาลัย	จิรวัดมนเกษตร์	กรรมการประจำสาขาวิชา
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการประจำสาขาวิชา
อาจารย์อัฉรา	สีบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการ
ดร.อารมณ	จินดาพันธ์	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒7 เมษายน 2541

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2315

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางศิรินารถ ภักดี

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนายเกรียงไกร มุลสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2315

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ไพโรจน์ กลินกุลลาบ

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนายเกรียงไกร มูลสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม งานบัณฑิตศึกษา สจล. โทร. 2663,2642

ที่ ทม 1504.7/ 2315

วันที่ 16 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.วิไลพร วรจิตตานนท์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายเกรียงไกร มูลสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผศ.ดร.พรรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

๑

ที่ ทม 1504/ 2315

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางอรพินท์ แมททิว

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นายเกรียงไกร มูลสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาลักษณะโครงสร้างประสาทวิทยาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2315

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.มัช สุขเยี่ยม

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อนายเกรียงไกร มูลสุวรรณ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

๗.
งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2577

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๓ กรกฎาคม 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายเกรียงไกร มุลสุวรรณ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีสยามมงคล
ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรด
พิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา ได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์
ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

๘.
งานบัณฑิตศึกษา

โทร.3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2541

1. นายเกรียงไกร มูลสุวรรณ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจพุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี ศศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.อรามณ์ จินดาพันธ์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กรกฎาคม พ.ศ.2541

(รศ.ดร.มนัส สัจวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 3999

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ พฤศจิกายน 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย

1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายเกรียงไกร มูลสุวรรณ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2541

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพนี สীগิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม สิ่งทั้งหมดนี้ต้องแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร. 3268503 - 4 ต่อ 205

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดย นายเกรียงไกร มุลสุวรรณ

1. โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ
2. โรงเรียนเทคนิคศรีวัฒนา
3. โรงเรียนพระนครพณิชยการ
4. โรงเรียนพณิชยการสามเสน
5. โรงเรียนวิมลพณิชยการศรียาน
6. โรงเรียนโยนออฟอาร์คเทคโนโลยี
7. โรงเรียนพณิชยการสุโขทัย
8. โรงเรียนพณิชยการสีลม
9. โรงเรียนสยามบริหารธุรกิจ
10. โรงเรียนกรุงเทพโปลีเทคนิค
11. โรงเรียนอุดมเกษมบริหารธุรกิจ
12. โรงเรียนสหพาณิชย์แผนกพณิชยการ
13. โรงเรียนอรรถวิทย์พณิชยการ
14. โรงเรียนพณิชยการมีนบุรี
15. โรงเรียนสาธิตประชาราษฎร์พณิชยการ
16. โรงเรียนสารสาสน์โปลีเทคนิค
17. โรงเรียนมิตรพลพณิชยการ
18. โรงเรียนสายประสิทธิ์พณิชยการ
19. โรงเรียนวิบูลย์บริหารธุรกิจ
20. โรงเรียนกุลสิริเทคโนโลยี
21. โรงเรียนพณิชยการตลิ่งชัน
22. โรงเรียนพณิชยการจรัสสีทอง
23. โรงเรียนเทคโนโลยีกรุงธน
24. โรงเรียนภาษานุสรณ์พณิชยการ
25. โรงเรียนพณิชยการภาษานุสรณ์บางแค
26. โรงเรียนบุษรัตน์พณิชยการ
27. โรงเรียนวิทยาการจัดการเพชรเกษม
28. โรงเรียนพณิชยการสยาม
29. โรงเรียนพณิชยการบางอ้อ
30. โรงเรียนดรุณพิทยพณิชยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ต่อแบบลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

31. โรงเรียนพณิชยการจันทบุรี
32. โรงเรียนเทคนิคพณิชยการจันทบุรี
33. โรงเรียนกิตติพาณิชยศาสตร์แผนกพณิชยการและธุรกิจ
34. โรงเรียนอัสสัมชัญพณิชยการ
35. โรงเรียนผดุงศิษย์พิทยารัฐกิจและพณิชยการ
36. โรงเรียนพณิชยการบางโพ
37. โรงเรียนพณิชยการสันติราษฎร์
38. โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจและพณิชยการ
39. โรงเรียนมหานครพณิชยการ
40. โรงเรียนเซนต์จอห์นเทคโนโลยี
41. โรงเรียนไทยปรีเทคนิคกรุงเทพ
42. โรงเรียนพณิชยการชินทร์
43. โรงเรียนเซนต์จอห์นเทคนิคกรุงเทพ
44. โรงเรียนกรุงเทพธุรกิจพณิชยการ
45. โรงเรียนเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ
46. โรงเรียนศรีวิกรณ์บริหารธุรกิจ
47. โรงเรียนเทคนิครัตนโกสินทร์
48. โรงเรียนดุสิตพณิชยการ
49. โรงเรียนพณิชยการภาคพายัพ
50. โรงเรียนสยามธุรกิจพณิชยการ

ภาคผนวก ข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ
พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู - อาจารย์ในโรงเรียน เอกชนอาชีวศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการของผู้เรียนสภาพสังคม เศรษฐกิจ อันจะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมกับสภาพความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู - อาจารย์
เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
บริหารธุรกิจ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ฉบับปรับปรุง)
พุทธศักราช 2536

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ
พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ปัจจุบันท่านปฏิบัติงานในหน้าที่

- ( ) ผู้บริหาร
- ( ) ครู - อาจารย์

2. ระดับการศึกษา

- ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ( ) ปริญญาตรีขึ้นไป

3. ประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหารหรือประสบการณ์สอน

- ( ) ต่ำกว่า 5 ปี
- ( ) ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

คำชี้แจง

แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) บริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2536 (ฉบับปรับปรุง) ของสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล ใน 6 ด้าน คือ จุดหมาย เนื้อหา การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน กิจกรรม และการประเมินผล ซึ่งทั้ง 6 ด้านนี้จะมีคำถาม รวม 60 ข้อ และในแต่ละข้อความ นั้นให้ท่านพิจารณาว่าท่านมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งระดับ ความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน (.....) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสม มากที่สุด (5)	เหมาะสม มาก (4)	เหมาะสม ปานกลาง (3)	เหมาะสม น้อย (2)	เหมาะสม น้อยที่สุด (1)
ด้านจุดหมายของหลักสูตร					
1. อ่านแล้วเข้าใจง่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. สะท้อนความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. จุดหมายสะท้อนความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. สามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. จุดหมายได้ช่วยชี้แนวทางปฏิบัติ.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. มุ่งให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่ง.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถประกอบอาชีพอิสระได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. มุ่งให้ผู้สำเร็จการศึกษาคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสมมากที่สุด (5)	เหมาะสมมาก (4)	เหมาะสมปานกลาง (3)	เหมาะสมน้อย (2)	เหมาะสมน้อยที่สุด (1)
ด้านเนื้อหา					
1. เนื้อหารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ปริมาณของเนื้อหาในแต่ละวิชา มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. เวลาเรียนของแต่ละวิชา.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ความทันสมัยของแต่ละวิชา.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. การจัดอันดับก่อนหลังของแต่ละวิชา.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. เนื้อหาแต่ละวิชาสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. เนื้อหารายวิชาเรียนเรียงจากง่ายไปหายากเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. เนื้อหาวิชาเป็นพื้นฐานที่จะศึกษาในระดับชั้นสูงต่อไป.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสมมากที่สุด (5)	เหมาะสมมาก (4)	เหมาะสมปานกลาง (3)	เหมาะสมน้อย (2)	เหมาะสมน้อยที่สุด (1)
ด้านการจัดการเรียนการสอน					
1. ครู - อาจารย์มีวุฒิทางการศึกษาตรงตามวิชาที่สอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. จำนวนคาบที่กำหนดไว้ในแต่ละวิชามีความเหมาะสม.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. สื่อประกอบการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน....	.....	.....	.....	.....	.....
5. ครู-อาจารย์สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. สามารถร่วมกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. โอกาสค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกชั้นเรียนของนักศึกษา.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. การจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงาน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. การเรียนการสอนไม่เน้นแต่เพียงวิชาการ แต่เน้นด้านจริยธรรมและคุณธรรมด้วย.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. การเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติได้จริง.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสม มากที่สุด (5)	เหมาะสม มาก (4)	เหมาะสม ปานกลาง (3)	เหมาะสม น้อย (2)	เหมาะสม น้อยที่สุด (1)
ด้านสื่อการเรียนการสอน					
1. ในการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรสามารถจัดหาคำราหรือ เอกสารการสอนได้ง่าย.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. ครู-อาจารย์สามารถจัดเตรียมได้เอง ในกรณีที่สื่อสิ่งพิมพ์ไม่สามารถ หาซื้อได้.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. การจัดหาสื่อประเภทวีดิทัศน์ แถบบันทึกเสียง ประกอบการเรียน การสอน.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. ผู้เรียนสามารถหาสื่อ วัสดุ และสื่อ ประกอบการเรียนการสอนในราคา ไม่สูงเกินไป.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. การจัดบริการด้านโสตทัศนูปกรณ์....	.....	.....	.....	.....	.....
6. เนื้อหาของหนังสือหรือ ตำรามีความ ทันสมัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. ผู้เรียนสามารถหาความรู้เพิ่มเติม จากสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นอกจาก หนังสือหรือตำราประจำ.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. การจัดหาอุปกรณ์ การเรียนการสอน ของ โรงเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. การจัดห้องปฏิบัติของ โรงเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. มีสื่อสำหรับอ่านนอกเวลาจำหน่าย ในท้องตลาดเป็นจำนวนมาก.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสม มากที่สุด (5)	เหมาะสม มาก (4)	เหมาะสม ปานกลาง (3)	เหมาะสม น้อย (2)	เหมาะสม น้อยที่สุด (1)
ด้านกิจกรรม					
1. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ได้ชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. กิจกรรมที่กำหนดขึ้นมีความ สอดคล้องกับเนื้อหา.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ครู - อาจารย์สามารถจัดกิจกรรมได้ หลายรูปแบบ.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. กิจกรรมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ตรง.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความเหมาะสม กับระยะเวลา.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. การจัดสถานที่ที่จะจัดกิจกรรม.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. กิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีจริยธรรม คุณธรรม และระเบียบ วินัย.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. ผู้สอนสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือได้สะดวก.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. กิจกรรมที่จัดเป็นที่น่าสนใจของ นักเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. ผลการจัดกิจกรรมช่วยส่งเสริม และ พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เหมาะสมมากที่สุด (5)	เหมาะสมมาก (4)	เหมาะสมปานกลาง (3)	เหมาะสมน้อย (2)	เหมาะสมน้อยที่สุด (1)
ด้านการประเมินผล					
1. ระเบียบการวัดผลและประเมินผล หลักสูตร ได้กำหนดไว้ชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
2. วิธีการวัดผลและประเมินผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
3. ครู-อาจารย์สามารถเลือกวิธีการ วัดผลประเมินผล.....	.....	.....	.....	.....	.....
4. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผล ไว้ชัดเจน.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. วิธีการวัดผลและประเมินผล มีหลากหลายวิธี.....	.....	.....	.....	.....	.....
6. การวัดผลและประเมินผลครอบคลุม เนื้อหาในหลักสูตร.....	.....	.....	.....	.....	.....
7. การวัดผลและประเมินผลไม่ได้เน้น ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ได้เน้น การปฏิบัติได้จริง.....	.....	.....	.....	.....	.....
8. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการวัดผล และประเมินผลหลายครั้ง.....	.....	.....	.....	.....	.....
9. หลักสูตรเปิดโอกาสให้มีการ ประเมินผลประสบการณ์ของผู้เรียน มาเป็นผลการเรียน.....	.....	.....	.....	.....	.....
10. เครื่องมือในการวัดผล ประเมินผล มีความยากง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน....	.....	.....	.....	.....	.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

แบบสอบถามปลายเปิด

คำชี้แจง โปรดให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตร ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ด้านจุดหมาย

.....

.....

.....

2. ด้านเนื้อหา

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

4. ด้านสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

5. ด้านกิจกรรม

.....

.....

.....

6. ด้านการประเมินผล

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาได้สละเวลาของท่านในการตอบแบบสอบถาม

นายเกรียงไกร มุตสุวรรณ

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายเกรียงไกร มุลสุวรรณ เกิดที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริย์ ปีการศึกษา 2513 สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากโรงเรียนพาณิชย์การสันติราษฎร์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (คบ.) วิชาเอกสังคมศึกษา จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

ปัจจุบันทำธุรกิจส่วนตัว โดยเป็นเจ้าของและผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ศูนย์หนังสือเกรียงไกร ตั้งอยู่เลขที่ 1091-3 ถนนนครไชยศรี ราชวัตร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทร. 241-2863. 668-6462 โทรสาร. 241-2863

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้